

**Uniwersytet
w Siedlcach**

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet w Siedlcach
ul. Konarskiego 2, 08-110 Siedlce**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Zootechnika**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne/niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Zootechnika i rybactwo

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia kierunku zootechnika absolwent:		
Symbol	WIEDZA Zna i rozumie:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_W01	ma wiedzę z zakresu genetyki oraz procesów metabolicznych w organizmach wykorzystywanych w produkcji zwierzęcej	P6S_WG_PO
K_W02	zna właściwości pierwiastków oraz wybranych związków organicznych i nieorganicznych występujących w organizmach żywych	P6S_WG_PO
K_W03	zna sprzęt, oprogramowanie służące do przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W04	zna cechy gospodarki rynkowej i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz pojęcia, regulacje prawne i ekonomiczne dotyczące działalności gospodarczej	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W05	rozumie znaczenie bioróżnorodności świata zwierząt w przyrodzie i dla hodowli	P6S_WG_PO
K_W06	zna zagadnienia związane z organizacją bazy paszowej	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W07	ma wiedzę z zakresu technologii i systemów utrzymania zwierząt	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W08	zna i rozumie znaczenie oceny oraz jakości surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W09	zna typy użytkowe i rasy zwierząt gospodarskich	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W10	rozumie znaczenie mikroorganizmów dla efektów produkcji zwierzęcej	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W11	rozumie funkcjonowanie organizmów zwierząt na poziomie komórkowym	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W12	zna fizjologiczne i produkcyjne potrzeby zwierząt hodowlanych	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W13	zna genetykę populacji, zasady dziedziczenia cech	P6S_WG_PO

K_W14	zna metody oceny wartości użytkowej i hodowlanej oraz zasady prowadzenia selekcji, kojarzeń i krzyżowania zwierząt	P6S_WG_PO
K_W15	ma wiedzę z zakresu żywienia zwierząt	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W16	ma wiedzę z zakresu zoohigieny	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W17	zna znaczenie produkcji zwierzęcej dla gospodarki narodowej i rozumie rolę systemów społeczno-gospodarczych dla podnoszenia efektywności produkcji zwierzęcej	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz.
K_W18	zna organizację gospodarstwa rolniczego i rozumie jego wpływ na rozwój obszarów wiejskich	P6S_WG_PO
K_W19	ma przygotowanie do doskonalenia pracy zawodowej na różnych stanowiskach, samodzielnego poszerzania i pogłębiania wiedzy oraz zna zasady etyki zawodowej	P6S_WG_PO
K_W20	ma wiedzę z zakresu organizacji pracy i planowania w gospodarstwach rolnych oraz posiada wiedzę do prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz. P6S_WK_Inz.
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia kierunku zootechnika absolwent:		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_U01	potrafi dostosować technologię produkcji zwierzęcej i roślinnej do określonych warunków środowiskowych i uwarunkowań ekonomiczno-społecznych	P6S_UW_PO P6S_UU_PO
K_U02	potrafi wykorzystywać normy żywienia zwierząt	P6S_UW_PO
K_U03	potrafi dokonywać zmian profilu produkcji w zależności od efektywności ekonomicznej	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U04	potrafi posługiwać się wskaźnikami z ekonomiki i organizacji rolnictwa , przeprowadzić kalkulację rolniczą, obliczyć koszty jednostkowe produkcji zwierzęcej, dochód i wskaźniki efektywności gospodarowania	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U05	potrafi mówić o zagadnieniach zootechnicznych specjalistycznym językiem	P6S_UW_PO

K_U06	potrafi precyzyjnie zadawać pytania służące pogłębieniu zrozumienia wiedzy zootechnicznej	P6S_UW_PO
K_U07	potrafi dobrać odpowiednie środki i narzędzia informatyczne do realizacji własnych zadań wykorzystując technologię informatyczną	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U08	potrafi zaprojektować budynki inwentarskie	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U09	potrafi opracować preliminarz pasz dla zwierząt gospodarskich	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U10	potrafi zaprojektować obrót stadem hodowlanym	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U11	ma umiejętność przeprowadzenia podstawowych procedur związanych z produkcją zwierzęcą i ocenami surowców opartymi na analizach chemicznych, biologicznych i fizycznych	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U12	posiada umiejętność realizacji technik i technologii stosowanych w chowie i hodowli wybranych zwierząt gospodarskich	P6S_UW_PO
K_U13	posiada umiejętność wykorzystania typowych technik stosowanych w hodowli	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U14	potrafi podejmować standardowe działania związane z żywieniem zwierząt, rozrodem, i oceną zwierząt oraz pozyskiwaniem od nich surowców	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz.
K_U15	ma umiejętności służące obsłudze sprzętu rolniczego i specjalistycznych urządzeń w obiektach hodowlanych	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz. P6S_UU_PO
K_U16	posiada umiejętność rozwiązania konkretnych problemów i proponuje odpowiednie rozstrzygnięcia w tym zakresie, posiada umiejętności związane z różnymi technologiami odchowu młodych zwierząt	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz. P6S_UO_PO
K_U17	potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	P6S_UK_PO
K_U18	potrafi posługiwać się wybranym językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych i studiowanego kierunku zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK_PO
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		

Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia kierunku zootechnika absolwent		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_K01	jest gotów do oceny stanu wiedzy i zasobu informacji z zakresu studiowanego kierunku	P6S_KK_PO
K_K02	jest gotów do uznania znaczenia wiedzy specjalistycznej przy rozwiązywaniu problemów zawodowych	P6S_KK_PO
K_K03	jest gotów ustalić hierarchię ważności celów realizowanych zadań, pracować zespołowo oraz organizować zajęcia w podgrupach ćwiczeniowych	P6S_KO_PO P6S_KK_PO
K_K04	ma świadomość etyki wykonywanego zawodu i potrzebę odpowiedzialności za jakość żywności, dobrostanu oraz ochrony środowiska, wykazuje się uczciwością i sumiennością w pracy zawodowej	P6S_KR_PO
K_K05	jest gotów rozwiązywać problemy pojawiające się w trakcie pracy zawodowej, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6S_KK_PO P6S_KO_PO
K_K06	ma świadomość wpływu intensywnej produkcji na środowisko naturalne	P6S_KO_PO
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów: drugiego stopnia kierunku zootechnika absolwent posiada		
Symbol	WIEDZA	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_W01	ma pogłębioną wiedzę z zakresu obsługi finansowej wsi, strategii zarządzania w skali mikro- i makro-przedsiębiorstwach rolnych;	P7S_WG_PO P7S_WK_Inz
K_W02	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą księgowości, rachunkowości przedsiębiorstw rolnych;	P7S_WG_PO
K_W03	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu nauk biologicznych, statystyki matematycznej, podstaw doświadczalnictwa;	P7S_WG_PO
K_W04	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu nowoczesnych metod i technik hodowli i chowu zwierząt;	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz

K_W05	ma pogłębioną wiedzę z zakresu biotechnologii rozrodu;	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W06	ma pogłębioną wiedzę z zakresu procesów rozwoju organizmów żywych;	P7S_WG_PO
K_W07	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu technik genetyki molekularnej;	P7S_WG_PO
K_W08	ma rozszerzoną wiedzę z zakresu obrotu produktami pochodzenia zwierzęcego;	P7S_WG_PO P7S_WK_Inz
K_W09	ma pogłębioną wiedzę z zakresu systemów kontroli jakości żywności;	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W10	ma pogłębioną wiedzę i świadomość współzależności między produkcją przemysłową a stanem środowiska	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W11	ma rozszerzoną wiedzę i świadomość konieczności utrzymania dobrostanu zwierząt i efektywności ich produkcji;	P7S_WG_PO
K_W12	ma pogłębioną wiedzę i rozumie konieczność utrzymania bioróżnorodności zwierząt i konieczności restytucji ginących gatunków;	P7S_WG_PO
K_W13	zna zasady wykorzystania pomocnych programów unijnych i rolnośrodowiskowych służących rozwojowi polskich gospodarstw;	P7S_WK_PO P7S_WK_Inz
K_W14	zna zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz umie korzystać z informacji patentowej;	P7S_WK_PO
K_W15	zna zasady ekonomiki produkcji zwierzęcej i regulacji prawnych dotyczących działalności gospodarczej i rolniczej;	P7S_WK_PO P7S_WK_Inz
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów drugiego stopnia kierunku zootechnika absolwent posiada		
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_U01	potrafi wyszukać i właściwie wykorzystać informacje pochodzące z różnych źródeł właściwych dla studiów zootechnicznych;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U02	posiada umiejętność porozumiewania się z różnymi podmiotami w przedsiębiorstwach rolnych;	P7S_UK_PO
K_U03	potrafi zastosować technologie informatyczne w zootechnice;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz

K_U04	wykonuje samodzielne zadania projektowe z zakresu hodowli zwierząt i potrafi samodzielnie przeprowadzić ich analizę;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U05	zna systemy kontroli jakości i prawo żywnościowe;	P7S_UW_PO
K_U06	wykazuje znajomość specjalistycznych technik produkcji zwierzęcej i ich optymalizacji;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U07	potrafi wykorzystać systemy chowu i hodowli zwierząt sprzyjające kształtowaniu krajobrazu i środowiska przyrodniczego;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U08	potrafi organizować pracę hodowlaną oraz oceniać wady i zalety podejmowanych decyzji;	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U09	umie przygotować prace pisemne z zakresu nauk zootechnicznych;	P7S_UW_PO
K_U10	potrafi przygotować wystąpienie ustne w zakresie nauk zootechnicznych, zna zasób własnej wiedzy oraz rozumie potrzebę ciągłego kształcenia się;;	P7S_UK_PO P7S_UW_Inz
K_U11	zna języki obce na poziomie biegłości B2+ oraz posiada umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu rolnictwa i zootechniki;	P7S_UK_PO P7S_UW_Inz
K_U12	potrafi kierować pracą zespołu, współdziałać w grupie, przyjmując rolę organizatora lub wykonawcy;	P7S_UO_PO P7S_UW_Inz
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów drugiego stopnia kierunku zootechnika absolwent posiada		
Symbol	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny;	P7S_KK
K_K02	Jest gotów do uznawania wiedzy specjalistycznej do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgać opinii od innych skomplikowanych sytuacjach;	P7S_KO
K_K03	potrafi właściwie zdefiniować cele realizowanych samodzielnie bądź grupowo zadań;	P7S_KO
K_K04	ma świadomość, że odpowiada za prawidłowość procesów produkcji, dobrostanu zwierząt, jakości produktów, ochronę środowiska naturalnego;	P7S_KR
K_K05	jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych;	P7S_KR

K_K06	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy; jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K07	umie zmierzyć się z problemami powstałymi w procesie produkcji;	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jacek Sosnowski	prof. dr hab./Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych
Ewa Wójcik	dr hab. inż./profesor uczelni/Dyrektor Instytutu Zootechniki i Rybactwa
Alina Janocha	dr hab. inż./profesor uczelni/Zastępca Dyrektora Instytutu Zootechniki i Rybactwa
Anna Wysokińska	dr hab. inż./profesor uczelni/ Koordynator kierunku Zootechnika Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°) w Instytucie Zootechniki i Rybactwa
Roman Niedziółka	dr hab. inż./profesor uczelni/Członek Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia
Dorota Banaszewska	prof. dr hab./Opiekun praktyk kierunku zootechnika na Wydziale Nauk Rolniczych, członek Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°) w Instytucie Zootechniki i Rybactwa
Katarzyna Andraszek	dr hab. inż./profesor uczelni/członek ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°) w Instytucie Zootechniki i Rybactwa
Barbara Biesiada-Drzazga	prof. dr hab./ członek Zespołu ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I° i II°) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I° i II°) w Instytucie Zootechniki i Rybactwa
Krystian Tarczyński	dr inż./ Wydziałowy koordynator ds. Erasmus+
Sylwia Mazurek	mgr/Kierownik Dziekanatu Wydziału Nauk Rolniczych

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	12
Prezentacja uczelni	13
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	14
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	14
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:	25
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	33
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	37
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	42
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	49
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	52
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	56
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	64
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	71
Część III. Załączniki	74
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	74
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	74
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	90

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet w Siedlcach jest akademicką uczelnią publiczną stanowiącą integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Początki jego istnienia sięgają 1969 r., kiedy to została utworzona w Siedlcach Wyższa Szkoła Nauczycielska. W kolejnych latach funkcjonowania Uczelni, zwiększaniu zakresu działalności, towarzyszyły zmiany w jej strukturze organizacyjnej jak również rangi w krajowym systemie szkolnictwa wyższego. W latach 1977-1999 funkcjonowała jako Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna, w latach 1999-2010 jako Akademia Podlaska a w latach 2010-2023 jako Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach. Od 1 października 2023 roku Uczelnia na podstawie Ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 poz. 1672) nosi nazwę Uniwersytetu w Siedlcach (UwS). UwS działa na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668) oraz Statutu uchwalonego przez Senat Uczelni 8 maja 2019 r. Od 1 października 2024 r. strukturę organizacyjną tworzy sześć Wydziałów: Nauk Rolniczych, Nauk Humanistycznych, Nauk Społecznych, Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu oraz Sztuki. W ofercie dydaktycznej Uczelni znajduje się aktualnie blisko 40 kierunków studiów zarówno o profilu ogólnoakademickim jak i praktycznym. Od 2019 r. funkcjonuje Szkoła Doktorska, w której prowadzone są w 11 dyscyplinach nauki. UwS ponad ćwierć wieku temu jako pierwsza Uczelnia w Polsce wprowadziła dla studentów z niepełnosprawnościami integracyjny system kształcenia na poziomie wyższym. W Uczelni od wielu lat funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które z wielkim powodzeniem realizuje misję wspierania tej grupy studentów.

Wydział Nauk Rolniczych jest jedną z najstarszych jednostek organizacyjnych UwS. Został powołany do działalności naukowo-dydaktycznej 1 października 1977 roku. W strukturze Wydziału funkcjonują obecnie dwa Instytuty: Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz Zootechniki i Rybactwa. Wydział pełni misję odkrywania i przekazywania prawdy poprzez nauczanie i wychowywanie młodzieży, badania naukowe, kształcenie kadr naukowych oraz studentów na następujących 5 kierunkach studiów I i II stopnia: Agroleśnictwo, Gospodarka przestrzenna, Rolnictwo, Zoopsychologia z animaloterapią oraz Zootechnika. Od początku działalności (tj. 1977 r.) studia na Wydziale ukończyło ponad 12500 absolwentów, w tym ponad 2700 było absolwentami kierunku zootechnika.

Kierunek studiów zootechnika jest jednym z najstarszych kierunków studiów. Realizowany jest nieprzerwanie od blisko 50 lat. Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację programu studiów na tym kierunku jest Instytut Zootechniki i Rybactwa. Kierunek prowadzony jest przez kadrę naukowo-dydaktyczną o wysokich kwalifikacjach, stale podnoszącą i rozszerzającą swoją wiedzę i umiejętności oraz doskonalącą jakość kształcenia. Od czasu uzyskania pierwszych uprawnień akademickich (1990 r.) nadano 90 osobom stopnie naukowe doktora i 15 osobom stopnie doktora habilitowanego. Wydział i Instytut na podstawie wiedzy i naukowo-zawodowego doświadczenia kadry, czerpiąc wartości z 50-letnich tradycji kształcenia na poziomie wyższym, kształtuje absolwenta, który posiada wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów zootechniki tj. codziennej opieki nad zwierzętami, zarządzaniem produkcją surowców zwierzęcych, żywieniem, doskonaleniem zwierząt oraz szczegółowymi problemami ich chowu i hodowli.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

W Instytucie Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej (obecnie Instytut Zootechniki i Rybactwa) na Wydziale Rolniczym (obecnie Wydział Nauk Rolniczych) została sformułowana koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku Zootechnika i jest realizowany program, umożliwiający osiągnięcie przyjętych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym wewnętrznym systemem zapewnienia jakości w Uniwersytecie w Siedlcach (Uchwała nr 133/2023 Senatu z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d8fff1b8f72394ec6404/66e1d8fff1b8f72394ec6405>)).

Koncepcja kształcenia na kierunku Zootechnika jest zgodna z dziedziną nauk rolniczych w dyscyplinie naukowej: zootechnika i rybactwo – 100%, profil ogólnoakademicki. Po przeprowadzonej w roku 2018/2019 ocenie programowej PKA na kierunku Zootechnika na wniosek Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach (obecnie Wydział Nauk Rolniczych), w ramach doskonalenia programów studiów Uchwałą nr 38/2020 Senatu z dnia 26 kwietnia 2020 roku oraz Obwieszczeniem Rektora nr 21/2021 z 1 grudnia 2021 roku o sprostowaniu omyłek w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku Zootechnika, stanowiących załącznik nr 1 i 2 do Uchwały 38/2020 z dnia 26 kwietnia 2020 roku oraz załącznik 9/2021 z dnia 2 marca 2021 roku). Ponadto Uchwałą nr 61/2021 Senatu z dnia 31 marca 2021 roku oraz Obwieszczeniem Rektora nr 13/2022 z 11 sierpnia 2022 roku o sprostowaniu omyłek w programie studiów pierwszego stopnia kierunku zootechnika, stanowiącym załącznik do Uchwały nr 61/2021 Senatu z dnia 31 marca 2021 roku i Uchwałą nr 34/2023 Senatu z dnia 29 marca 2023 roku ustalono zmiany w efektach uczenia się i planach studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku Zootechnika (<https://bip.uws.edu.pl/kategoria/667ec76bb68ee51d71a5bc06>).

Wydział Nauk Rolniczych po zmianach w roku 2019 i 2023 realizuje program studiów na ocenianym kierunku Zootechnika (Uchwała nr 52/2019 Senatu z dnia 24 kwietnia 2019 roku wraz z zał. 1 i 2 oraz Obwieszczenie nr 1/2023 z 26 stycznia 2023 roku o sprostowaniu omyłek w programie studiów na kierunku zootechnika, stanowiących załącznik nr 1 do Uchwały nr 52/2019 Senatu UPH z dnia 24 kwietnia 2019 roku; <https://bip.uws.edu.pl/kategoria/667ec77bb68ee51d71a5bc08>) oraz (Uchwała nr 34/2023 Senatu z dnia 29 marca 2023r.; <https://bip.uws.edu.pl/kategoria/667ec734b68ee51d71a5bc00>), a także Uchwała Senatu nr 93/2024 z 25 września 2024 r. <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/670043f5a22623765f8ee09f/fe16a51e-0364-4483-8dba-1020727f5bbb>).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Zootechnika w pełni wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu w Siedlcach do 2026 roku (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1dbd0f1b8f72394ec71c4/66e1dbd0f1b8f72394ec71c5> Uchwała Senatu Nr 192/2019; https://www.uws.edu.pl/images/UPH_2021/pliki_pdf/dzial_rozwoju/dostepne_cyfrowo/Strategia_Uniwersytetu_do_roku_2026_dc.pdf). Do zasadniczych celów Uniwersytetu w Siedlcach należy wysoka jakość kształcenia i zapewnienie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności w perspektywie przyszłej pracy zawodowej. Kształcenie na kierunku Zootechnika wypełnia Misję Uniwersytetu, którą jest stwarzanie jak najlepszych warunków do prowadzenia działalności naukowej, świadczenia usług badawczych oraz transferu wiedzy danego obszaru oraz ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na rzecz miasta, regionu i kraju. Koncepcja kształcenia na kierunku Zootechnika wychodzi naprzeciw zgłaszanym potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego, oczekującego osób z kwalifikacjami do prowadzenia i nadzorowania procesów produkcyjnych w specjalistycznych gospodarstwach rolnych, w podmiotach uczestniczących w pozyskiwaniu surowców i ich przetwórstwa, a także w różnych instytucjach rządowych i samorządowych, czy w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej. Koncepcja na kierunku

Zootechnika została wypracowana w toku długoletniej bo prawie 50-letniej współpracy z grupą interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Grono interesariuszy wewnętrznych stanowi kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz środowisko studentów, którzy mają możliwość wyrażania swoich opinii na temat oferty dydaktycznej, uczestnicząc w posiedzeniach Zespołu ds. Programów studiów, Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz opiniującej programy studiów Senackiej komisji ds. jakości kształcenia. Kształtowanie oferty edukacyjnej jednostki przebiega we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, którzy mają możliwość wyrażania swoich opinii i składania propozycji na temat oferty dydaktycznej uczestnicząc w posiedzeniach zespołu ds. Programów studiów. Bezpośredni głos w dyskusji dotyczącej koncepcji kształcenia mają osoby z zewnątrz, tj. właściciele i pracownicy firm z sektora rolnego oraz instytucji oświatowych, samorządowych, badawczo-rozwojowych. Wchodzą oni także w skład Rady Interesariuszy przy Instytucie Zootechniki i Rybactwa, tj. m.in.: Instytucje samorządowe (Wójt Gminy Siedlce, Dyrektor ZS nr 4 w Siedlcach, Dyrektor ZS im. M. Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim) właściciele i pracownicy firm z sektora (Wipasz S.A.; POLSUSS-AGRO; SEDAR, NaturaAgro Grupa DROSED SA; ZM Mościbrody; SM Spomlek; Nasz Drób Sp.z.o.o.; Tasomix Pasze Sp. z o.o.), właściciele gabinetów weterynaryjnych (Klinika Małych Zwierząt „Piesio i Krówka”; MIKO-WET; P. Skup Gabinet Weterynaryjny Rozrodu i Chorób Bydła), osoby związane z hodowlą zwierząt gospodarskich, dzikich i towarzyszących (HP2 Odchów i Hodowla Sp. z o.o.; „Na Szerokim”; AgrEkoturystyka GRAJAN; Ekologiczna Hodowla Jeleniowatych CERVUS; Przystań Konika Polskiego „Na KOŃcu Wsi”; Ośrodek Rekreacji Konnej „Kucykowa Zagroda”, PUPILON) oraz placówek administracyjnych (MODR Siedlce; szkoły z klasami patronackimi), podmiotów zajmujących się dobrotanem i rozrodem zwierząt (PIW w Siedlcach; WCHiR O/Ostrowia Mazazowiecka). Istotnym głosem dla realizacji celów kształcenia są także absolwenci kierunku Zootechnika, którzy w formalnych lub nieformalnych dyskusjach w wyniku przebytego procesu studiowania wyrażają swoje opinie co do słuszności prowadzonego procesu dydaktycznego, a także sugerują wprowadzanie nowych rozwiązań w planach i programach studiów. (Decyzja nr 6/2022 Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach z dnia 15 lutego 2022 roku, Decyzja nr 20/2024 Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych Uniwersytetu w Siedlcach z dnia 7 listopada 2024 roku). (<https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/decyzje-dziekana/63-artykuly-w-jezyku-polskim/881-decyzje-dziekana-2022>).

W proces kształcenia w roku akademickim 2024/2025 na kierunku Zootechnika zaangażowanych jest 43 nauczycieli akademicki, tj. 7 z tytułem profesora, 14 profesorów uczelni, 13 adiunktów, 6 asystentów i 2 lekarzy weterynarii. W dyscyplinie wiodącej zootechnika i rybactwo proces dydaktyczny na kierunku prowadzi 5 profesorów, 11 profesorów uczelni, 5 doktorów, 3 magistrów i 2 lekarzy weterynarii. Dodatkowo kadra jest wspierana przez instruktorów, pracowników inżyniersko-technicznych i administrację.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zootechnika jest w ścisłym związku z badaniami prowadzonymi w Instytucie Zootechnika i Rybactwo. Pracownicy ocenianego kierunku studiów prowadzą badania naukowe głównie w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR, MEiN i innych. W latach 2019-2024 pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa opublikowali: 190 artykułów w czasopismach; 9 książek autorskich; 1 książka redagowana; 89 stanowią rozdziały w monografiach; 2 patenty (Znaki Towarowe) i 23 prace o charakterze doniesień naukowych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo. W dowód uznania prowadzonych badań naukowych oraz ich dorobku w dyscyplinie zootechnika i rybactwo pracownicy Instytutu są powoływani do roli: Assistent Editor, Guest Editor, w znaczących czasopismach o zasięgu międzynarodowym m.in. Animals, Agriculture, Canadian Journal of Animal Science; na członka Rady Wydawniczej, na recenzentów prac naukowych, przewodów doktorskich, czy postępowań przewodów habilitacyjnych i na tytuł profesora. (<https://bazawiedzy.uws.edu.pl/info/affiliation/UPHW102000000?r=affiliation&title=Institute+of+Animal+Science+and+Fisheries&lang=pl>). Na uwagę zasługuje wysoki udział studentów ocenianego kierunku, będących autorami lub współautorami publikacji z zakresu „wiodącej” dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, co świadczy o ciągłej i roztropnej polityce w kierunku pogłębiania wiedzy

specjalistycznej i rozwoju zawodowego studentów jako młodych naukowców. W latach 2019-2024 studenci byli autorami lub współautorami: 89 publikacji w czasopismach naukowych, 17 monografii/rozdziałów monografii naukowych, 69 doniesień konferencyjnych, 7 publikacji popularnonaukowych (Załącznik 1.1).

W 2022 roku dyscyplina zootechnika i rybactwo uzyskała w ewaluacji kategorię B. Dorobek naukowy jest rezultatem badań wynikających z 6 Zadań Badawczych, które są ściśle powiązane z procesem kształcenia na kierunku Zootechnika. Badania koncentrują się wokół zagadnień związanych z: doskonaleniem genetycznym pogłowia zwierząt; analizą efektywności rozrodu i żywienia zwierząt; optymalizacją warunków higienicznych i środowiskowych w stadach zwierząt udomowionych i dzikich; analizą i poprawą cech użytkowych i produktywności zwierząt w różnych systemach produkcji; analizą cech funkcjonalnych i poprawą jakości surowców pochodzenia zwierzęcego na cele kulinarne i technologiczne; badania dotyczące dobrostanu i behawioru oraz analizy przedsiębiorczości w obszarze zootechniki. W obszar badań naukowych są aktywnie włączani młodzi naukowcy (w tym doktoranci ze Szkoły Doktorskiej), którzy w analizowanym okresie (do 2022 roku) realizowali 29 tematów badawczych MN. Prace badawcze prowadzone przez młodych naukowców są ściśle powiązane z ich zainteresowaniami w obszarze zootechniki. Obejmują one zagadnienia m.in.: polimorfizmu białek w diagnostyce chorób; oceny stabilności genomu zwierząt; badań morfologii plemnika w kierunku zdolności do zapłodnienia; wykorzystania produktów sojowych, mieszanek ziółowych i innych dodatków paszowych w żywieniu zwierząt; analizy czynników środowiskowych i genetycznych na produktywność i zdrowotność zwierząt oraz oceny składu chemicznego i jakości technologicznej mięsa i mleka u zwierząt gospodarskich i dzikich. Uzyskiwane wyniki realizowanych badań są analizowane, opracowywane i wdrażane do praktyki jako: publikacje naukowe, instrukcje wdrożeniowe, opinie naukowe, ekspertyzy, patenty. Wyniki działalności naukowej pracowników i studentów Instytutu są wykorzystywane w opracowaniu i doskonaleniu programów studiów oraz są ściśle powiązane z realizowanymi na kierunku Zootechnika modułami przedmiotowymi, czy modułami fakultatywnymi. Są inspiracją do tworzenia nowych kierunków kształcenia, uzupełniając ofertę dydaktyczną Zootechniki, m.in. utworzenie kierunku studiów I i II stopnia o nazwie Zoopsychologia z animaloterapią (od roku akademickiego 2018-2019), utworzenie Studiów Podyplomowych Behavior zwierząt (od roku akademickiego 2023-2024). Mają one także istotny wpływ na rozwój zawodowy i osobiste doskonalenie, w tym zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności, która jest wykorzystywana w procesie dydaktycznym (Załącznik 1.2).

Na jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów wpływa zintensyfikowany proces realizacji przez kadrę Instytutu Zootechniki i Rybactwa projektów badawczych i edukacyjnych, finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i naukowo-badawczych z MEiN, MRiRW oraz innych agend rządowych. Do najważniejszych projektów realizowanych w okresie ostatnich 6 lat, które w sposób znaczący wpłynęły na poprawę kształcenia na kierunku Zootechnika należą, m.in.: Konkurs 2/PRK/POWER/3.1/2016. W ramach Uczelnianego Projektu pt. „Wsparcie uczelni szansą na jej rozwój w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” (NCBiR) zostali włączeni studenci kierunku Zootechnika. Program dla studentów został zrealizowany w zakresie profesjonalnych szkoleń z Certyfikatem, a były to m.in.: Kurs korektora racic u bydła; Gromingu - fryzjer zwierząt; Petsitter – profesjonalny opiekun zwierząt; wyjazdy studyjne do Ośrodka Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego w Rolnictwie - DEULA Nienburg w Niemczech; staże krajowe. Studenci Zootechniki mogli zgłębiać wiedzę specjalistyczną i pod okiem fachowców realizować zadania praktyczne potwierdzone uznanymi Certyfikatami. Od 2022 roku jest realizowany z Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Projekt pt. „Doskonałość dydaktyczna uczelni” (kierownik prof. dr hab. D. Banaszewska z Instytutu Zootechniki i Rybactwa), którego zasadniczym celem jest wprowadzenie nowoczesnych metod kształcenia, a tym samym wdrożenie nowych rozwiązań dydaktycznych dla studentów także kierunku Zootechniki. Z Instytutu Zootechniki i Rybactwa w szkoleniach uczestniczyło 7 pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy ukończyli w sumie 19 szkoleń, a obejmowały one m.in.: Trening interpersonalny (komunikacja w dydaktyce); Nowoczesne metody nauczania w szkole wyższej; Canva, smartfon i IT w dydaktyce szkoły wyższej; Praca

dydaktyczna z uchodzącą oraz Tutoring II°-akredytowany praktyk tutoring. W ramach projektu pracownicy mogli pogłębić swoją wiedzę i skorzystać ze specjalistycznych wyjazdów studyjnych zagranicznych, m.in. Norwegia (3 osoby z Instytutu).

Na uwagę zasługuje współpraca międzynarodowa w ramach Projektu ERASMUS+ Project (2022-2025) pt. „Innovation of the Structure and concept of study programs in the field of Animal Genetic Resourc Esmanagemen Ent with the use of Digitalisation”: 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068, którego głównym celem jest poprawa i udoskonalanie procesu dydaktycznego oraz transfer wiedzy naukowo-dydaktycznej z ośrodków międzynarodowych do studentów. W realizację Projektu zaangażowana jest kadra z Instytutu Zootechniki i Rybactwa (koordynatorzy z ramienia naszej Uczelni: Prof. dr hab. Stanisław Socha i dr hab. Ewa Wójcik, prof. uczelni), a skierowany jest on głównie do studentów Zootechniki i Zoopsychologii z animaloterapią. Projekt międzynarodowy realizowany jest przez 4 Uczelnie: Czech University of Life Sciences Prague (Czech Republic), Slovak University of Agriculture Nitra (Slovakia) i Mendel University in Brno (Czech Republic), Siedlce University of Natural Sciences and Humanities (Poland). Ponadto aktualnie są realizowane badania na rzecz postępu biologicznego; Projekt pt. „Analiza zróżnicowania hodowlanych populacji wybranych rodów kaczek na podstawie cech użytkowych i reprodukcyjnych oraz jakości jaj wylęgowych na przykładzie maksymalnie 500 sztuk kaczek pekin krajowy (P-11) i 700 sztuk kaczek pekin krajowy (P-22)” (środki MRiRW). Projekt pt. „Analiza zróżnicowania hodowlanych populacji wybranych rodów kaczek na podstawie cech użytkowych i reprodukcyjnych oraz jakości jaj wylęgowych na przykładzie maksymalnie 750 sztuk kaczek pekin krajowy (P-44) i 700 sztuk kaczek pekin krajowy (P-55)” (środki MRiRW). Dwa specjalistyczne Projekty zrealizowane ze środków KOWR; „Prawdziwy potencjał mięsa wieprzowego” i „Lokalna wieprzowina - smaki tradycji”. O podobnej tematyce poprawiającej dobrostan zwierząt, innowacyjne żywienie zwierząt i jakość surowca są zatwierdzone i aktualnie rozpoczęte realizacje dwóch nowych projektów z interesariuszami zewnętrznymi realizowanych ze środków PROW-u pt. „Wykorzystanie wieprzowiny pozyskanej ze świń krajowych ras wielkiej białej polskiej i polskiej białej zwisłouchej do wytwarzania wysokiej jakości mięsa i wędlin wysokogatunkowych” oraz „Innowacja technologiczna i produktowa w zakresie wytwarzania produktów wieprzowych o zwiększonych właściwościach prozdrowotnych”. Realizacja badań w w/w projektach pozwala na wdrażanie innowacyjnej wiedzy do praktyki dydaktycznej, a uzyskane wyniki służą do poszerzenia treści programowych z modułów przedmiotowych realizowanych na kierunku Zootechnika. Dużym wsparciem są także środki zewnętrzne przyznane dla Uniwersytetu w Siedlcach w ramach tzw. obligacji na poprawę i zakup aparatury naukowej. Środki są skierowane także do dyscypliny zootechnika i rybactwo, które pozwalają na doskonalenie procesu badawczego, w tym z obszaru kierunku Zootechnika. Uzyskiwane wyniki badań w ramach zadań badawczych oraz projektów są włączane do treści programowych realizowanych modułów na ocenianym kierunku. Są niezbędne w doskonaleniu programów studiów poprzez implementację wyników badań w proces dydaktyczny oraz służą rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej.

Pracownicy obsługujący kierunek Zootechnika w latach 2019 - 2024 otrzymali 25 Medali i Odznaczeń, w tym; 4 Medale Komisji Edukacji Narodowej, 12 Medali Za Długoletnią Służbę (7 złotych, 3 srebrne, 2 brązowe,), 7 Medali Za Zasługi dla Uczelni (JM Rektora UwS Siedlce), 2 Odznaczenia Zasłużony dla Rolnictwa, Honorowa Odznaka Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (prof. dr hab. St. Socha – 2021r.) oraz wiele innych. Za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną w latach 2019-2024 pracownicy otrzymali w sumie 84 nagrody różnego szczebla, m.in.: nagroda MEN, nagrody JM Rektora UwS za wysoko punktowane publikacje, nagrody indywidualne II i III stopnia, nagrody z okazji Dnia Nauczyciela. W ostatnich 5 latach uzyskano awanse i tytuły naukowe kadry prowadzącej proces dydaktyczny na ocenianym kierunku. Tytuł profesora z rąk Prezydenta RP w roku 2019 otrzymała Pani prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga; w 2020 roku Pan prof. dr hab. Cezary Tkaczuk, a także Pan prof. dr hab. Artur Goławski, zaś w 2024 roku nominację profesorską otrzymała Pani prof. dr hab. Dorota Banaszewska. Prof. dr hab. Stanisław Kondracki w roku akademickim 2019-2020 otrzymał zaszczytny tytuł Profesora Honorowego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w dowód uznania za szczególne osiągnięcia w zakresie biologii rozrodu zwierząt oraz rozwój

specjalistycznych kadr naukowych. Ponadto Pan Profesor jest członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN oraz członkiem Rady Naukowej Instytutu Zootechniki PIB z ramienia MRiRW. W 2022 roku prof. dr hab. Piotr Guliński został wybrany przez Kapitułę Profesorskiego Klubu Hodowców Bydła na zaszczytną funkcję Prezydenta tego prestiżowego Gremium. W 2024 roku Kapituła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego uhonorowała Pana prof. dr hab. Stanisława Sochę Godnością Członka Honorowego PTZ. Pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa są członkami Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (koło PTZ w Siedlcach; Przewodnicząca dr hab. Elżbieta Bombik, prof. uczelni), pełniąc w Zarządzie Głównym, Gremiach i Komisjach Towarzystwa różne funkcje na szczeblu centralnym i regionalnym. Pani prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga została powołana w skład Zarządu Krajowej Rady Drobiarstwa - Izba Gospodarcza w której pełni zaszczytne funkcje: Eksperta ds. użytkowania drobiu i reprezentuje KRD-IG na zewnątrz (m.in. w podkomisjach sejmowych zwierząt, gospodarskich i ochrony produkcji zwierzęcej w Polsce oraz zwalczania chorób zakaźnych; działania promocyjne); Przewodniczącej Komisji ds. oceny drobiu; Członka Komisji Rewizyjnej w KRD-IG. Pracownicy Wydziału Nauk Rolniczych, w tym Instytutu Zootechniki i Rybactwa (13 pracowników) od lat są organizatorami cyklicznej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych pod patronatem MRiRW oraz JM Rektora UwS (Przewodnicząca Komitetu Okręgowego – dr hab. Alina Janocha, prof. uczelni). Na szczeblu okręgowym Olimpiada gromadzi co roku liczną (około 150 uczniów) grupę uczestników szkół średnich z województw: podlaskiego, mazowieckiego, lubelskiego. Na Olimpiadzie pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa pełnią rolę Jurorów poszczególnych bloków tematycznych.

W 2022 roku dzięki realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych-pracownicy Instytutu (7 osób) wzięli udział w prestiżowym szkoleniu zewnętrznym Tutoring akademicki – edukacja spersonalizowana, uzyskując Certyfikat Tutora. Daje on możliwość prowadzenia zajęć ze studentami w sposób partnerski, umożliwiając im intensywny i aktywny rozwój intelektualny oraz właściwe docieranie do prawdy naukowej z szeroko rozumianego obszaru zootechniki. Liczna grupa nauczycieli akademickich wykładających na ocenianym kierunku uczestniczyła w szkoleniu z zakresu „Świadomość Niepełnosprawności” (nauka języka migowego, praca z osobami głuchymi, niewidzącymi, dysfunkcją ruchu) w ramach Projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” realizowanym przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami UPH w Siedlcach z Funduszy Europejskich. Należy wspomnieć, że Uniwersytet jako pierwszy w kraju (od 1992 roku) zaczął kształcić studentów z niepełnosprawnościami i cały czas pielęgnuje i rozwija ten kierunek doskonaląc bazę dydaktyczną, przygotowuje personel według najnowszych standardów MEiN i trendów. Ma to swoje odzwierciedlenie w treściach programowych na kierunku Zootechnika, m.in. wykorzystania zwierząt do celów dydaktycznych, ich odpowiednie traktowanie, czy podnoszenia świadomości u studentów o możliwych przypadkach niepełnosprawności oraz odpowiedniej reakcji. Kadra cały czas doskonali swoje umiejętności, podnosi poziom naukowo-dydaktyczny i poszerza obszary zainteresowania poprzez uzyskiwanie uprawnień związanych z ocenianym kierunkiem, m.in.: obsługi wysokozaawansowanej aparatury naukowej z rozrodu zwierząt; żywienia, genetyki; behawioru zwierząt; uprawnień hipoterapii; jazdy konnej; dogoterapii; felinoterapii; alpakoterapii; onoterapii; transportu zwierząt; utrzymania zwierząt futerkowych; analiz wielowymiarowych; rodzimych ras zwierząt gospodarskich w rozwoju obszarów wiejskich; antybiotykoodporności i bioasekuracji; opieki nad zwierzętami w doświadczeniach; prowadzenia badań na zwierzętach doświadczalnych, a także Tutoringu.

Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt powstało w 2020 roku z połączenia Koła Naukowego Hodowców Zwierząt oraz Studenckiego Koła Naukowego Hodowców i Użytkowników Koni „Kaskader” i działa na Wydziale Nauk Rolniczych. Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt zrzesza obecnie około 43 studentów głównie z kierunku Zootechnika, Zoopsychologia z animaloterapią. Prezes Koła oraz Zarząd Koła to osoby studiujące na dwóch kierunkach Zootechnika i Zoopsychologia z animaloterapią. Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt w roku 2023 uzyskało zaszczytny tytuł JM Rektora „Najlepsze Koło Naukowe UwS” spośród 35 Kół Naukowych działających na naszej Uczelni. Studenci SKNSZ w koordynacji z opiekunami Koła (dr inż. Elżbieta Horoszewicz, dr inż. Agata

Danielewicz) intensywnie realizują swoje pasje w zakresie udziału w szkoleniu zwierząt, seminariów tematycznych, zbiórek charytatywnych, warsztatów z uczniami klas patronackich, prowadzeniu badań naukowych. Uczestniczą w badaniach z obszaru; żywienia i rozrodu zwierząt, pielęgnacji zwierząt, behawioru i metod użytkowania zwierząt towarzyszących. Wspólnie z opiekunami, Koło realizuje cykliczne spotkania referatowo-dyskusyjne z cyklu „Przeciwieństwa się przyciągają, a zwierzęta nas łączą” (przeprowadzili kilkadziesiąt takich spotkań dla różnych grup). Z tego zakresu prezentują także swoje doniesienia na seminariach we współpracy z Siedleckim Kołem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz na konferencjach krajowych i międzynarodowych. W 2022 roku była organizowana przez SKNSZ UPH Siedlce ogólnopolska konferencja w formie on-line, gdzie były prezentowane m.in. doniesienia studentów kierunku Zootechnika. W latach 2019-2024 studenci SKNSZ byli współautorami artykułów naukowych, monografii, rozdziałów monografii lub doniesień konferencyjnych. Na uwagę zasługuje uzyskanie I miejsca w konkursie młodych naukowców za doniesienie „Wielbłądzie ranczo – czy to możliwe w Polsce?” na Międzynarodowej Konferencji SKN na UP we Wrocławiu (2024 r.). Uzyskanie I i II miejsca za doniesienia: „Ocena problemów reprodukcyjnych w wybranym stadzie bydła mlecznego i „Wykorzystanie różnych form leczenia koni i psów przy pomocy terapii pijawkowej” na Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych UwS (2024 r.). Wyróżnienie za doniesienie na Sesji Młodych Naukowców na 88 Zjeździe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (2024 r.). Ważnym działaniem SKNSZ jest zainicjowanie nowego projektu, który ma w założeniu interdyscyplinarną wymianę wiedzy oraz doświadczeń i badań naukowych między Studenckimi Kołami Naukowymi. Na początku nasi studenci gościli Koło Naukowe Atlas z SGGW w Warszawie. Istotnym działaniem jest aktywne i cykliczne uczestnictwo członków SKNSZ w promocji Uczelni i Wydziału Nauk Rolniczych, czego przykładem mogą być m.in.; Święto Uczelni, Drzwi Otwarte na Wydziale, Festiwal Nauki i Sztuki, Zbiórka darów dla bezdomnych psów i kotów, Akcja „WOŚP”-u, „Hobby horse”, czy Uniwersytet Dziecięcy. Studenci SKNSZ czynnie uczestniczą w akcjach promocyjnych na zewnątrz uczelni, m.in. w AgroEkologiczne Gospodarstwo GRAJAN w Rososzy k/Cegłowa (warsztaty specjalistyczne, Dzień Ekologa, Dzień Sera); w promocji Uczelni na Międzynarodowych Dniach z Doradztwem i Wystawie Zwierząt Hodowlanych w Siedlcach; w promocji Uczelni na corocznych Targach Edukacyjnych, w promocji Uczelni w Klasach Patronackich. (<https://izir.uph.edu.pl/studenci/studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat>; <https://izir.uph.edu.pl/studenci/studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat/aktualnosci-sknsz>).

Absolwent kierunku Zootechnika na poziomie studiów I stopnia uzyskuje tytuł zawodowy inżyniera i posiada zaawansowaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne predysponujące go do wykonywania zawodu zootechnika. Studia I stopnia trwają 7 semestrów (3,5 roku) i obejmują kształcenie w zakresie wybranego modułu fakultatywnego: hodowla zwierząt, ocena i wykorzystanie produktów zwierzęcych, profilaktyka zootechniczno-weterynaryjna w utrzymaniu zwierząt. Absolwent nabywa zaawansowaną wiedzę i umiejętności w zakresie wybranej specjalności; chowu i hodowli zwierząt, bioasekuracji i profilaktyki zdrowotnej w stadach zwierząt, nowoczesnej technologii w produkcji zwierzęcej z uwzględnieniem ekonomicznych i ekologicznych aspektów wytwarzania i zagospodarowania produktów pochodzenia zwierzęcego, oceny surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego, projektowania produkcji, organizacji pracy w przedsiębiorstwie rolniczym, kierowania zespołami ludzkimi, prowadzenia gospodarstwa oraz podstaw prawa w zakresie działalności gospodarczej. Absolwent jest przygotowany do pracy w: administracji rządowej i samorządowej związanej z rolnictwem, doradztwie rolniczym, nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, ośrodkach zajmujących się diagnostyką materiału genetycznego, przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt oraz surowcami i produktami pochodzenia zwierzęcego, prowadzeniu i zarządzaniu gospodarstwem rolnym, organizowaniu procesów produkcyjnych i wyboru optymalnych gałęzi produkcji rolniczej oraz kierowaniu zespołami ludzkimi. Absolwenci studiów są przygotowani do prowadzenia badań naukowych oraz do podjęcia studiów II stopnia lub studiów podyplomowych.

Absolwent studiów II stopnia, które trwają 3 semestry (1,5 roczne magisterskie) przejdzie proces kształcenia specjalistycznego w ramach modułów fakultatywnych: hodowla zwierząt, ocena i wykorzystanie produktów zwierzęcych, terapeutyczne i hobbyistyczne użytkowanie zwierząt.

Absolwent studiów II stopnia magisterskich kierunku Zootechnika posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę w zakresie nowoczesnych metod i technik chowu i hodowli zwierząt oraz obrotu produktami pochodzenia zwierzęcego. Jest przygotowany do pracy we własnych gospodarstwach hodowlanych oraz instytucjach związanych z hodowlą i bioróżnorodnością zwierząt. Posiada umiejętności zawodowe w zakresie twórczego planowania i organizacji hodowli zwierząt oraz stosowania programów hodowlanych, żywieniowych i profilaktycznych w populacji różnych gatunków zwierząt. Ponadto absolwent ma umiejętności i kompetencje do wykonywania projektów badawczych z różnymi podmiotami zewnętrznymi, pozyskując unijne i krajowe środki finansowe. Absolwent jest przygotowany do pracy kierowniczej w: przedsiębiorstwach i specjalistycznych gospodarstwach rolnych, grupach producenckich, firmach zajmujących się obrotem produktami rolnymi i zaopatrzeniem rolnictwa w środki produkcji, w nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, weterynaryjnych, firmach konsultingowych, firmach paszowych, instytutach naukowo-badawczych, ośrodkach badawczo-rozwojowych oraz laboratoriach specjalistycznych. Jest także przygotowany do ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz podejmowania pracy w jednostkach administracji państwowej i samorządowej oraz w szkolnictwie. Absolwent poprzez aktywny udział w trakcie studiów w pracach badawczych jest przygotowany do podjęcia kształcenia w Szkole Doktorskiej w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Kierunek Zootechnika posiada długoletnią (prawie 50 letnią) tradycję kształcenia i prowadzenia działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej w obszarze Zootechniki. Instytut Zootechniki i Rybactwa dysponuje doskonałą kadrą nauczycieli akademickich z bogatym doświadczeniem zawodowym, także zdobytym poza uczelnią, w krajowych i międzynarodowych jednostkach badawczych, podmiotach gospodarczych i administracji publicznej, co potwierdza dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny odpowiadający zakresowi prowadzonych zajęć. Są one inspiracją do nowoczesnego procesu kształcenia na ocenianym kierunku, przekazywania wiedzy zgodnej z oczekiwaniami rynku pracy. Wprowadzane zmiany w planach i programach studiów są wypracowane poprzez długoletnie kontakty w ramach programu ERASMUS+, wyjazdów na uczelnie zagraniczne (Słowacja, Litwa), czy przyjazdy na nasz Wydział profesorów wizytujących, organizowanie wspólnych seminariów kierunkowych, warsztatów specjalistycznych, wyjazdów studyjnych, prowadzenia wspólnych badań naukowych. W doskonaleniu procesu dydaktycznego na kierunku Zootechnika wykorzystuje się wieloletnie i najlepsze rozwiązania m.in. z Lithuanian University of Health Sciences, Veterinary Academy, Faculty of Animal Sciences (Lithuania); Slovak University of Agriculture in Nitra (Slovakia), Czech University of Life Sciences Prague (Czech Republic), Mendel University in Brno (Czech Republic). Istotny wpływ na unowocześnienie programów studiów na kierunku Zootechnika miała współpraca z w/w ośrodkami z zagranicy. Efektem mierzalnym tej współpracy jest realizowany międzynarodowy projekt dydaktyczny dla Zootechniki ISAGREED - Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalization” (Innowacje w strukturze i treściach programów studiów w zakresie genetyki zwierząt i zarządzania żywnością z wykorzystaniem digitalizacji); 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068 (Erasmus+ Project)”. Program dydaktyczny przygotowany był przez nauczycieli akademickich z Slovak University of Agriculture in Nitra, University of Siedlce, Czech University of Life Sciences Prague i Mendel University in Brno w roku akademickim 2023/2024. Jest to doskonała okazja do wymiany wiedzy specjalistycznej z zakresu zootechniki różnych ośrodków akademickich przekazanej w sposób stacjonarny i on-line do studentów ocenianego kierunku. Ważnym wydarzeniem dla kierunku Zootechniki, jako kierunku inżynierskiego jest coroczny aktywny udział w innowacyjnym przedsięwzięciu, Światowym Dniu Inżyniera (V edycja) organizowanym pod patronatem WEFO (World Federation of Engineering Organizations) oraz UNESCO (Unitet Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) pod tegorocznym hasłem „Inżynierskie rozwiązania dla zrównoważonego świata”. Wydarzenie gromadzi wszystkie uczelnie wyższe kształcące na kierunkach inżynierskich. Tematyka głoszona przez kadrę Uczelni, prelegentów z otoczenia zewnętrznego, czy studentów z SKNSZ zawsze jest o charakterze innowacyjnym, technicznym skierowanym do szerokorozumianego obszaru zootechniki. Uczestnikami są pracownicy Uczelni, Instytutu Zootechniki i Rybactwa, zaproszeni

prelegenci, studenci zootechniki, uczniowie klas patronackich i osoby z zewnątrz. Innowacyjna wiedza przekazywana studentom Zootechniki jest poparta możliwością wykorzystania jej w praktyce zootechnicznej. Przykładem takich działań mogą być, m.in. warsztaty w ramach Mobilnego Centrum Analizy Mleka (programu Bridge Alfa NCBiR) wspólnie zorganizowane z Instytutem Zootechniki PIB w Balicach, MODR O/Siedlce i Instytutem Zootechniki i Rybactwa UWS dla naszych studentów zootechniki (hodowców bydła), którzy mogli dowiedzieć się o najnowszej aparaturze (analizatorach) do oceny mleka i siary stosowanej w terenie i służącym w czasie rzeczywistym do zarządzania stadem bydła.

W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Zootechnika istotnym elementem są szerokie kontakty z innymi ośrodkami akademickimi prowadzącymi kształcenie na kierunku zootechnika, czy wyjazdy na staże naukowe, które przyczyniają się do wprowadzania dobrych praktyk, nowatorskich rozwiązań w edukacji.

Program na kierunku Zootechnika w Uniwersytecie w Siedlcach w porównaniu do kierunków tożsamyh prowadzonych w innych ośrodkach akademickich wyróżnia przygotowanie wysoko wykwalifikowanych kadr zasilających rynek pracy, szczególnie związany z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego regionu środkowo-wschodniej Polski oraz miasta i gminy Siedlce. Silnie rozwinięty sektor rolniczy oczekuje specjalistów Zootechniki o wysokich kwalifikacjach, praktycznych umiejętnościach również dla podmiotów z którymi Uczelnia jest związana długoletnią współpracą. Są to często firmy o wiodącym potencjale produkcyjnym i inwestycyjnym w kraju i są znane na arenie międzynarodowej. Jest to doskonała baza do odbywania zajęć terenowych, czy zbierania wyników do prac dyplomowych. Nowoczesne programy nauczania oraz stałe kontakty z podmiotami gospodarczymi umożliwiają studentom nabywanie zaawansowanej (pierwszy stopień) i pogłębionej (drugi stopień) wiedzy specjalistycznej, umiejętności praktycznych, efektów inżynierskich w zakresie poznawania nowych technik i technologii, systemów zarządzania w całym łańcuchu produkcyjnym, kompetencji społecznych w kierunku pełnej świadomości i brania odpowiedzialności przy ustalaniu hierarchii celów realizowanych zadań, przygotowując odpowiedzialnie do wykonywania zawodu zootechnika. Aparatura naukowa pozyskana przez Instytut w ramach spieniężenia obligacji posiadanych przez UWS służy do wykonywania zaawansowanych technik do wzbogacenia procesu badań naukowych, a tym samym doskonalenia treści programowych o charakterze inżynierskim. Są to: mikroskop z systemem analizy obrazu (także z możliwością kariotypowania), aparatura do analizy komórek (także komórek rozrodczych), wykorzystanie technik komputerowych przy komponowaniu receptur i diet dla zwierząt, śledzenia procesu inkubacji jaj, tekstuometr, konduktometr do analizy mięsa różnych gatunków zwierząt pod względem uzyskania wysokiej jakości surowca. Nieocenioną wartością jest pozyskiwanie aparatury dydaktycznej, która usprawnia proces kształcenia, m.in. symulator koński, fantomy zwierząt, aparatura do rehabilitacji i pielęgnacji zwierząt, aparatura do monitoringu dobowego, która może być także wykorzystana w warunkach terenowych.

Wartością na którą należy zwrócić uwagę jest kształcenie studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia w tym kierunku poczyniła bardzo duży postęp na tle innych ośrodków akademickich krajowych lub zagranicznych. Władze Uczelni starają się wypełniać wszystkie regulacje prawne w zakresie personelu, infrastruktury, bazy dydaktycznej, zasobów bibliotecznych, czy wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami. Pracownicy Instytutu w ocenianym okresie ukończyli ogromną ilość szkoleń z tego zakresu realizowanych przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami przy UWS, lub podmioty zewnętrzne. Student z niepełnosprawnością może otrzymać szeroką pomoc w zakresie funkcjonowania na Uczelni, nawet „Asystenta wspierającego” (<https://cwn.uph.edu.pl/>).

Na Wydziale Nauk Rolniczych zostały stworzone: Pracownia Małych Zwierząt, Pracownia Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt, Pracownia Pielęgnacji Zwierząt, w których z powodzeniem może być realizowany program zajęć praktycznych wpisujący się w najnowsze trendy i standardy MEiN w interakcji zwierzę-człowiek z wykorzystaniem zwierząt towarzyszących i amatorskich. Natomiast Uczelniany Ośrodek Jeździecki poszerza zakres tej działalności o profesjonalne jeździectwo, czy hipoterapię ze wsparciem instruktorów. Ten zakres wiedzy studenci mogą realizować dodatkowo w podmiotach gospodarczych u interesariuszy zewnętrznych.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów Zootechnika są jasno i przejrzysto opisane, uwzględniają przede wszystkim zdobywanie przez studentów zaawansowanej (I stopień) i pogłębionej (II stopień) wiedzy, zdobywania umiejętności, kompetencji społecznych oraz efektów inżynierskich w perspektywie pracy zawodowej. Na poziomie I stopnia (PRK 6) opisanych zostało: 20 efektów uczenia się z wiedzy, 18 efektów uczenia się z umiejętności, 6 efektów z kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie PRK 6 opisanych zostało 14 efektów inżynierskich z wiedzy oraz 11 efektów z umiejętności. Na poziomie II stopnia (PRK 7) opisanych zostało: 15 efektów uczenia się z wiedzy, 12 efektów uczenia się z umiejętności oraz 7 efektów z kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie PRK 7 opisanych zostało: 8 efektów inżynierskich z wiedzy oraz 9 efektów inżynierskich z umiejętności.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zootechnika I stopnia zapewnia osiągnięcie kluczowych efektów uczenia się określonych w ramach PRK 6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, realizowane w formie wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych, zapewniają studentowi nabycie zaawansowanej wiedzy z zakresu użytkowania zwierząt, z uwzględnieniem gatunku, typu użytkowego i rasy (K_W09), realizowany w modułach przedmiotowych: Chów i hodowla bydła, Chów i hodowla trzody chlewnej, Chów i hodowla drobiu, Chów i hodowla owiec, Chów i hodowla kóz, Chów i hodowla koni, Kynologia. Student nabędzie wiedzę z zakresu potrzeb fizjologicznych, reprodukcyjnych i produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem warunków środowiskowych i żywieniowych, realizowanych m.in. w ramach modułów przedmiotowych: Środowiskowe uwarunkowania zdrowia zwierząt, Bioasekuracja w fermach zwierząt, Rozród zwierząt, Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo (K_W12, K_W15, K_W16). Wiedzę zaawansowaną z zakresu technologii i systemów utrzymania zwierząt gospodarskich, organizacji i funkcjonowania gospodarstwa rolniczego i jego wpływu na środowisko zewnętrzne student nabędzie w toku realizacji modułów przedmiotowych takich jak: Budownictwo inwentarskie, Technologia produkcji drobiarskiej, Higiena i dobrostan zwierząt (K_W07, K_W18, K_W20). Kluczowymi efektami z zakresu umiejętności należy uznać posiadanie przez studenta umiejętności organizacji i prowadzenia samodzielnej działalności w zakresie produkcji zwierzęcej – fermy, wyboru optymalnej technologii, dostosowanej do określonych warunków środowiskowych, ekonomicznych i prawnych (K_U01, K_U03, K_U08, K_U11); moduły przedmiotowe: Ekonomika produkcji zwierzęcej, Podstawy przedsiębiorczości dla producentów rolnych, Bydło mięsne, Problemy intensyfikacji produkcji mleka, Przetwórstwo surowców zwierzęcych w ramach działalności rolniczej.

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na kierunku Zootechnika realizowane są w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, a także bezpośrednio w fermach utrzymujących zwierzęta gospodarskie. W realizacji efektów uczenia się przez studentów I stopnia kierunku Zootechnika organizowane są wyjazdy do specjalistycznych gospodarstw rolnych. Jednym z nich był wyjazd do gospodarstwa użytkującego bydło mleczne (Ferma w Tarczach) w ramach realizacji modułu: Chów i hodowla bydła i Wybrane elementy produkcji mleka, umożliwiające m.in. realizację efektów; K_U08 i K_U03. Student nabywa wiedzę z zakresu zaprojektowania technologii produkcji mleka lub mięsa wołowego dostosowaną do określonych warunków środowiskowych z uwzględnieniem optymalnych ras bydła. Ponadto na zajęciach (ćwiczeniach laboratoryjnych) studenci analizują, poprzez ocenę składu mleka prawidłowość żywienia w wybranym stadzie pod względem: zawartości tłuszczu, białka, mocznika w mleku. Ocena dotyczy także: zawartości komórek somatycznych w mleku dla określenia zdrowia w stadzie (K_W10, K_U11). Z kolei zajęcia w fermie drobiu w miejscowości Żebrak k/Skórca pozwoliło na nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej praktycznych możliwości poprawy dobrostanu kurcząt brojlerów możliwości dobrostanu kurcząt w zależności (K_U12, K_U15). Uzupełnieniem realizacji efektów tzw. inżynierskich (K_W07 i K_W16) jest prowadzenie w pracowni Instytutu sztucznych lęgów różnych gatunków drobiu, pozwalające studentów na zapoznanie się z technologią pozyskiwania piskląt w warunkach innych niż naturalne oraz ich ocenę i przydatność do dalszego chowu. W Uczelnianym Ośrodku Jeździeckim student posiada wiedzę z zakresu technologii i systemów utrzymania koni oraz metod i technik oceny wartości użytkowej i hodowlanej koni (K_W07, K_W08, K_U13). Zaawansowana kluczowa wiedza inżynierska (K_W13, K_W15) z zakresu organizacji hodowli, użytkowania i żywienia psów pozwala na

kompleksowe praktyczne wykorzystanie kynologii w służbie człowiekowi również w kierunku dogoterapii (K_U10). Zajęcia studenci odbywają w Pracowni Pielęgnacji zwierząt oraz w Pracowni Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt należących do Wydziału. Przykładem modułów służących zdobywaniu kompetencji inżynierskich są efekty uczenia się z przedmiotu Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo, realizowane w sposób praktyczny w pracowni laboratoryjnej i w czasie zajęć wyjazdowych w firmach paszowych (Cargill, Tasomix czy de Heus), przygotowujące absolwentów do rozwiązywania problemów związanych z produkcją, konserwacją i zastosowaniem pasz w żywieniu różnych gatunków zwierząt gospodarskich (K_U02, K_U09). Ćwiczenia praktyczne i zajęcia terenowe przeprowadzane w pasiece w ramach modułu przedmiotu Metody hodowli zwierząt pozwalają również na osiągnięcie efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, student nabywa bowiem praktyczną wiedzę z zakresu organizacji i funkcjonowania pasieki, potrafi ją zorganizować, prowadzić i oceniać czynniki wpływające na jej efektywność (K_W05, K_W20). Praktyczne umiejętności inżynierskie (K_U03, K_U14) oraz zaawansowaną wiedzę (K_W12, K_W18) z obszaru produkcji ekologicznej i zrównoważonej, prowadzenia produkcji mlecznej i przetwórstwa serów kozich studenci opanują na zajęciach terenowych, warsztatach specjalistycznych w Gospodarstwie GRAJAN w Rososzy k/Cegłowa, natomiast laboratoryjną analizę mleka i serów opanują w laboratorium Instytutu podczas realizacji modułu przedmiotowego; Chów i hodowla kóz.

Studenci realizują praktykę w trakcie trzeciego roku studiów w wymiarze 10 tygodni. Miejsce praktyki wybierają sami w konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni. Proponowane miejsce praktyk musi spełniać wymogi w celu zrealizowania i osiągnięcia efektów uczenia się oraz powinno być zatwierdzone przez opiekuna. Student zdobywa umiejętności językowe na poziomie B2 z obszaru właściwego dla kierunku studiów, zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (<http://www.bip.uph.edu.pl/13125,28470,28474,30669/30669/art37640.html>)

Kluczowymi efektami na II stopniu studiów są efekty związane z nabyciem specjalistycznej, pogłębionej wiedzy z zakresu nowoczesnych metod i technik chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, postępu genetycznego, jakości i obrotu żywności (K_W04, K_W05, K_W07, K_W11), realizowanych w modułach przedmiotowych: Diagnostyka genetyczna, Biotechniki rozrodu, Dodatki paszowe, Systemy kontroli jakości i prawo żywnościowe, Opakowania i znakowanie żywności. Student nabywa wiedzę dotyczącą uwarunkowań ekonomicznych i regulacji prawnych, służących rozwojowi gospodarstw rolniczych (K_W13, K_W14, K_W15), zawartych w treściach modułów przedmiotowych: Księgowość i rachunkowość, Zarządzanie fermą zwierzęcą, Zagrożenie środowiska produkcją zwierzęcą. Zajęcia w formie ćwiczeń prowadzone w laboratoriach wyposażonych w nowoczesną aparaturę, pozwalają studentom poznawać i wykorzystywać w przyszłości zaawansowane techniki i metody z zakresu biotechnologii rozrodu zwierząt gospodarskich, w tym szczegółową ocenę morfologii plemników i sposoby wybarwiania ejakulatów. Dzięki specjalistycznym programom komputerowym student potrafi opracować programy żywieniowe (np. VINPASZ) zarówno dla chowu wielkotowarowego, jak i tradycyjnego, a także samodzielnie z wykorzystaniem sprzętu w pracowni sporządzać mieszanki paszowe dla poszczególnych gatunków zwierząt.

Kluczowe efekty uczenia się inżynierskie dla studiów II stopnia (PRK 7) obejmują pogłębioną wiedzę i umiejętności z zakresu nowoczesnych metod i technik hodowli i chowu zwierząt pozytywnie oddziałujących na środowisko (K_W04, K_U04, K_U06; moduł przedmiotowy: Intensywna produkcja zwierzęca; Zagrożenie środowiskowe produkcją zwierzęcą; Obrót produktami pochodzenia zwierzęcego i przetwórstwa), oceny specjalistycznych technik w produkcji zwierzęcej oraz wykonać zadania projektowe z zakresu intensywnej produkcji zwierzęcej w zgodzie ze środowiskiem i uwarunkowaniami ekonomiczno-społecznymi. Jest w stanie analizować dane z oceny użytkowej bydła mlecznego oraz zna i potrafi wykorzystać system ochrony wysokowydajnych stad bydła i umie zapobiegać spadkom mleczności (praca na ćwiczeniach laboratoryjnych oraz ćwiczenia terenowe w stadach bydła mlecznego) (K_W04, K_U01, K_U06; moduł przedmiotowy: Wybrane elementy produkcji mleka). Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu biotechnologii rozrodu zwierząt i rozumie przebieg procesów rozrodczych zwierząt gospodarskich oraz potrafi zastosować nowoczesne techniki

diagnostyczne do optymalizacji rozrodu zwierząt w laboratorium Instytutu na materiale komercyjnych stacji unasienniania z wykorzystaniem preparatów mikroskopowych oraz komputerowej analizy obrazu (K_W05, K_W06, K_U06; moduł przedmiotowy: Biotechniki rozrodu). Posiada najnowszą wiedzę i umiejętności praktycznego projektowania receptur i diet dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem dodatków paszowych, wykorzystując programy i techniki komputerowe, połączone z zajęciami w terenie (firmy paszowe) (K_W10, K_U06, K_U09). Ma pogłębioną wiedzę na temat strategii zarządzania fermą zwierzęcą, potrafi planować i organizować pracę hodowlaną oraz ocenia podejmowane decyzje (K_W01, K_W04, K_U06, K_U08; moduł przedmiotowy: Zarządzanie fermą zwierzęcą; Planowanie i organizacja pracy hodowlanej).

Studenci II stopnia wykonują prace magisterskie o charakterze badawczym, w zakresie chowu i hodowli zwierząt realizowane także we własnych gospodarstwach, w których przeprowadzane są doświadczenia. Na uwagę zasługuje 8 prac nagrodzonych lub wyróżnionych przez komisję konkursową Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w ocenianym okresie czasu. Prace mają charakter badawczy, a ich tematyka, materiał badawczy i zakres wskazują na zaawansowaną wiedzę zdobytą z poszczególnych przedmiotów (modułów) w czasie studiów drugiego stopnia. Prace dyplomowe realizowane są w oparciu o badania przeprowadzane często we własnych specjalistycznych gospodarstwach, w których użytkowane jest bydło mleczne, mięsne, kurczęta brojlery, trzoda chlewna owce, kozy, a także w oparciu o materiał uzyskiwany m.in. w zakładach wylęgu drobiu lub wytwórniach pasz. Część prac magisterskich opracowana jest w oparciu o wyniki badań i analiz materiału badawczego (materiał genetyczny, nasienie, mięso, jaja, sery, mleko) przeprowadzonych w laboratoriach Instytutu Zootechniki i Rybactwa. Przykładem są prace m.in. „Zależność cech fizycznych ejakulatu oraz wymiarów i kształtu plemników od frekwencji zmian morfologicznych plemników w ejakulatach knurów rasy pbz”, „Identyfikacja uszkodzeń materiału genetycznego u buhajów” „Wpływ światła w okresie inkubacji na wyniki wylęgowości piskląt”; „Ocena wartości użytkowej bydła mięsnego na przykładzie stada bydła zlokalizowanego na terenie gminy Wiśniew powiatu siedleckiego”; „Wpływ stosunku tłuszczowo-białkowego w mleku pozyskiwanym w okresie pierwszych dwóch miesięcy laktacji na wybrane cechy użytkowości mlecznej krów”; „Wpływ czasu przechowywania na cechy fizyczne mięśni kurcząt brojlerów żywionych mieszankami z udziałem preparatów ziołowych”, czy „Wyniki produkcyjne i poubojowe kurcząt brojlerów żywionych mieszankami zawierającymi bobik odmiany Granit”.

W oparciu o osiągnięte efekty uczenia się student potrafi samodzielnie założyć własną działalność gospodarczą, promować usługi w zakresie Zootechniki, w pracy zawodowej potrafi kierować zespołem w instytucjach i podmiotach zewnętrznych, analizować złożone zjawiska zachodzące w obszarze Zootechniki, formułować własne opinie, stosować innowacyjne rozwiązania, wykorzystuje rezultaty badań naukowych, potrafi biegle posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ i używać specjalistycznej terminologii w zakresie Zootechniki.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy doprecyzować efekty kształcenia w sylabusie do praktyk, szczególnie w zakresie umiejętności	Efekty uczenia się w sylabusie Praktyka zawodowa zostały sprecyzowane zgodnie z zaleceniem.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku Zootechnika realizowany na Uniwersytecie w Siedlcach obejmuje studia pierwszego i drugiego stopnia, o profilu ogólnoakademickim i jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo. Program studiów jest zgodny z założonymi efektami uczenia się i jest ściśle powiązany z prowadzonymi badaniami naukowymi. Koncepcja kształcenia na kierunku Zootechnika i zawarte w niej cele wpisują się bezpośrednio w prowadzoną przez Uniwersytet w Siedlcach politykę jakości kształcenia, która wskazuje na ciągłe monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia. Treści kształcenia na kierunku Zootechnika zostały dostosowane do prowadzonej działalności naukowo-badawczej, realiów społecznych, rolniczych oraz skonsultowane ze studentami, otoczeniem społeczno-gospodarczym i interesariuszami zewnętrznymi. Na tej podstawie sformułowano efekty wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Właściwy dobór treści programowych jest rezultatem powierzania zajęć dydaktycznych nauczycielom akademickim, którzy legitymują się odpowiednim poziomem kompetencji dydaktycznych, dorobkiem naukowym bądź pozaakademickim doświadczeniem zawodowym. Wybrane treści programowe w powiązaniu z obszarami prowadzonych badań przedstawiono w załączniku 2.1.

Na kierunku Zootechnika prowadzone jest kształcenie na dwóch poziomach studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Zarówno w trybie stacjonarnym jak i niestacjonarnym studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów, a studia drugiego stopnia 3 semestry. W programie studiów pierwszego stopnia zajęciom dydaktycznym przyporządkowano 212 pkt ECTS, przy czym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich 110 pkt. ECTS (tj. 52%). Z modułów bezpośrednio związanych z działalnością naukową dyscypliny zootechnika i rybactwo, do której przyporządkowany jest kierunek, student uzyskuje 167 pkt. ECTS. Zajęciom umożliwiającym–uzyskanie kompetencji inżynierskich przyporządkowano 171 pkt. ECTS. Z zajęć ze znajomości języka obcego student uzyskuje 8 pkt. ECTS, a z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych 6 pkt. ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom fakultatywnym wynosi 67.

Dobór treści programowych na studiach pierwszego stopnia obejmuje 4 grupy przedmiotów: ogólne, podstawowe, kierunkowe i kierunkowe wybieralne. Na studiach I stopnia treści kształcenia obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie szeroko rozumianej hodowli zwierząt i warunków utrzymania oraz technologii pozyskiwania produktów pochodzenia zwierzęcego i ich oceny; analizy poszczególnych etapów produkcji surowców zwierzęcych; wpływu gatunku, rasy, wieku, żywienia na podstawowe cechy surowców zwierzęcych. Studenci zapoznawani są z zagadnieniami z zakresu chemii, anatomii i fizjologii zwierząt a także zdobywają gruntowną wiedzę z zakresu genetyki, żywienia i rozrodu zwierząt oraz różnymi formami ochrony bioróżnorodności zwierząt.

Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia uwzględnia 2300 godzin dydaktycznych (2295 moduł fakultatywny-z zakresu hodowli zwierząt), natomiast program studiów niestacjonarnych 1367 godzin. W planie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia od szóstego semestru obowiązuje jeden z trzech modułów wybieralnych z zakresu: hodowli zwierząt, oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych oraz profilaktyki zootechniczno-weterynaryjnej. Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia uwzględniający: moduł wybieralny z zakresu hodowli zwierząt obejmuje 810 godz. wykładów, 55 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 1400 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 30 godz. seminarium dyplomowego; moduł wybieralny z zakresu oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych obejmuje 830 godz. wykładów, 55 godz. ćwiczeń

audytoryjnych, 1385 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 30 godz. seminarium dyplomowego; moduł wybieralny z zakresu profilaktyki zootechniczno-weterynaryjnej obejmuje 770 godz. wykładów, 55 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 1445 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 30 godz. seminarium dyplomowego. W przypadku studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia struktura zajęć programu uwzględniającego moduł z zakresu hodowli zwierząt obejmuje 517 godz. wykładów, 41 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 789 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 20 godz. seminarium dyplomowego; moduł wybieralny z zakresu oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych obejmuje 487 godz. wykładów, 41 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 819 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 20 godz. seminarium dyplomowego; moduł wybieralny z zakresu profilaktyki zootechniczno-weterynaryjnej obejmuje 477 godz. wykładów, 41 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 829 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 30 godz. seminarium dyplomowego.

W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia znajdują się zajęcia z języka obcego, realizowane w przypadku studiów stacjonarnych przez 2 semestry po 60 godzin kontaktowych (Σ 120), w przypadku studiów niestacjonarnych przez 2 semestry po 32 godziny kontaktowe (Σ 64), co odpowiada 8 punktom ECTS. Studenci mogą wybrać jeden z 3 języków oferowanych przez Centrum Języków Obcych (angielski, niemiecki, rosyjski). Ponadto studenci mogą rozwijać swoje kompetencje językowe podczas realizacji zajęć z trzech przedmiotów kierunkowych prowadzonych w języku angielskim (Feed industry, Marketing, Commodity of raw materials and products of animals origin).

Program studiów drugiego stopnia obejmuje przedmioty kształcenia ogólnego, kierunkowe podstawowe i kierunkowe specjalnościowe. Treści kształcenia realizowane na studiach II stopnia na kierunku Zootechnika obejmują pogłębioną wiedzę i umiejętności, w zakresie m.in. metod planowania i organizacji pracy hodowlanej, prowadzenia badań na zwierzętach i metod statystycznych wykorzystywanych w doświadczeniach hodowlanych. Student nabiera umiejętności dostosowania technologii produkcji zwierzęcej do określonych warunków środowiskowych i uwarunkowań ekonomiczno-społecznych. Treści programowe na studiach drugiego stopnia pozwalają na pogłębienie świadomości odpowiedzialności za prawidłowość procesów produkcji, dobrostanu zwierząt, jakości produktów i ochronę środowiska naturalnego. Treści kształcenia realizowane w ramach modułów związanych z badaniami naukowymi, głównie w trakcie seminariów magisterskich i pracowni magisterskiej, metod statystycznych i metodologii pracy badawczej, umożliwiają włączanie studentów w realizację badań naukowych. Program studiów gwarantuje wykształcenie wśród studiujących potrzeby doskonalenia w zakresie wykonywanej pracy i przestrzegania zasad etyki zawodowej. Treści kształcenia różnych przedmiotów wzajemnie uzupełniają się i pozwalają na przedstawienie informacji w szerokim kontekście. Przykładem mogą być treści z zakresu przedmiotów: intensywna produkcja zwierzęca, planowanie i organizacja pracy hodowlanej, diagnostyka genetyczna, biotechniki rozrodu, zagrożenia środowiska produkcją zwierzęcą.

W programie studiów drugiego stopnia zajęciom dydaktycznym przyporządkowano 91 pkt ECTS, przy czym liczba punktów ECTS osiągniętych w trybie studiów stacjonarnych z tytułu zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 46, natomiast w trybie studiów niestacjonarnych – 30. Z modułów przedmiotów bezpośrednio związanych z działalnością naukową dyscypliny zootechnika i rybactwo, do której przyporządkowany jest kierunek, student uzyskuje 79 pkt. ECTS. Z zajęć ze znajomości języka obcego student uzyskuje 2 pkt. ECTS, a z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych 6 pkt. ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom fakultatywnym wynosi 30.

Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia uwzględniający moduły wybieralne z zakresu hodowli zwierząt i oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych obejmuje po 880 godz., w tym: po 320 godz. wykładów, 45 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 425 godz. ćwiczeń laboratoryjnych, 90 godz. seminarium magisterskiego. Struktura zajęć programu uwzględniającego moduł z zakresu terapeutycznego i hobbystycznego użytkowania zwierząt obejmuje 900 godz., w tym: 350 godz. wykładów, 45 godz. ćwiczeń audytoryjnych, 415 godz. ćwiczeń laboratoryjnych i 60 godz. seminarium magisterskiego.

Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia uwzględnia dwa moduły fakultatywne z zakresu: hodowli zwierząt i oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych. Na studiach niestacjonarnych w każdym z modułów fakultatywnych realizowanych jest po 560 godz., z czego 231 godz. stanowią wykłady, 40 godz. ćwiczenia audytoryjne, 236 godz. ćwiczenia laboratoryjne i 53 godz. seminarium magisterskie

W programach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia znajdują się zajęcia z języka obcego, realizowane w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przez jeden semestr, odpowiednio w liczbie 30 i 18 godzin kontaktowych, co odpowiada 2 punktom ECTS. Zajęcia te pozwalają studentom na doskonalenie umiejętności i kompetencji językowych, pozwalających im na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się słownictwem specjalistycznym z zakresu zootechniki na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zajęciom tym przypisano odpowiednie kierunkowe efekty uczenia się zarówno z zakresu wiedzy i umiejętności jak i kompetencji społecznych. Ponadto na studiach II stopnia studentom oferowany jest przedmiot fakultatywny w języku angielskim, w ramach którego studenci zapoznają się i doskonalą umiejętności językowe z naciskiem na specjalistyczne słownictwo z zakresu studiowanego kierunku (Feed additives).

Wyznacznikiem doboru metod uczenia się na kierunku Zootechnika są zakładane efekty uczenia się i specyfika modułów przedmiotowych. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W przypadku studentów studiów pierwszego stopnia metody kształcenia obejmują co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, dotyczące podstawowych umiejętności badawczych, zaś studentom studiów drugiego stopnia gwarantują udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych. Podstawowe umiejętności badawcze studenci nabywają w trakcie seminariów dyplomowych, gdzie poznają zasady prowadzenia badań naukowych. Studenci mają ponadto możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych i umiejętności badawczych w kole naukowym. Studenci kierunku Zootechnika studiów I i II stopnia zapoznają się z treściami kształcenia na zajęciach dydaktycznych oraz praktykach zawodowych. W programie studiów I i II stopnia zajęcia dydaktyczne (tzw. godziny kontaktowe) prowadzone są w formie: wykładów, ćwiczeń laboratoryjnych, ćwiczeń audytoryjnych i seminariów. W realizacji wykładów wykorzystywane są metody wykładu audytoryjnego, informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego. Do każdej z tych metod stosowane jest wspomaganie wykładów prezentacjami multimedialnymi. Na zajęciach prowadzonych w formie ćwiczeń studenci osiągają efekty wiedzy i umiejętności praktycznych. Zajęcia te realizowane są w: laboratoriach, Ośrodku Jeździeckim, pracowniach specjalistycznych: Pracowni Sensoryki i Rehabilitacji Zwierząt oraz Pracowni Małych Zwierząt. Część ćwiczeń realizowana jest w formie zajęć terenowych w gospodarstwach zajmujących się hodowlą zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich, w firmach usługowych i wytwarzających środki produkcji (np. pasze, dodatki paszowe, itp.). Miejsca, w których odbywają się takie zajęcia dobierane są przez koordynatora przedmiotu, który bierze pod uwagę możliwości organizacyjne jednostki, innowacyjność zastosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Podczas zajęć terenowych studenci poznają jednostkę, różne rozwiązania organizacyjne w zakresie chowu, hodowli, utrzymania zwierząt, systemów żywienia i bioasekuracji a także przyjętych rozwiązań w zakresie programów ochrony zwierząt. Część ćwiczeń laboratoryjnych wymaga wykorzystania technik i metod analitycznych, obsługi sprzętu laboratoryjnego, wykorzystania i obsługi programów komputerowych, wykonywania eksperymentów, projektów, analiz scenariuszy podczas pracy samodzielnej lub grupowej. Podczas ćwiczeń audytoryjnych stosowane są takie metody jak: prezentacje multimedialne, metody projektowe, scenariusze, zadania do samodzielnego rozwiązania. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, poprzez aktywizujące formy pracy, co umożliwi studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przedmioty prowadzone w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych (także komputerowych), wymagają kontaktu z prowadzącym w trakcie zajęć, ale również nakładu pracy własnej studentów (studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczeń i egzaminów itp.). Poza

godzinami ćwiczeń i wykładów studenci mogą korzystać z konsultacji pracowników prowadzących zajęcia (<https://izir.uws.edu.pl/studenci/konsultacje>).

Proces kształcenia dostosowany jest do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą skorzystać z indywidualnej organizacji studiów, wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego oraz dostępu do przystosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością infrastruktury uczelni. Potrzeby studentów z niepełnosprawnością zaspokajane są poprzez działalność Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Centrum, na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formułuje zalecenia dotyczące dostosowania procesu dydaktycznego do jego potrzeb. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o zmianę formy egzaminu, wydłużenie czasu jego przeprowadzania i przyznanie indywidualnej organizacji studiów. Indywidualizację procesu kształcenia określa Regulamin studiów wskazując możliwości, warunki i tryb ubiegania się przez studenta o indywidualną organizację studiów. Studentom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji przyznawane jest stypendium socjalne, a także stypendium dla osób z niepełnosprawnością, a dla studentów szczególnie uzdolnionych stypendium rektora. W procesie dydaktycznym stosuje się indywidualne podejście do studentów ze względu na ich uzdolnienia, zainteresowania i specjalne potrzeby edukacyjne. Infrastruktura Uczelni jest dostosowana do korzystania z sal dydaktycznych, wind, podjazdów, czy Biblioteki Głównej dla osób z niepełnosprawnością. Studenci z niepełnosprawnością wspierani są również przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami w zakresie zwiększenia ich możliwości edukacyjnych, umożliwienia im studiowania na równych prawach oraz udziału w życiu studenckim, kulturalnym i sportowym (<https://cwn.uph.edu.pl>).

Metody kształcenia na odległość z wykorzystaniem narzędzi i technologii IT (platforma Google Meet) są stosowane przy realizacji wybranych grup zajęć (np. przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych). W związku z pandemią COVID-19 na ocenianym kierunku studiów w semestrze letnim 2019/20 wszystkie zajęcia prowadzone były w formie on-line. Rok akademicki 2020/21 rozpoczął się kształceniem w formie hybrydowej. Wykłady prowadzone były w formie zdalnej, natomiast ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne w bezpośrednim kontakcie ze studentem. Po wprowadzeniu na terenie miasta Siedlce „czerwonej strefy” zakażeń koronawirusem, władze Uczelni podjęły decyzję o przejściu na tryb nauki zdalnej. W semestrze zimowym w roku akademickim 2021/22 zdalne formy kształcenia wykorzystywano w przypadku odbywania kwarantanny przez studentów lub nauczycieli akademickich, jak również w okresach wymaganych przepisami prawa. Od roku akademickiego 2021/22 semestru letniego do dnia dzisiejszego przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych są prowadzone w formule on-line. Techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są również w szkoleniu bibliotecznym (<https://bg.uph.edu.pl/e-szkolenie>), które jest obowiązkowe dla studentów w pierwszym semestrze studiów I stopnia.

W bieżącym roku akademickim (2024/25) liczebność grup laboratoryjnych wynosi do 16 osób. Organizację zajęć na studiach stacjonarnych w semestrze letnim i zimowym danego roku akademickiego określa Rektor w drodze zarządzenia. Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych w bieżącym roku akademickim określona jest Zarządzeniem Rektora Nr 57/2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych w roku akademickim 2024/2025. Organizację zajęć i szczegółowy terminarz zjazdów na studiach niestacjonarnych ustala Dziekan i podaje do wiadomości nie później niż 1 września poprzedzającego uruchomienie roku akademickiego. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w formie zjazdów weekendowych zgodnie z Decyzją Dziekana nr 14/2024.

Uregulowania dotyczące realizacji praktyk na kierunku Zootechnika określone są w programie studiów. Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o Zarządzenie nr 32/2021 Rektora UPH w Siedlcach z 16 marca 2021 roku. Informacje o szczegółach realizacji praktyk dostępne są na stronie Wydziału Nauk Rolniczych oraz Instytutu Zootechniki i Rybactwa w zakładce Studenci. Program, dobór miejsc w celu odbycia praktyk, a także losowo przeprowadzane kontrole zapewniają realizację efektów uczenia się dotyczących wiedzy i umiejętności, a także poszerzenie kompetencji społecznych przez

studentów kierunku Zootechnika. Uczelnia stwarza również możliwość realizacji praktyk zawodowych za granicą, w ramach programu Erasmus. Zaliczenie praktyk jest obowiązkowe dla studentów I stopnia kierunku Zootechnika (<https://izir.uph.edu.pl/studenci/praktyki-stud>).

Celem praktyk jest:

- 1) Praktyczne zapoznanie się studentów w zakresie:
  - hodowli zwierząt na dużych fermach towarowych, jej biologicznych podstaw,
  - problematyki dynamicznie rozwijającej się hodowli i chowu poszczególnych gatunków zwierząt,
  - specyfiki pracy zootechnika na: fermach (warunki i systemy utrzymania zwierząt, żywienia, organizacja rozrodu, profilaktyka weterynaryjna), firmach paszowych, laboratoriach oceny produktów pochodzenia zwierzęcego, oceny nasienia, stacjach hodowli zwierząt, związkach hodowców i producentów oraz innych instytucjach związanych bezpośrednio z produkcją zwierzęcą.
- 2) Szerokie przygotowanie z zakresu:
  - zasad chowu i hodowli zwierząt gospodarskich,
  - technologii utrzymania zwierząt oraz bioasekuracji,
  - metod znakowania i identyfikacji zwierząt, przepisów i dokumentacji związanej z obrotem zwierząt i surowców pochodzenia zwierzęcego,
  - efektywnego obrotu i handlu zwierzętami,
  - technologii przetwarzania surowców pochodzenia zwierzęcego,
  - kontroli jakości i obrotu produktami pochodzenia zwierzęcego i przetwórstwa.
- 3) Kreowanie właściwych postaw związanych z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności w wykonywaniu zadań zawodowych.
- 4) Opanowanie zasad współdziałania i współżycia w zespole.
- 5) Zdobycie doświadczenia w zakresie podejmowania decyzji i kierowania procesami, a także w sferze zarządzania firmą oraz w działach marketingu i handlu.

Zgodnie z programem studiów dla kierunku Zootechnika, każdy student studiów I stopnia powinien odbyć praktykę zawodową według następujących wytycznych:

- 8 tygodni (tygodniowy wymiar czasu trwania praktyki zawodowej powinien wynosić 40 godzin dydaktycznych) - 320 godz. dydaktycznych (z możliwością podziału na dwa okresy, po 4 tygodnie w dwóch różnych miejscach odbywania praktyk) - realizacja w trakcie 6 semestru (w okresie wakacyjnym: lipiec - wrzesień) - gospodarstwa hodowlane, profesjonalne hodowle zwierząt, gabinety weterynaryjne, firmy paszowe, stacje hodowlane, związki hodowców, ośrodki związane z doradztwem rolniczym, zakłady mięsne, zakłady przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego (10 pkt. ECTS). Podstawą prawną do odbywania praktyki przez studenta jest podpisane porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawodowej, zawarte pomiędzy Uniwersytetem w Siedlcach, który reprezentuje Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych, a jednostką przyjmującą studenta na praktykę zawodową. Porozumienie jest podpisywane przed rozpoczęciem praktyki zawodowej. Studenci samodzielnie wybierają miejsca realizacji praktyk uwzględniając zalecenia określone dla kierunku zawarte w programie studiów oraz regulaminie praktyk. Studenci samodzielnie dopełniają również wszelkich formalności związanych z realizacją praktyki kształtując w ten sposób swoją wiedzę na temat rynku pracy.

Studenci kierunku Zootechnika bardzo często są właścicielami dużych ferm, obór, chlewni, bądź stajni lub prowadzą gospodarstwa rodzinne. Stąd często miejscem odbywania praktyk są ich własne gospodarstwa zajmujące się produkcją zwierzęcą i roślinną. Na zebraniach organizacyjnych opiekun praktyk z ramienia instytutu proponuje i zachęca do odbywania praktyk zawodowych w różnych firmach i przedsiębiorstwach związanych ze studiowanym kierunkiem. W ramach sformalizowania współpracy z otoczeniem oraz powiązania nauki z praktyką, zostały podpisane porozumienia o współpracy pomiędzy Uniwersytetem, wskazanym pracownikiem odpowiedzialnym za realizację porozumienia, a instytucjami, firmami i przedsiębiorstwami sektora rolno-spożywczego.

Przedstawiciele tych instytucji wyrażają chęć przyjęcia studentów zootechniki na praktyki zawodowe. Ponadto w niektórych przypadkach widnieje zapis o możliwości odbywania praktyk zawodowych na podstawie umowy o pracę. Poza własnymi gospodarstwami najczęściej wybieranymi placówkami odbywania praktyk są: przychodnie i gabinety weterynaryjne, pogotowia dla zwierząt, schroniska dla zwierząt, gospodarstwa agroturystyczne związane z hodowlą zwierząt, firmy paszowe, zakłady mięsne, laboratoria oceny produktów pochodzenia zwierzęcego, oceny nasienia, stacje hodowli zwierząt, ферmy drobiu, Ośrodki Jeździeckie, w tym Ośrodek Jeździecki UWS, oraz inne instytucje związane bezpośrednio z produkcją zwierzęcą.

Nadzór nad przebiegiem praktyk koordynuje opiekun praktyk powołany przez Prorektora ds. Studiów na wniosek Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych. Do jego obowiązków należy między innymi opracowanie programu i regulaminu praktyk oraz organizacja spotkań ze studentami, podczas których omawiane są zagadnienia związane z prawidłowym przebiegiem i warunkami zaliczenia praktyk. W razie jakichkolwiek pytań zarówno opiekun, jak i pracownik sekretariatu, służą pomocą i ukierunkowują studentów. Ponadto studenci są informowani o możliwościach pomocy w znalezieniu miejsca odbywania praktyk. Sekretariat IZR posiada zestawienie wszystkich umów o współpracy z podmiotami zewnętrznymi, co stanowi bazę informacji dla studentów, gdzie mogą aplikować na praktyki. Ponadto pracownicy instytutu współpracują z wieloma instytucjami, a opiekun praktyk nawiązuje współpracę z podmiotami przyjmującymi studentów na praktykę, o której była mowa wcześniej. Studenci są informowani o możliwych kontrolach i hospitacjach w trakcie odbywania praktyk. Do obowiązków studenta należy prowadzenie dziennika studenckiej praktyki zawodowej i uzyskanie zaświadczenia o odbyciu praktyki.

Na spotkaniach studenci dostają wzory druków potrzebnych do realizacji praktyk, ponadto są szczegółowo informowani z informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej instytutu oraz z kolejnością poszczególnych etapów składania odpowiednich dokumentów. Studenci są również uczulani na zapoznanie się z regulaminem praktyk oraz udostępnianiem regulaminu, ewentualnie sylabusa swoim opiekunom w miejscu ich odbywania. Student w określonym na spotkaniu terminie składa do sekretariatu IZiR oświadczenie o przyjęciu do zakładu pracy na praktykę. Pracownik sekretariatu wypełnia porozumienie o przyjęciu na praktykę w dwóch egzemplarzach. Podpisane porozumienia przez opiekuna praktyk i Dziekana Wydziału są wysyłane listem poleconym do wskazanej przez studenta placówki lub osobiście odbierane przez studentów.

Termin zaliczenia praktyk jest dostępny na stronie internetowej. Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje komisyjnie opiekun praktyk z innym pracownikiem instytutu, weryfikując efekty uczenia się w oparciu o indywidualną rozmowę ze studentem, przedłożone zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej oraz prowadzony dziennik praktyk. Zaliczenie praktyki dokonywane jest w terminie określonym w programie studiów. W przypadku niezaliczenia praktyki w terminie, student ma prawo do złożenia podania do Dziekana o warunkowe zaliczenie semestru z podaniem przyczyny zaistniałej sytuacji oraz wskazania terminu do ponownego zaliczenia praktyki studenckiej. Dokumenty związane z praktykami studenckimi archiwizowane są w sekretariacie IZiR.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dopracować sekwencję przedmiotów w planie studiów, w pierwszym semestrze I roku pierwszego	Korzystając z opinii ekspertów Zespołu Oceniającego PKA podjęto działania, od roku akademickiego 2019/20 na studiach pierwszego stopnia zajęcia z przedmiotu Chemia ogólna i organiczna realizowane są na pierwszym semestrze,

	stopnia nie powinny odbywać się równolegle zajęcia z Chemii ogólnej i organicznej oraz Biochemii.	natomiast zajęcia z przedmiotu Biochemia na drugim semestrze (uchwała nr 52/2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ustalenia programów studiów dla kierunku Zootechnika)
2.	Dopracować obszar przedmiotów wybieralnych tak aby ich udział wyrażony punktami ECTS był zgodny z przepisami prawa.	Uwzględniając cenne zalecenie, od roku akademickiego 2019/20 na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia wprowadzono te same, co na studiach stacjonarnych przedmioty fakultatywne w języku angielskim (Feed industry, Marketing, Commodity of raw materials and products of animal origin). Na studiach II stopnia wprowadzono przedmiot fakultatywny Dodatki paszowe/Feed additives prowadzony w języku polskim lub angielskim oraz zwiększona została liczba punktów ECTS w grupie przedmiotów specjalnościowych (uchwała nr 52/2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie ustalenia programów studiów dla kierunku Zootechnika). Obecnie zajęciom wybieralnym przyporządkowano 67 pkt ECTS.
3.	Doprecyzować wagę ocen częściowych w ocenie końcowej dla niektórych przedmiotów.	Podjęto działania, w ramach których Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się i analizy sylabusów na kierunku Zootechnika zwraca uwagę na sposób oceniania częściowego oraz jego wpływ na końcową ocenę z przedmiotu.
4.	Przy weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia w poszczególnych przedmiotach zasadne byłoby zwrócenie większej uwagi na weryfikację kompetencji społecznych.	Podjęto działania, w ramach których Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się i analizy sylabusów na kierunku Zootechnika zwraca uwagę prowadzącym zajęcia laboratoryjne na kompetencje społeczne, mające na celu większe zaangażowanie studentów w wykonywanie zadań na ćwiczeniach w grupach, zaleca prace w zespołach w celu rozwiązywania problemów, opracowania prac projektowych z zakresu studiowanego kierunku. Jest to ważna forma aktywizacji i angażowania studentów w realizację programu ćwiczeń. Dokonuje się także weryfikacji sylabusów pod kątem także kompetencji społecznych oraz możliwości ich realizacji na zajęciach.
5.	Pełniej nadzorować wybór miejsc praktyk oraz sposób ich realizacji przez studentów w miejscach ich odbywania. Zasadne byłoby sporządzenie i wykonanie planu kontroli praktyk oraz	Uwzględniając zalecenie Zespołu Oceniającego PKA, przebieg praktyk studenckich jest nadzorowany zarówno telefonicznie, jak i losowo przeprowadzane są kontrole w formie hospitacji praktykanta. Z hospitacji są sporządzane sprawozdania. Do tej pory nie miały miejsca żadne skargi ani ze strony studentów, jak i pracodawców. Podczas

	opracowanie sprawozdań ich realizacji przez opiekunów praktyk.	przeprowadzonych losowo kontroli nie było przypadku nieobecności studenta w miejscu odbywania praktyk.
6.	Zaproponować tematy prac, które będą zawierały w swojej treści aspekt inżynierski. Zwiększyć liczbę prac inżynierskich o charakterze projektowym.	Uwzględniając zalecenie zostały przez Dyrektora Instytutu powołane Komisje: ds. weryfikacji prac dyplomowych na kierunku Zootechnika (decyzja nr 7/2021, 3/2022) i ds. opiniowania tematów prac dyplomowych (decyzja nr 10/2021).
7.	Należy wdrożyć procedury, które będą zapewniały studentom możliwość wyboru miejsc realizacji praktyk proponowanych przez Uczelnię.	Korzystając z zalecenia ekspertów Zespołu Oceniającego PKA podjęto działania, w ramach których podpisano porozumienia z jednostkami zewnętrznymi związanymi z sektorem produkcji żywności, przetwórstwa, zakładami mięsnymi, lecznicami weterynaryjnymi, fermami i innymi przedsiębiorstwami związanymi z produkcją zwierzęcą. Lista porozumień o współpracy jest dostępna w sekretariacie IZiR, a studenci na spotkaniach przed planowanymi praktykami są informowani o możliwych miejscach odbywania studenckich praktyk zawodowych. Ponadto koordynator oraz pracownicy Instytutu służą pomocą w poszukiwaniu miejsca realizacji praktyk zawsze, kiedy student zgłosi taki problem.
8.	Należy zwiększyć częstotliwość hospitacji praktyk oraz sporządzić zapisy, które potwierdzą wykonywane czynności.	Dostosowano się do zaleceń Zespołu Oceniającego. Hospitacje praktyk odbywają się w sposób losowy. Za przeprowadzanie hospitacji i sporządzenie sprawozdania z ich realizacji odpowiada kierunkowy opiekun praktyk.
9.	Należy w szczególności w sposób weryfikować spójność zakładanych (opisanych w sylabusach) oraz osiągniętych przez studentów (opisanych w dzienniczku Praktyk) efektów kształcenia.	Uwzględniając zalecenie Zespołu, weryfikacja efektów uczenia odbywa się na zaliczeniu z praktyk. Osoby przeprowadzające egzamin (koordynator i osoba prowadząca zajęcia na kierunku) szczegółowo analizują dzienniczek praktyk oraz weryfikują efekty kształcenia na podstawie merytorycznej rozmowy ze studentem.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na kierunek Zootechnika określają szczegółowo akty prawne - Uchwały Senatu UwS, Zarządzenia Rektora UwS, Obwieszczenia Rektora UwS. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok akademicki 2024/2025 mają zastosowanie:

- Obwieszczenie Rektora Nr 10/2023 z dnia 31 października 2023 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Uchwały Senatu Nr 164/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 25 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego terminarza postępowania rekrutacyjnego oraz zasad prowadzenia rekrutacji elektronicznej w roku akademickim 2024/2025;
- Obwieszczenie Rektora Nr 1 z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Uchwały Senatu Nr 50/2020 z dnia 27 maja 2020 roku w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 19/2024 z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 49 z dnia 21 maja 2024 roku w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 50 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów niestacjonarnych w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 46 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie opłat za świadczone przez UwS usługi edukacyjne w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 48 z dnia 21 maja 2024 roku w sprawie opłat za świadczone przez UwS usługi edukacyjne związane z kształceniem cudzoziemców na studiach stacjonarnych w języku polskim w roku akademickim 2024/2025;
- Zarządzenie Rektora Nr 55/2024 z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu zwalniania z opłat za usługi edukacyjne cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia w Uniwersytecie w Siedlcach w roku akademickim 2024/2025;
- Uchwała Senatu UPH w Siedlcach nr 96/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie określenia zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat;
- Uchwała Senatu UPH w Siedlcach nr 132/2019 z dnia 25 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się;
- Zarządzenie nr 31/2024 Rektora z dnia 16 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia zasad przyjęcia na studia w Uniwersytecie w Siedlcach przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Proces rekrutacji prowadzony jest za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) (<https://irk.uws.edu.pl/pl/>) przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną powołaną decyzją nr 4/2024 Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych.

Ponadto na głównej stronie internetowej Uniwersytetu w Siedlcach w zakładce Kandydaci – niezbędne informacje dotyczące procesu rekrutacyjnego na poszczególne lata w zakresie oferty dydaktycznej, terminów i opłat rekrutacyjnych, wymaganych dokumentów, aktów prawnych, rekrutacji osób z niepełnosprawnościami, rekrutacji cudzoziemców (informacje w języku angielskim i polskim) oraz przewodnika rekrutacyjnego.

Kandydaci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać informacje oraz wsparcie w procesie rekrutacji na studia w Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji oraz form wsparcia osób z niepełnosprawnościami znajdują się w zakładce kandydaci: <https://cwn.uph.edu.pl/join>.

Podstawą kwalifikacji kandydatów na studia I stopnia na kierunku Zootechnika, jest posiadanie świadectwa dojrzałości uzyskane w trybie nowej lub starej matury. Pod uwagę brane są dwa przedmioty spośród: biologia, chemia, fizyka, geografia, język obcy, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie, które wskazuje kandydat w momencie rejestracji w systemie IRK. Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, będące laureatami lub finalistami olimpiad i konkursów, składają dodatkowo dokumenty potwierdzające status laureata lub finalisty, bezpośrednio po dokonaniu rejestracji w systemie IRK.

O przyjęcie na studia II stopnia na kierunek Zootechnika studia stacjonarne i niestacjonarne mogą ubiegać się kandydaci - absolwenci z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera. Rekrutacja odbywa się na podstawie listy rankingowej sporządzonej z uwzględnieniem ocen uzyskanych z: dyplomu - w przypadku absolwenta tego samego lub pokrewnego kierunku studiów albo rozmowy kwalifikacyjnej - w przypadku absolwenta innego kierunku studiów. Rozmowa kwalifikacyjna obejmuje zagadnienia z zakresu modułów/zajęć kierunkowych, do których odnoszą się efekty uczenia się, właściwe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku Zootechnika. Są one zamieszczone w systemie IRK. Kandydat dokonując rejestracji w systemie IRK wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego oraz na potrzeby dokumentowania przebiegu studiów.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Nr 132/2019 Senatu z dnia 25 września 2019 r. Regulacje te są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i umożliwiają właściwą identyfikację posiadanych przez kandydata efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie realizowanego w sposób i metodami zwiększającymi zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zawartym w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Kandydat może ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów w przypadku gdy: przedstawi certyfikaty, dyplomy lub inne zaświadczenia dokumentujące uczestnictwo w kursach i szkoleniach, w których nakład pracy poniesiony przez kandydata jest porównywalny do nakładu pracy niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się z przedmiotów, o zaliczenie których ubiega się kandydat; przedłoży certyfikat językowy, jeżeli wnioskuje o uznanie efektów uczenia się z języka obcego lub dokument potwierdzający ukończenie studiów wyższych lub studiów podyplomowych w kraju lub zagranicą, gdzie językiem wykładowym był język obcy w przypadku, gdy nie posiada certyfikatu językowego.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni określa Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UwS. W przypadku studenta z innej uczelni polskiej, decyzję w tym zakresie podejmuje Dziekan Wydziału. W odniesieniu do studenta będącego cudzoziemcem, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana. W sytuacji obywateli Polski i Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana w oparciu o protokół Wydziałowej komisji ds. weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Zarówno decyzja Dziekana, jak i Rektora określa przeniesione efekty uczenia się wraz z liczbą punktów ECTS oraz wskazuje rok i semestr studiów, na który student zostaje wpisany wraz ze wskazaniem różnic do uzupełnienia, a także warunków i terminu ich uzupełnienia.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają:

- Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UwS,
- Zarządzenie Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego,
- Zarządzenie Rektora Nr 26/2016 z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia warunków jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa oraz zasad ich archiwizowania,
- Załącznik do decyzji nr 11/2021 Dziekana Wydziału z dnia 7 września 2021 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad organizacji i przeprowadzania egzaminów dyplomowych inżynierskich – dla studentów, którzy realizują programy studiów, rozpoczęte od roku akademickiego 2019/2020.

Zgodnie z obowiązującym programem studiów studia na kierunku Zootechnika I stopnia rozpoczynają się od semestru zimowego, trwają 7 semestrów (3,5 roku) i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie wskazanej w programie studiów liczby ECTS oraz złożenie pracy dyplomowej w formie pisemnej i elektronicznej. Praca dyplomowa inżynierska ma charakter ekspertyzy lub projektu. Pracę dyplomową inżynierską student wykonuje pod kierunkiem promotora. Zgłoszone przez promotorów tematy prac opiniowane są przez Komisję ds. opiniowania tematów prac dyplomowych, a następnie zatwierdzane przez Dziekana Wydziału. Egzamin dyplomowy to rozmowa komisji z dyplomantem na temat pracy i odpowiedź na 3 losowo wybrane zagadnienia dotyczące:

- modułów przedmiotowych kształcenia podstawowego i kierunkowego, pozwalające na weryfikację efektów uczenia się odnoszących się w szczególności do zdobytej wiedzy,
- modułów przedmiotowych kształcenia podstawowego i kierunkowego umożliwiające weryfikację efektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych,
- modułów wybieralnych (fakultatywnych), umożliwiające weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (w tym efektów inżynierskich).

Zagadnienia na egzamin inżynierski dla kierunku Zootechnika studia I stopnia znajdują się na stronie: <https://izir.uws.edu.pl/studenci/zagadnienia-na-egzamin-dyplomowy>.

Studia II stopnia zaczynają się od semestru letniego, trwają 3 semestry (1,5 roku) i kończą się egzaminem dyplomowym magisterskim i obroną pracy magisterskiej. Praca magisterska, przygotowywana w trakcie 2 i 3 semestru, ma charakter pracy naukowej. Metodyka prac dyplomowych jest typowa dla dziedziny nauk rolniczych, w tym dla dyscypliny Zootechnika i rybactwo. Metody badawcze wykorzystywane w procesie realizowania prac są dostosowane do ich tematyki. Tematyka prac wpisuje się w efekty uczenia się i jest związana z zainteresowaniami naukowymi promotorów, ponadto studenci mają sami możliwość składania propozycji tematu pracy dyplomowej. Po uzgodnieniu z promotorem tematu pracy studenci ustalają najbardziej pożądaną charakter procesu badawczego i dobierają odpowiednie metody, techniki i narzędzia badawcze. Złożona przez studenta praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i recenzenta. Zagadnienia na egzamin dyplomowy magisterski dla studentów kierunku Zootechnika studia II stopnia podane są na stronie internetowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa: <https://izir.uws.edu.pl/studenci/zagadnienia-na-egzamin-dyplomowy>.

Tematyka prac na tym poziomie studiów wpisuje się w zagadnienia związane z produkcją zwierzęcą. Zawarte w nich badania dotyczą m.in. chowu i hodowli zwierząt, żywienia zwierząt, oceny surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego, rozrodu zwierząt, ogólnie pojętego dobrostanu zwierząt.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, prace dyplomowe inżynierskie

i magisterskie sprawdzane są Jednolitym Systemem Antyplagiatowym. Prace, ich recenzje oraz raport ogólny z badania antyplagiatowego, archiwizowane są w elektronicznym systemie Archiwum Prac Dyplomowych UWS.

W procesie monitorowania postępów studentów ocenianego kierunku, analizie podlegają dane dotyczące:

- liczby studentów przyjętych na pierwszy rok studiów,
- liczby studentów z warunkowym zaliczeniem semestru studiów,
- liczby skreśleń z listy studentów na skutek braku zaliczenia semestru,
- liczby studentów powtarzających semestr,
- liczby studentów, którzy uzyskali zgodę na przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej.

Wyniki prowadzonego monitoringu wykorzystywane są w planowaniu obsady kadrowej modułów/przedmiotów generujących najwięcej problemów w procesie uczenia się oraz w modyfikowaniu określonych w sylabusach metod prowadzenia zajęć dydaktycznych i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów. Sposoby weryfikacji i zasady oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla danego przedmiotu/modułu ujętego w programie studiów, określa jego koordynator w sylabusie przedmiotowym.

Zasady zaliczania semestrów określa Regulamin studiów. Zaliczenie zajęć/modułu kształcenia następuje na podstawie weryfikacji wszystkich efektów uczenia się wskazanych w sylabusie. Potwierdzenie zaliczenia modułu przedmiotowego następuje poprzez przyznanie studentowi punktów ECTS w liczbie wskazanej w programie studiów. Niezależnie od liczby i rodzajów form w jakich realizowane są zajęcia wystawiana jest jedna ocena. Ocenę wystawia osoba wskazana w systemie USOS, odpowiedzialna za zajęcia lub koordynator. Informacja o uzyskanych ocenach podawana jest bezpośrednio do wiadomości studentów, a następnie wprowadzana na konto studenta w systemie USOS. Za dokumentowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się odpowiadają nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do posiadania dokumentacji ocen oraz przechowywania ich przez okres dwóch lat od zakończenia semestru. Protokół wypełniony w systemie USOS, po upływie terminu wpisów, prowadzący zajęcia jest zobowiązany wydrukować, podpisać i złożyć w dziekanacie. Efekty uczenia się zdobyte podczas praktyk zawodowych ujęte w programie studiów dla I stopnia zaliczane są przez opiekuna praktyk, powołanego przez Prorektora ds. studiów na wniosek Dziekana. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta z praktyk studenckich zawarte są w sylabusie (<https://bip.uws.edu.pl/kategoria/67177ba43387d446cf09c67b>; <https://bip.uws.edu.pl/kategoria/67177bca3387d446cf09c67d>).

Zasady sprawdzenia i oceny efektów uczenia się odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w których brane pod uwagę są:

- w zakresie wiedzy – egzamin pisemny (pytania otwarte lub test), sprawdziany pisemne podczas trwającego semestru.
- w zakresie umiejętności – ocena pod względem korzystania z różnych źródeł oraz umiejętności ich zastosowania, dokonywania ich analizy i oceny, umiejętność wykonania zadań projektowych, referatów i prezentacji tematycznych, identyfikacja i właściwa ocena zagrożenia wynikającego z prowadzenia produkcji zwierzęcej na środowisko oraz umiejętność zastosowania procedur i narzędzi badawczych dla działań związanych z tą produkcją i ocena umiejętności prezentowania wniosków,

- w zakresie kompetencji społecznych – ocena pod względem zaangażowania, kreatywności, aktywności, umiejętności pracy w zespole, aktywności na zajęciach, sposobu wypowiedzania się, organizacji pracy, w zakresie odpowiedzialności w podejmowaniu decyzji.

Za monitorowanie losów absolwentów odpowiada Biuro Karier UwS, utworzone na mocy Uchwały Nr 53/2009 z dnia 23 września 2009 r. Senatu Akademii Podlaskiej. Misją Biura Karier jest udzielanie wszechstronnej i profesjonalnej pomocy studentom i absolwentom w płynnym przejściu od okresu studiów poprzez etap poszukiwania pracy, aż do znalezienia zatrudnienia oraz monitorowanie losów zawodowych z wykorzystaniem ankiety. Wypełnienie ankiet jest dobrowolne. Z danych otrzymanych od absolwentów kierunku Zootechnika w latach 2019-2021 (12 ankiet wypełnionych i udostępnionych dla Biura Karier), wynika, że wszyscy ankietowani absolwenci wykonują pracę zgodnie z kierunkiem ukończonych studiów (Zootechnika). Kompleksową wiedzę na temat losów absolwentów prowadzi ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwiększenie działań usprawniających skuteczność monitorowania jakości procesu dyplomowania na wizytowanym kierunku studiów, powinna być dokonywana realna i merytoryczna ocena problematyki prac dyplomowych w powiązaniu z koncepcją studiów i tytułem zawodowym nadawanym absolwentom.	Korzystając z opinii ekspertów Zespołu Oceniającego PKA podjęto działania, w ramach których komisja egzaminacyjna, w zwiększonym stopniu zwraca uwagę na merytoryczną wartość pracy dyplomowej. Ponadto powołano Komisję ds. opiniowania tematów prac dyplomowych oraz Komisję ds. weryfikacji prac dyplomowych na kierunku Zootechnika, by oceny prac były zgodne z koncepcją studiów i tytułem zawodowym nadawanym absolwentom.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kierunek Zootechnika jest realizowany w roku akademickim 2024/2025 w oparciu o zasoby kadrowe Instytutu Zootechniki i Rybactwa (5 profesorów zwyczajnych, 11 doktorów habilitowanych, 5 doktorów, 2 magistrów zatrudnionych na 1/3 etatu oraz 2 lekarzy weterynarii również zatrudnionych na 1/3 etatu), Instytutu Nauk Biologicznych (1 profesor zwyczajny, 2 doktorów habilitowanych, 1 doktor), Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (2 profesorów zwyczajnych, 4 doktorów habilitowanych, 3 doktorów), pracowników Centrum Języków Obcych i Centrum Sportu i Rekreacji oraz pracowników

prowadzących przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych z innych Instytutów. Podstawowym kryterium planowania obsady zajęć jest posiadane wykształcenie, obszar zainteresowań naukowych, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe nauczyciela. Pozwala to na realizację zakresu treści programowych na kierunku Zootechnika. Grupy przedmiotów lub pojedyncze przedmioty są przypisane Zespołom badawczym w Instytucie Zootechniki i Rybactwa lub zlecane do innych jednostek Wydziału lub Uczelni. W Zespołach badawczych jest przygotowywana obsada kadrowa zajęć, którą akceptuje Dyrektor Instytutu i zatwierdza Dziekan Wydziału. Główne cele polityki kadrowej:

- dbanie o zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli akademickich - specjalistów z wysokimi kompetencjami do zrealizowania godzin dydaktycznych,
- dbanie o zachowanie właściwej struktury stanowisk w grupie nauczycieli akademickich oraz liczby nauczycieli o danym profilu naukowym w powiązaniu z programem studiów,
- wspieranie procesu kształcenia specjalistami spoza Wydziału, którzy posiadają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe odpowiednie do prowadzonych zajęć,
- wspieranie kadry w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych,
- wspieranie rozwoju naukowego kadry,
- zatrudnianie nowych pracowników w perspektywie długofalowych potrzeb w drodze konkursu.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową z dydaktyczną. Osoby prowadzące zarówno wykłady, jak i ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, rolnictwo i ogrodnictwo oraz biologia. Pracownicy są autorami publikacji wykorzystywanych w dydaktyce:

- Socha Stanisław, Guliński Piotr, 2024, Wystawy i pokazy zwierząt gospodarskich. Wydawnictwo Naukowe UwS.
- Tarczyński Krystian, 2023, 2024, Usługi internetowe. Wybrane funkcje arkusza kalkulacyjnego i zaawansowane funkcje arkusza kalkulacyjnego. W: Technologie informacyjne, pod redakcją Skolimowska Agnieszka, Wydawnictwo Naukowe UwS (<https://ti.ii.uph.edu.pl/pliki/>).
- Socha Stanisław, Socik Magda Olga, Kołodziejczyk Dorota, 2022, Konie huculskie i konie polskie: historia i współczesność. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Socha Stanisław, Kołodziejczyk Dorota, 2021, Zwierzęta hodowane i użytkowane w gospodarstwach agroturystycznych. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Wójcik Ewa Agnieszka, Kępka Katarzyna, Danielewicz Agata Anna, 2021, Hipoterapia: istota i zastosowanie. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Ginter Agnieszka, 2021, Małe gospodarstwa rolne wobec wyzwań zrównoważonego rozwoju i Zielonego Ładu, Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Płaza Anna, Gąsiorowska Barbara, Rzążewska Emilia, 2020, Wsiewki roślin bobowatych i ich mieszanek z trawami źródłem azotu biologicznego dla ziemniaka jadalnego. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Krzęcio-Nieczyporuk Elżbieta, Zybert Andrzej, Lisiak Dariusz, 2019, Jakość mięsa wieprzowego. W: Hodowla i chów świń, redakcja naukowa Rekiel Anna, Szwaczkowski Tomasz, Eckert Robert, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.
- Socha Stanisław, Kołodziejczyk Dorota, Błomska Iwona, Jaroszuk Magda, 2018, Pszczoła miodna (*Apis Mellifera L.*) nie tylko o miodzie. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Guliński Piotr, Salamończyk Ewa, Młynek Krzysztof, 2018, Możliwości modyfikacji składu chemicznego mleka krów : monografia. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Guliński Piotr, 2017, Bydło domowe hodowla i użytkowanie. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Banaszewska Dorota, Charuta Anna, Janocha Alina, Niedziątek Grażyna, Wysokińska Anna, 2017, Prowadzenie produkcji zwierzęcej podręcznik do nauki zawodu technik rolnik, technik agrobiznesu, rolnik: R.3.2 Cz. 1., Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Biesiada-Drzazga Barbara Bogusława, Danielewicz Agata Anna, Horoszewicz Elżbieta, Janocha Alina, Sieczkowska Halina Maria, 2017, Prowadzenie produkcji zwierzęcej podręcznik do nauki zawodu technik rolnik, technik agrobiznesu, rolnik: R.3.2. Cz. 2., Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

- Kołodziejczyk Dorota, Jarosz Edyta, Gawryś Paulina Karolina, Socha Stanisław, 2017, Koty małe i duże: co warto o nich wiedzieć? Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Kołodziejczyk Dorota, Weremczuk Dorota Elżbieta, Socha Stanisław, 2016, Chów i hodowla królików i szynszyli na fermach wielkotowarowych oraz w hodowlach amatorskich. Wydawnictwo Naukowe UPH w Siedlcach.
- Przybylski Wiesław, Regenstein Joe, Zybert Andrzej, 2016, Slaughter-line operations and its effects on meat quality. W: Meat Quality: Genetic and Environmental Factors (Chemical & Functional Properties of Food Components Series), redakcja naukowa Przybylski W., Hopkins D., CRC Press Taylor & Francis.
- Andraszek Katarzyna, Smalec Elżbieta, 2012, Chromosomy meiotyczne ptaków jako obiekty modelowe w cytogenetyce. [w] Meiosis. ISBN 979-953-307-212-7. Redakcja książki: Asst. Prof. Dr. Andrew Swan Department of Biological Sciences, University of Windsor, Windsor, Ontario, Kanada
- Bombik Elżbieta Jolanta, Górski Krzysztof, Kondracki Stanisław Tadeusz, Stanisław Socha, 2010, Produkcja zwierzęca podręcznik do nauki zawodu technik rolnik w technikum i szkole policealnej Cz. 3. Warszawa, Wydawnictwo REA.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż nauczyciele akademicy, którzy realizują program studiów na kierunku Zootechnika mają dorobek naukowy w swojej dyscyplinie, co gwarantuje prawidłowe przeprowadzenie zajęć dydaktycznych. Ponadto studenci uczestniczą w prowadzonej działalności naukowej m.in. poprzez realizację zadań w ramach prac dyplomowych, rozwijanie swoich pasji, a także zainteresowań pod kierunkiem doświadczonych i kompetentnych pracowników samodzielnych i niesamodzielnych np. w Studenckim Kole Naukowym Sympatyków Zwierząt. Przeważająca część kadry akademickiej posiada tytuł zawodowy inżyniera gwarantujący osiągnięcie inżynierskich efektów uczenia się na prowadzonym kierunku. Kluczową regułą jest powierzanie zajęć nauczycielom akademickim, mającym uprawnienia i dodatkowe kwalifikacje wpisujące się w tematykę zajęć.

Pracownicy Instytutu stale realizują proces samokształcenia, zdobywając uprawnienia i kwalifikacje w wyniku odbytych szkoleń, warsztatów, seminariów i kursów m.in.: szkolenie osób wykonujących czynności w zakresie transportu i obsługi zwierząt; dla kierowców i osób obsługujących zwierzęta w trakcie przewozu; dezynfekcja pomieszczeń, środków transportu, taping w praktyce; niestabilność stawu kolanowego koni, TCM w terapii zwierząt; powrót konia po kontuzji; jak rozpoznać, że mój koń odczuwa ból?; holistyczne ujęcie problemów z grzbietem u koni, okiem fizjoterapeuty; pilates dla koni; akupresura w terapii koni; zdrowie i chów alpaki; pielęgnacja i kosmetyka zwierząt; asystent lekarza weterynarii; pierwsza pomoc przedweterynaryjna dla zwierząt; integracja sensoryczna w treningu i terapii behawioralnej psów wykazujących zaburzenia zachowania - lęk, agresja, reaktywność, fobia, zaburzenia separacyjne; instruktor hipoterapii; instruktor jazdy konnej; onoterapia; podstawy dogoterapii; marketing i organizacja imprez jeździeckich; pierwsza pomoc przedmedyczna; pamięć u koni; hipoterapia z autyzmem i Aspergerem; zastosowanie koncepcji taśm anatomicznych w hipoterapii; metoda AAC - komunikacja w hipoterapii; hipoterapia; alpakoterapia; cavioterapia; dietetyka weterynaryjna i prawidłowe żywienie psów i kotów; fitoterapia weterynaryjna; lagoterapia; otyłość psów i kotów; psychologia i behavior zwierząt; redukcja stresu w gabinecie weterynaryjnym; hirudoterapia u zwierząt; lirudoterapia i larwoterapia u ludzi, ABC i przewodnik osła; zastosowanie nowoczesnych urządzeń wspomagających pracę z hodowlami komórkowymi; zastosowanie nowatorskich metod cytometrycznych w wieloparametrycznej analizie komórek; CellASIC ONIX - automatyczna kontrola środowiska hodowli komórek i ich analiza pod mikroskopem w czasie rzeczywistym; automatyczna kontrola komórek, Smart up your lab., rozwiązania ułatwiające pracę i poprawiające bezpieczeństwo w laboratoriach; zakażenia hodowli mykoplazmą - zapobieganie oraz detekcja; dobra praktyka przy stosowaniu wody do analiz chemicznych, biochemicznych i mikrobiologicznych; podstawa genetyki dla hodowców psów; utrzymanie zwierząt futerkowych - Zanim przygarniesz królika; hodowla i chów pszczół; analizy wielowymiarowe; BHP w rolnictwie; rodzime rasy zwierząt gospodarskich w rozwoju obszarów wiejskich - aspekty kulturowe; nowe spojrzenie na metodę Kjeldahla - krok w stronę automatyzacji laboratorium; porównanie dostępnych metod oznaczania zawartości białka w produktach mleczarskich; mykotoksyny pod kontrolą;

innowacyjne narzędzia w zapewnieniu jakości żywności i pasz; Soxhlet w laboratorium: Jak dokładnie i bez wysiłku oznaczać zawartość tłuszczu w żywności?; szkolenie z antybiotykoodporności i bioasekuracji; prowadzenie działalności upowszechnieniowej, prowadzenie współpracy i wymiana wiedzy z praktyką w ramach systemu AKIS; kurs certyfikujący Szkoły Tutorów Akademickich Collegium Wratislaviense; kursy Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach: opieki nad zwierzętami w doświadczeniach; prowadzenia badań na zwierzętach doświadczalnych.

Poza kursami i szkoleniami zewnętrznymi, również jednostki uczelniane organizują szkolenia służące podnoszeniu kompetencji nauczycieli akademickich np. przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu oraz świadomość niepełnosprawności, realizowane w ramach projektu Uniwersytetu w Siedlcach - Uniwersytet Maxi oraz szkolenie - technologie informatyczne wspomagające osoby z uszkodzonym wzrokiem organizowane przez uczelniane Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Dużym uznaniem kadry akademickiej cieszyło się szkolenie w zakresie projektowania uniwersalnego w ramach projektu „Doświadcz tego sam” organizowanego przez uczelniane Centrum Inkluzji Społecznej. W zajęciach w ramach tego projektu aktywnie uczestniczyli studenci różnych roczników Instytutu Zootechniki i Rybactwa. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych odbywa się również poprzez wyjazdy pracowników w ramach Programu Erasmus+ (Słowacja, Litwa, Czechy, Niemcy). Dla nauczycieli akademickich prowadzone są zajęcia/warsztaty specjalnościowe w ramach realizacji projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, mające na celu wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego. Prowadzone były m.in. szkolenia: praca dydaktyczna z uchodźcą; trening interpersonalny (komunikacja w dydaktyce); Canva, smartfon i IT w dydaktyce szkoły wyższej; projektowanie uniwersalne; nowoczesne metody nauczania w szkole wyższej; praca z filmem i podcastem; tutoring II°, akredytowany praktyk tutoring. Na szczególną uwagę zasługuje także podkreślenie ważnej roli projektu dydaktycznego finansowanego przez Unię Europejską „Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalization, (ISAGREED) 2021-1-SK01-KA220- HED-000032068 (Erasmus+ Project). W ramach tego projektu dygitalizowane były wykłady dotyczące różnych aspektów zootechnicznych a następnie prezentowane studentom pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia zootechniki w języku angielskim i narodowym dla studentów z Polski, Słowacji i Czech we współpracy z Uniwersytetami: Slovak University of Agriculture in Nitra (Slovakia), University of Siedlce (Poland), Czech University of Life Sciences Prague (Czech Republic), Mendel University in Brno (Czech Republic).

Do osiągnięć dydaktycznych jednostki należy intensywna działalność popularyzatorska, gdzie pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa prowadzili wykłady i warsztaty tematyczne w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Festiwalu Nauki, licznych wyjazdów do placówek edukacyjnych i samorządowych. Instytut Zootechniki i Rybactwa był także odwiedzany przez uczniów szkół średnich. Podczas tych wizyt uczniowie aktywnie uczestniczyli w warsztatach organizowanych przez pracowników Instytutu przy wsparciu studentów ocenianego kierunku. Wydarzenia te były publikowane w Internecie, na stronach Instytutu, Wydziału i Uczelni.

W Instytucie Zootechniki i Rybactwa funkcjonują cztery zespoły badawcze, których tematyka badań koncentruje się wokół dyscypliny wiodącej na kierunku Zootechnika. Zadania badawcze realizowane w Instytucie dotyczą:

- analizy wpływu wybranych czynników warunkujących reprodukcję i cechy użytkowe zwierząt;
- cech funkcjonalnych i ich relacje z użytkowością mleczną i behawiorem bydła oraz analiza zmienności cech u bydła i innych gatunków;
- badań nad efektywnością rozrodu oraz optymalizacją warunków higienicznych i środowiskowych zwierząt udomowionych i dzikich;
- efektywności żywienia oraz reakcji behawioralnych różnych gatunków zwierząt;
- analizy genomów zwierząt oraz bilansu energetycznego u bydła;
- determinantów jakości mięsa wieprzowego przeznaczonego na cele kulinarne i technologiczne.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni Instytutu aktywnie uczestniczą w konferencjach naukowych, prezentując na nich wyniki swoich badań. Wsparcie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego odbywa się poprzez nagrody Rektora, przyznawane za osiągnięcia naukowe i organizacyjne (Zarządzenie nr 103/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 18 października 2022 roku, dotyczące Regulaminu przyznawania nagród rektora nauczycielom akademickim zatrudnionym w UPH, w tym jednorazowych nagród motywacyjnych, za osiągnięcia w pracy zawodowej w sferze naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej: <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d369f1b8f742340c6926/66e1d369f1b8f742340c6927>), a także finansowanie awansów naukowych.

System motywowania kadry do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych obejmuje zróżnicowane instrumenty pozapłacowe, określone w Zarządzeniu Nr 102/2023 Rektora UWS w Siedlcach z dnia 20 października 2023 roku w sprawie określenia zasad motywowania pracowników do podnoszenia kwalifikacji oraz wsparcia rozwoju. W ramach systemu motywowania i wsparcia rozwoju, pracownicy mogą uzyskać finansowanie:

- udziału w kursach, szkoleniach i warsztatach,
- odbycia studiów i studiów podyplomowych,
- udziału w konferencjach, stażach krajowych i zagranicznych,
- publikacji służących rozwojowi naukowemu i dydaktycznemu.

Ponadto, zgodnie z Zarządzeniem, Rektor może przyznać pracownikowi nagrodę lub wyróżnienie w formie pochwały ustnej, dyplomu uznania lub nagrody pieniężnej.

Polityka kadrowa opiera się na założeniu, że wysoka jakość kadry naukowo-dydaktycznej to najważniejszy element potencjału rozwojowego, który ma decydujący wpływ na jakość badań naukowych i prowadzony proces dydaktyczny. Dlatego w polityce kadrowej priorytetem jest rozwój kadry, podnoszenie poziomu badań i kształcenie. Instytut stara się stworzyć stabilną, własną kadre składającą się głównie z pracowników, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Wszyscy nauczyciele akademicki podlegają ocenie okresowej w zakresie pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Podstawą oceny pracy naukowej są publikacje naukowe afiliowane na rzecz Uniwersytetu w Siedlcach, spełniające kryteria parametryczne. Podstawą oceny pracy dydaktycznej są ankiety przeprowadzane wśród studentów. W trakcie roku akademickiego przeprowadzane są hospitacje zajęć (wykładowych, audytoryjnych, laboratoryjnych) oraz weryfikacja sylabusów (ocena pod względem jakości i aktualności prezentowanych treści, wykorzystywania innowacyjnych metod w celu weryfikowania zdobywanych efektów uczenia się). Podstawą oceny pracy organizacyjnej jest w szczególności: aktywizowanie studentów do pracy badawczej (koło naukowe), organizowanie konferencji, seminariów, prace w komisjach i zespołach, prowadzenie indywidualnej opieki nad studentami oraz działania na rzecz społeczności lokalnych. Zgodnie ze Statutem UPH (§ 97) oraz Uchwałą Senatu Nr 100/2021, nauczyciele podlegają ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Bieżącej oceny pracy nauczycieli dokonują bezpośredni przełożeni poprzez hospitację zajęć. Wykładowcy podlegają także ocenie studentów w postaci anonimowej ankiety za pośrednictwem systemu USOSweb. Ankieta obejmuje pytania dotyczące prowadzenia zajęć, organizacji czasu, zakresu tematycznego zajęć, przygotowania i obiektywności prowadzącego.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak	-

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Zootechnika realizowane są głównie w oparciu o bazę lokalową Wydziału Nauk Rolniczych i Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych. Studenci kierunku Zootechnika korzystają również z infrastruktury Centrum Sportu i Rekreacji oraz Ośrodka Jeździeckiego Uniwersytetu w Siedlcach. Praktyki zawodowe są głównie realizowane w indywidualnych gospodarstwach rolnych, jednostkach samorządu terytorialnego i instytucjach z sektora rolniczego.

Instytut Zootechniki i Rybactwa dysponuje zapleczem dydaktycznym zlokalizowanym w budynku przy ul. B. Prusa 14 w Siedlcach. Budynek ten wyposażony jest w aparaturę służącą dydaktyce i badaniom naukowym i jest przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Infrastruktura dydaktyczna składa się z: 5 sal dydaktycznych zapewniających od 16 do 80 miejsc o łącznej powierzchni 232,9 m² oraz łącznej pojemności 162 osoby, sali wykładowej o powierzchni 168 m² oraz pojemności 170 osób, 4 sal dydaktyczno-wykładowych o łącznej powierzchni 162,1 m² oraz łącznej pojemności 73 osoby, 6 laboratoriów dydaktycznych o łącznej powierzchni 159,7 m² oraz łącznej pojemności 36 osób, 4 laboratoriów o łącznej powierzchni 152,5 m² oraz łącznej pojemności 47 osób i sali seminaryjnej o powierzchni 49,5 m² oraz pojemności 10 osób.

Bogato wyposażona baza laboratoryjna wprowadza studentów do zagadnień związanych z realizacją pracy badawczej i przygotowuje, pod nadzorem opiekuna naukowego, do samodzielnego przeprowadzania eksperymentu. Laboratoria wykorzystywane w tym celu to m.in.: 1) laboratorium elektroforezy i cytogenetyki dysponujące m.in. termocyklerami, urządzeniem do skanowania i analizy żeli, mikroskopami świetlnymi; 2) laboratorium oceny surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego wyposażone m.in. w krioskop, aparat Kieldahla, chromatograf cieczowy; 3) laboratorium oceny nasienia wyposażone m.in. w zestawy do komputerowej analizy obrazu, mikroskopy świetlne, w tym z przystawką do fluorescencji oraz cytometr; 4) laboratorium diagnostyki jakości wieprzowiny posiadające m.in. teksturometr, pakowarkę próżniową i konduktometr. Bezpieczeństwo studentów w laboratoriach jest zapewnione poprzez przestrzeganie podczas zajęć wszystkich niezbędnych zasad BHP, z którymi studenci zapoznają się niezwłocznie po rozpoczęciu studiów. Odczynniki i materiały niebezpieczne są znakowane i przechowywane zgodnie z obowiązującymi wymogami.

Salę wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w projektory multimedialne, co umożliwia wykładowcom realizowanie zajęć przy użyciu nowoczesnych metod dydaktycznych. Laboratoria, w których odbywają się ćwiczenia wyposażone są w nowoczesną aparaturę badawczą i sprzęt pozwalający na uzyskanie praktycznych umiejętności z zakresu treści programowych realizowanych przez studentów kierunku Zootechnika. Wydział dysponuje również 23 stanowiskami komputerowymi dla studentów kierunku zootechnika – w dwóch salach dydaktycznych. Infrastruktura Instytutu Zootechniki i Rybactwa jest na bieżąco uzupełniana i unowocześniana o zasoby edukacyjne i pomoce dydaktyczne według potrzeb. Wykaz i wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz innych jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Zootechnika zamieszczono w załączniku (Załącznik 2.5.).

Z zasobów lokalowych budynku wydzielono salę o powierzchni około 15 m² z przeznaczeniem na Pracownię Pielęgnacji Zwierząt. Wyposażenie i wielkość pracowni dostosowana jest głównie do pielęgnacji miniaturowych, małych i średnich psów. Elementem infrastruktury dydaktycznej Instytutu Zootechniki i Rybactwa jest także Pracownia Małych Zwierząt, w której studenci realizują zajęcia praktyczne w kontakcie ze zwierzętami amatorskimi. Pracownia ta ma charakter dydaktyczny. Zwierzęta utrzymywane w pomieszczeniach służą jako pomoc w zdobywaniu praktycznego doświadczenia z zakresu behawioru oraz etologii zwierząt kręgowych i bezkręgowych. W ramach Instytutu Zootechniki i Rybactwa funkcjonuje Pracownia Rehabilitacji i Sensoryki Zwierząt. Pracownia jest wyposażona w bieżnię umożliwiającą rehabilitację i treningi zwierząt, pole magnetyczne

wykorzystywane między innymi w leczeniu schorzeń ortopedycznych i aparat do laseroterapii. Pracownia wyposażona jest również w ścieżkę sensoryczną wykorzystywaną w terapii behawioralnej. Jednym z obiektów dydaktycznych wykorzystywanych do prowadzenia zajęć ze studentami kierunku zootechnika jest Ośrodek Jeździecki dysponujący stajnią, ujeżdżalnią i pomieszczeniami gospodarczymi oraz salą dydaktyczną. Ośrodek Jeździecki wykorzystywany jest nie tylko dla celów dydaktycznych, lecz również rekreacyjnych. Osoby zainteresowane mogą skorzystać z nauki jazdy konnej. Konie w ośrodku znajdują się pod całoroczną opieką wykwalifikowanej kadry.

Wszystkie budynki, w których studenci kierunku Zootechnika odbywają zajęcia wyposażone są w nowoczesną infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną. Pracownicy i studenci mają bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu poprzez ogólnoswiatowy system Eduroam. Zajęcia prowadzone w trybie on-line odbywają się za pośrednictwem narzędzi firmy Google (Meet, Classroom, Formularze) dostępnych z poziomu konta pocztowego.

Budynek Wydziału Nauk Rolniczych, w którym odbywają się zajęcia jest w pełni przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, co umożliwia im swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. W budynku przy ul. B. Prusa 14 znajduje się podjazd i winda przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na parterze obok schodów znajduje się dźwig osobowy do przewozu osób poruszających się na wózku. Między piętrami znajduje się wózek do sprowadzania po schodach osób z niepełnosprawnością ruchową. Wejścia do wybranych pomieszczeń oraz balustrady przy schodach oznakowane są w alfabecie Braille'a i technologii NFC. W budynku zlokalizowane są dwa infokioski z mapą budynku i funkcją nawigacji przystosowane do korzystania przez niewidomych, niedowidzących i niepełnosprawnych ruchowo. Na każdym poziomie budynku znajduje się toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Komunikację między budynkami Uniwersytetu zapewnia samochód przystosowany do przewozu osób na wózkach.

Zajęcia z wychowania fizycznego studenci kierunku Zootechnika odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Sportu i Rekreacji, w obrębie którego znajduje się hala sportowa oraz dobrze wyposażone sale specjalistyczne: siłownia, sala fitness i sala aerobowa.

Informacja na temat biblioteki oraz o dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych: system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu w Siedlcach tworzy Biblioteka Główna, która udostępnia swoje zbiory w wypożyczalni oraz 5 czytelniach: Ogólnej, Wydawnictw Ciągłych, Zbiorów Specjalnych, Internetowej i Oddziału Informacji Naukowej. W każdej czytelni znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do katalogu.

Zbiory mają charakter uniwersalny. Biblioteka gromadzi zbiory niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego. Zbiory obejmują różne typy dokumentów zgodnych z kierunkami kształcenia i potrzebami środowiska. Księgozbiór systematycznie uzupełniany jest zakupami i darami oraz pozycjami pozyskanymi w ramach wymiany bibliotecznej. Biblioteka gromadzi dokumenty w formie tradycyjnej (książki, czasopisma, zbiory specjalne) oraz elektronicznej (CD-ROM-y, bazy danych, e-booki).

Studenci kierunku zootechnika mają dostęp do zasobów bibliotecznych znajdujących się w Bibliotece Głównej Uniwersytetu w Siedlcach, w tym dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Biblioteka Główna UwS gromadzi literaturę polską i zagraniczną związaną z profilem prac naukowych pracowników i studentów oraz kierunkami kształcenia. Tematycznie księgozbiór obejmuje szeroko pojęte nauki rolnicze, w tym zootechnikę. Pomocą w wyszukiwaniu literatury służy Oddział Informacji Naukowej. Publikacje niedostępne w Bibliotece można zamówić w Wypożyczalni Międzybibliotecznej.

Roczny wpływ do księgozbioru wynosi około 5000 jednostek inwentarzowych. Zbiory wydawnictw zwartych uzupełnia gromadzony od wielu lat bogaty zasób wydawnictw ciągłych, w tym czasopism, których kolekcja uzupełniana jest w oparciu o listy czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zbiory tradycyjne Biblioteki obejmują: księgozbiór liczący ponad 501 815 jednostek inwentarzowych, w tym 463 071 woluminów książek, 38 744 woluminów czasopism drukowanych oraz 3239 jednostek inwentarzowych pozostałych zbiorów nieelektronicznych, 216 tytułów czasopism drukowanych w prenumeracie bieżącej.

Podstawowym źródłem informacji o zbiorach jest katalog komputerowy INTEGRO w systemie PROLIBM21, katalogi kartkowe, Multiwyszukiwarka EDS, Full Text Finder (lista AtoZ) oraz katalogi baz własnych.

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana - wszystkie operacje są wykonywane w bibliotecznym systemie komputerowym PROLIBM21. Zbiory opracowywane są metodą czynnego współkatalogowania, w ramach Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT. Katalog biblioteczny dostępny jest na wszystkich urządzeniach mobilnych poprzez multiwyszukiwarkę PROLIB INTEGRO. Katalog zawiera opisy bibliograficzne książek, czasopism, wydawnictw specjalnych oraz rozdziałów prac zbiorowych. Jest systematycznie wzbogacany o spisy treści i okładki. Umożliwia wyszukiwania intuicyjne wielopoziomowe. Opisy posiadają linki do pełnych tekstów. Wynik wyszukiwania można zapisać, wydrukować, przesyłać e-mailem i zacytować. Dodatkowo istnieje możliwość pobrania opisów bibliograficznych do ZOTERO, bezpłatnego i otwartego programu do organizacji źródeł podczas pisania prac naukowych oraz tworzenia i zarządzania bibliografią i przypisami bibliograficznymi. Katalog został zintegrowany z następującymi zasobami cyfrowymi: Academica BN, Arianta, Biblioteka Cyfrowa UPH, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra, Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych (RCIN), Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Repozytorium UPH, Wolne Lektury (razem 7 096 911 dokumentów). Z zasobów cyfrowych oferowanych przez katalog można korzystać spoza sieci uczelnianej poprzez system HAN. Zasoby biblioteczne BG są również dostępne w KARO - Katalogu Rozproszonym Bibliotek Polskich oraz NUKAT - Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym Bibliotek Naukowych. Biblioteka Główna oferuje dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym: 110 baz danych, 455 813 tytułów e-książek, 6154 czasopism elektronicznych.

W ramach licencji krajowych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Uniwersytet w Siedlcach korzysta z zagranicznych baz danych dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki (EBSCO, Nature, Science, Science Direct, Wiley Online Library, Springer) oraz baz bibliometrycznych: (Web of Science, Journal Citation Reports, SCOPUS, SciVal, InCites). Biblioteka jest również członkiem ogólnopolskich konsorcjów akademickich współfinansujących dostęp do specjalistycznych zbiorów elektronicznych, w ramach których subskrybuje m. in. bazy wielodziedzinowe: EBSCO - pakiet podstawowy i rozszerzony Academic Research Sources, PROQUEST CENTRAL & PQDT. Biblioteka subskrybuje również bazy: Lex Akademia Premium (dostępność ze wszystkich komputerów w sieci uczelnianej i spoza sieci), INFORLEX/INFOR (dostępna na komputerach Biblioteki Główniej - w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Główniej UPH oraz w Kabinach Pracy Indywidualnej).

Użytkownicy Biblioteki korzystają z: multiwyszukiwarki EBSCO Discovery Service (EDS) – umożliwiającej jednocześnie przeszukiwanie dostępnych w sieci uczelnianej baz danych i zasobów Open ACESS (= 3,131,249 dokumentów recenzowanych), Full Text Finder - nowoczesnego narzędzia typu linkującego, lista czasopism AtoZ, które umożliwia dostęp do czasopism naukowych. Organizowane są również dostępy testowe do baz danych. Zdalny dostęp spoza sieci uczelnianej do zasobów elektronicznych, umożliwia system HAN, który upraszcza procedury, ponieważ nie wymaga instalacji dodatkowego oprogramowania na komputerze użytkownika i dodatkowej konfiguracji przeglądarki internetowej. Logowanie do systemu HAN odbywa się poprzez hasło i login konta czytelnika w wypożyczalni. Ofertę zbiorów elektronicznych uzupełniają zasoby: Bazy Wiedzy UWS oraz Biblioteki Cyfrowej UWS.

Biblioteka propaguje ideę Otwartego Dostępu (Baza Wiedzy UWS z częścią repozytoryjną, Biblioteka Cyfrowa UWS). Na stronie domowej Biblioteki znajdują się podstrony: Otwarta Nauka <https://bg.uws.edu.pl/otwarta-nauka>, biblioteki cyfrowe zawierające materiały szkoleniowe, linki adresowe). Czytelnicy wykorzystują zasoby ogólnodostępne w Internecie, w tym bazy bibliograficzno-abstraktowe. Dostęp ułatwia wyszukiwarka tematyczna <http://volumin.uws.edu.pl/bazydanych/>. W ramach Open Access czytelnicy wykorzystują również Agregator Centrum Otwartej Nauki - wspólny punkt dostępu do zasobów polskich otwartych repozytoriów, a także zasoby czasopism z bazy Directory of Open Access Journals. Dodatkowo prezentowana jest stała ekspozycja informująca

o zasadach prawa autorskiego, licencjach Creative Commons, zasadach dozwolonego użytku w nauce i edukacji.

Biblioteka jest ważnym elementem warsztatu naukowego pracowników Uniwersytetu. Prowadząc działalność dokumentacyjną, tworzy dostępne w Internecie bazy własne: Baza Wiedzy Pracowników Uniwersytetu w Siedlcach - rejestruje dorobek całego zespołu osobowego Uczelni publikowany od 1997 roku, zawiera rozprawy doktorskie UwS oraz zasoby Repozytorium UwS, Bibliografia „Problemy Niepełnosprawnych”, Biblioteka Cyfrowa UwS.

Biblioteka wspiera procesy dydaktyczne prowadzone w Uniwersytecie. W ramach działalności dydaktycznej i szkoleniowej Oddział Informacji Naukowej realizuje program indywidualnych i grupowych szkoleń dla pracowników i studentów:

- „Przysposobienie biblioteczne online” dla studentów pierwszego roku. Szkolenie jest obowiązkowe dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia Uniwersytetu oraz wszystkich studentów, którzy wcześniej studiowali w innych uczelniach. Celem szkolenia jest zapoznanie z organizacją i funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego, charakterem i lokalizacją zbiorów, stroną domową Biblioteki, oferowanymi usługami bibliotecznymi oraz regulaminem i zasadami korzystania. Studenci zobowiązani są do zaliczenia testu online ze szkolenia bibliotecznego i uzyskania jednorazowego wpisu na karcie osiągnięć okresowych. Na wniosek opiekuna roku, studenci I roku studiów mogą odbyć wycieczkę po Bibliotece, prezentującą zasoby i zadania poszczególnych Oddziałów.
- „E-źródła”. Szkolenie dla magistrantów i doktorantów obejmujące wyszukiwanie informacji w bazach danych, czasopismach elektronicznych i bibliografiach drukowanych. Głównym celem jest zapoznanie studentów i doktorantów z różnymi źródłami informacji, niezbędnymi przy tworzeniu bibliografii. Tematyka szkolenia obejmuje tradycyjne i elektroniczne źródła informacji, w tym katalogi centralne (NUKAT, KARO, BN), elektroniczne naukowe bazy licencjonowane oraz serwisy bibliograficzne i pełnotekstowe, a także otwarte zasoby edukacyjne. Szkolenie ma przygotować użytkownika do samodzielnego korzystania z informacji oraz definiowania własnych potrzeb, zdobywania umiejętności wyszukiwania niezbędnych informacji i jej selekcjonowania wraz z krytyczną oceną źródeł. Tematyka szkoleń jest dedykowana konkretnym kierunkom i dyscyplinom wiedzy. Dzięki szkoleniu student/doktorant zdobywa następujące kompetencje: posiada wiedzę na temat źródeł informacji naukowej, potrafi zebrać potrzebną literaturę przy wykorzystaniu bibliografii i katalogów bibliotecznych, ma wiedzę na temat elektronicznych zasobów UwS, posiada praktyczne umiejętności wyszukiwania i pracy z elektronicznymi źródłami informacji.

Pracownicy prowadzą również zajęcia w Szkole Doktorskiej UwS w ramach przedmiotu Naukowe bazy danych. Biblioteka organizuje również: szkolenia z zakresu analizy cytowań publikacji, warsztaty z obsługi baz danych, pokazy baz danych, szkolenia dotyczące deponowania prac w Bazie Wiedzy UwS. Oprócz szkoleń grupowych, każda zainteresowana osoba może skorzystać ze szkoleń indywidualnych. Ponadto w BG organizowane są szkolenia i warsztaty prowadzone przez wydawców baz danych.

Biblioteka Główna UwS współpracuje z: Biblioteką Narodową - w zakresie prac związanych z przejściem z Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej na deskryptory opracowane przez BN, Biblioteką Uniwersytetu Śląskiego - Biblioteka UwS importuje do bazy bibliotecznej PROLIB hasła wzorcowe z Centralnej Kartoteki Haseł Wzorcowych, posadowione na serwerze BUŚ, Centrum Otwartej Nauki – zasoby repozytoryjne UwS dostępne są w Agregatorze Centrum Otwartej Nauki, wspólnym punkcie dostępu do zasobów polskich otwartych repozytoriów, co zapewnia ich większą widoczność, szerszą dostępność i łatwiejsze wyszukiwanie, Centrum NUKAT - Biblioteka od 2008 r. a od 2011 r. współkataloguje w ramach Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT bibliotek naukowych, we współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego - Centrum NUKAT, Systemem Informacji o Szkolnictwie Wyższym POLON - Biblioteka odpowiada za eksport danych bibliograficznych publikacji pracowników naukowych UwS do PBN 2.0.

Od 2009 r. Biblioteka Główna UwS uczestniczy w krajowym projekcie Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce (AFBN), którego zadaniem jest wypracowanie standardów i norm dla bibliotek na podstawie analizy porównawczej danych statystycznych dostarczanych zespołowi ds. standardów przez biblioteki.

Projekty realizowane przez Bibliotekę Główną:

- biblioteka otrzymała dotację Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu Działalność Upowszechniająca Naukę na dofinansowanie zadań: wdrożenie systemu upowszechniania zbiorów specjalnych Biblioteki Głównej UPH poprzez ich digitalizację i publikację internetową (umowa nr 562/P-DU/2016, termin realizacji: 2016-2017), organizacja Repozytorium Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (619/P-DUN/2014), rozwój bazy własnej - Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (501/P-DUN/2013).
- biblioteka jest współwykonawcą projektu wdrożeniowego „UPH w Siedlcach - Uniwersytet MAXI” finansowanego przez NCBiR w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja rozwój POWR.03.05.00-00-A034/19-00.

Niezbędne zasoby literaturowe są uzupełniane na bieżąco, zgodnie ze wskazaniami określonymi w sylabusach oraz z uwzględnieniem sugestii czytelników. Pracownicy i studenci uczestniczą w kształtowaniu kolekcji zbiorów bibliotecznych składając pisemne zapotrzebowanie bezpośrednio do rąk bibliotekarza, wysyłając wiadomość pocztą elektroniczną, wypełniając formularz dostępny na stronie lub poprzez katalog (opcja dostępna dla użytkowników posiadających konto w wypożyczalni).

Biblioteka w sposób ciągły monitoruje i analizuje wykorzystanie zbiorów. Pracownicy Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów systematycznie (raz w miesiącu) analizują wypożyczenia i rezerwacje. Pozycje najczęściej wykorzystywane przez czytelników, uzupełniane są na bieżąco. Raz na cztery lata prowadzone jest badanie ankietowe mające na celu poznanie potrzeb użytkowników Biblioteki Głównej UwS. Biblioteka prowadzi również promocję nowych zasobów. Na stronie www, w zakładce Nowości w katalogu <https://bg.uph.edu.pl/zasoby/nowosci-w-katalogu> prezentowane są co tydzień nowe pozycje, z krótkim opisem i linkiem do katalogu. Dodatkowo, w ramach współpracy z Wydawnictwem Naukowym UwS, wszystkie pozycje autorów Uniwersytetu są udostępniane w formie elektronicznej w bazie IBUK Libra. Informacje o zakupionych lub testowanych zasobach elektronicznych zamieszczane są na stronie www oraz rozsyłane są do użytkowników pocztą elektroniczną.

Monitorowanie bazy dydaktycznej i naukowej ma charakter ciągły. Służy utrzymaniu jej w odpowiednim stanie technicznym, systematycznemu jej unowocześnianiu i dostosowywaniu do potrzeb wynikających z procesu kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych. Szczegółowo powyższą kwestię reguluje Zarządzenie nr 66/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach w sprawie określenia wewnętrznego systemu diagnozowania potrzeb dydaktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Podjęcie pilnych działań w celu stworzenia bazy dydaktycznej, w której	Korzystając z opinii ekspertów Zespołu Oceniającego PKA podjęto działania w celu rozbudowy bazy dydaktycznej w Rolniczej Stacji Doświadczalnej w Zawadach. Zawarto również porozumienia umożliwiające realizację zadań

	utrzymywane będą zwierzęta gospodarskie.	dydaktycznych z czołowymi jednostkami produkcji zwierzęcej w rejonie środkowo-wschodniej Polski. Dostęp do zwierząt realizowany jest podczas ćwiczeń terenowych i wyjazdów studyjnych do instytucji, z którymi Wydział współpracuje. Są to m.in. gospodarstwa indywidualne i duże spółki, w których studenci mogą zapoznać się z hodowlą kóz, bydła, koni, owiec, brojlerów kurzych i indyczych, gęsi oraz pszczoł. Zajęcia są prowadzone także w wytwórniach pasz oraz zakładach przetwórstwa surowców zwierzęcych. W Pracowni Małych Zwierząt będącej elementem infrastruktury dydaktycznej Instytutu Zootechniki i Rybactwa studenci realizują zajęcia praktyczne w kontakcie ze zwierzętami amatorskimi. Zwierzęta utrzymywane w pomieszczeniach hodowlanych służą jako pomoc w zdobywaniu praktycznego doświadczenia z zakresu behawioru oraz etologii. W Uniwersytecie w Siedlcach funkcjonuje również Ośrodek Jeździecki gdzie studenci kierunku Zootechnika mają możliwość bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami.
2.	Stworzenie systemu oceny infrastruktury naukowej i dydaktycznej, w tym także uwzględniającego opinie studentów.	W reakcji na słuszne uwagi Zespołu Oceniającego PKA wprowadzono okresowo dokonywane przeglądy pomieszczeń laboratoryjnych, dydaktycznych oraz wyposażenia technicznego z udziałem nauczycieli akademickich, pracowników inżynieryjno-technicznych i studentów. Studenci mają prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej bezpośrednio u prowadzących zajęcia dydaktyczne, bądź w trakcie spotkań z opiekunami roczników. Za bezpośredni nadzór techniczny nad przygotowaniem sal ćwiczeniowych do zajęć i kontrolę sprawności sprzętu komputerowego oraz aparatury odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy inżynieryjno-techniczni. W miarę możliwości następuje wymiana wyeksploatowanego sprzętu i zakup nowego, tak aby były spełnione wymagania pod kątem realizacji procesu dydaktycznego i badań naukowych.
3.	Dostosowanie warunków w pracowniach/laboratoriach do nauki przedmiotów związanych z mikrobiologią oraz chemią w celu zapewnienia bezpieczeństwa studentów oraz przebywających osób. Dokonanie zakupu mikroorganizmów z uznanych kolekcji kultur ze	Korzystając z cennych uwag ekspertów Zespołu Oceniającego PKA wydano Zarządzenie Nr 156/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 27 października 2020 roku w sprawie określenia zasad gospodarowania substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi oraz odpadami, innymi niż komunalne, wytworzonymi w UPH oraz instrukcję ustalającą bezpieczne i zgodne z obowiązującym prawem zasady pracy i postępowania z substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi. Zgodnie z ww. Zarządzeniem oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i

<p>stosownymi certyfikatami. Odnowienie szkolenia pracowników, którzy prowadzą zajęcia w laboratoriach w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Właściwe oznaczenie odczynników oraz usunięcie z pomieszczeń przeterminowanych odczynników.</p>	<p>pakowania substancji i mieszanin (CLP) odczynniki chemiczne są przygotowywane na bieżąco przed zajęciami i oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Każdy odczynnik chemiczny jest zaewidencjonowany w bazie gospodarki magazynowej iChem2. Dla każdej substancji niebezpiecznej i mieszaniny niebezpiecznej dostępna jest karta charakterystyki. Przed przystąpieniem do pracy z substancją niebezpieczną, pracownik, doktorant i student są zapoznawani z kartą charakterystyki tej substancji. Substancje niebezpieczne i mieszaniny są przechowywane w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym, niebezpiecznym działaniem oraz oznakowane zgodnie z przepisami etykietami.</p> <p>Laboratorium, w którym odbywają się ćwiczenia z przedmiotu związanego z chemią zostało dostosowane zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratorium chemicznym oraz zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej. W laboratorium znajduje się dygestorium, apteczka medyczna, sprzęt gaśniczy, 4 stanowiska z bieżącą wodą oraz zestaw do usuwania rozsypanych lub rozlanych odczynników chemicznych.</p> <p>W laboratorium mikrobiologicznym praca studentów z drobnoustrojami odbywa się zawsze w obecności i pod ścisłą kontrolą uprawnionych do pracy z drobnoustrojami nauczycieli akademickich, przy maksymalnym możliwym zastosowaniu środków ochrony wymaganych przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 roku w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. z 2005 r. Nr 81 poz. 716 ze zm.)</p> <p>Zgodnie z zaleceniami zakupiono szczepy referencyjne wybranych gatunków bakterii i grzybów z krajowych i zagranicznych kolekcji, posiadające stosowne certyfikaty i szczepy te są wykorzystywane na zajęciach ze studentami. Wyżej wymienione szczepy drobnoustrojów są przechowywane w szafach chłodniczych znajdujących się w pomieszczeniach laboratoriów badawczych, do których dostęp mają wyłącznie uprawnieni pracownicy. Po wykorzystaniu hodowli tych szczepów podczas zajęć laboratoryjnych ze studentami, są one niezwłocznie przenoszone przez pracowników do właściwego miejsca stałego przechowywania lub zabezpieczone zgodnie z obowiązującą procedurą z przeznaczeniem do utylizacji. Pomiędzy poszczególnymi zajęciami laboratorium dydaktyczne zamknięte jest na klucz, a w trakcie zajęć studenci przez cały czas przebywają pod nadzorem nauczyciela akademickiego i bez jego zgody nie wykonują żadnych czynności laboratoryjnych. Dodatkowo na pierwszych zajęciach obowiązkowo przeprowadzany jest instruktaż z zakresu bezpiecznego zachowania się w pracowni mikrobiologicznej i przestrzegania zasad BHP przy</p>
--	---

	<p>realizacji ćwiczeń oraz stosowania środków ochrony indywidualnej.</p> <p>Pracownicy prowadzący zajęcia laboratoryjne z mikrobiologii posiadają aktualne szkolenia z zakresu BHP.</p> <p>W pracowni gdzie prowadzone są ćwiczenia laboratoryjne z mikrobiologii znajdują się przenośne apteczki z nowymi pakietami środków opatrunkowych.</p> <p>W pracowni znajdują się tylko niezbędne (o aktualnej ważności), skatalogowane i prawidłowo oznaczone odczynniki chemiczne (głównie barwniki).</p> <p>Pracownicy, którzy prowadzą zajęcia w laboratoriach posiadają specjalistyczne przeszkolenie praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej potwierdzające bezterminowo nabycie umiejętności w tym zakresie.</p>
--	---

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Instytut Zootechniki i Rybactwa (IZiR) uwzględniając zmiany zachodzące we współczesnym rolnictwie i ich wpływ na potrzeby rynku pracy dostrzega konieczność rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działania podejmowane przez IZiR w połączeniu z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego mają charakter wielowymiarowy. Główne płaszczyzny współpracy IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmują: doskonalenie jakości kształcenia poprzez dostosowywanie, realizowanych na kierunku Zootechnika, programów studiów do zmieniających się oczekiwań otoczenia gospodarczego, podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej, tworzenie warunków do kontaktów studentów z praktyką, działania o charakterze doradczym i eksperckim dla podmiotów gospodarczych i instytucji współpracujących z IZiR oraz transfer wiedzy i nowych rozwiązań do praktyki gospodarczej, realizacja wspólnych projektów badawczych i naukowych. Współpraca IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma w przeważającej mierze charakter formalny, oparty o porozumienia zawarte z różnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w których sprecyzowano zakres podejmowanych działań. W grupie interesariuszy partycypujących w kształtowaniu koncepcji kształcenia i doskonalenia jego jakości uczestniczą instytucje działające w branży rolno-przetwórczej, potencjalni pracodawcy. Są to: jednostki doradztwa rolniczego (Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego), zakłady przetwórcze branży mięsnej (Zakład Mięсны „Mościbrody” sp. z o.o., Drosed S.A.) i mleczarskiej (SM Spomlek, OSM Siedlce, AgroEko GRAJAN, Rososz k/Cegłowa), producenci pasz (NaturAgra Pasze sp. z o.o., Wipasz S.A. w Międzyrzeczu Podlaskim, Tasomix Pasze sp. z o.o.), oraz podmioty zaangażowane w upowszechnianie wiedzy, utrzymanie dobrostanu i hodowlę (Mikro - wet gabinet weterynaryjny, Przytulisko Konika Polskiego „Na końcu wsi”, Ośrodek rekreacji konnej „Kucykowa zagroda” w Cygance, w Brzozówce, Ferma drobiu Jakub Pióro w Trzciancu, Nasz drób spółka z.o.o, Gospodarstwo rolne w Korabiach – Jakub Paczowski, HP2 Odchów i Hodowla drobiu sp. z.o.o., POLSUS-AGRO sp. z.o.o. w Warszawie, Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt).

IZiR ma pełną świadomość, że kształcenie na kierunku Zootechnika musi wpisywać się w potrzeby współczesnego rolnictwa. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych wchodzi w skład Zespołu ds. programów studiów, na kierunku Zootechnika studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia oraz Zoopsychologia z animaloterapią studia stacjonarne I i II stopnia. W ramach działania tego

zespołu, konsultowane są z nimi propozycje zmian w programie studiów i zakresie tematyki przedmiotów. Opinie interesariuszy uwzględniane są w kształtowaniu koncepcji kształcenia, opiniowaniu treści programowych oraz ich dostosowaniu do potrzeb pracodawców, opracowaniu efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji (Decyzja Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach nr 6/2022).

W procesie doskonalenia jakości kształcenia istotną rolę odgrywają wizyty studyjne prowadzone z udziałem studentów kierunku Zootechnika i pracowników IZiR na fermach producentów indywidualnych oraz w zakładach produkcyjnych i instytucjach związanych z branżą produkcji zwierzęcej. Wizyty studyjne umożliwiają studentom bezpośredni kontakt z osobami mogącymi przekazać im unikalną wiedzę praktyczną, weryfikację nabytej wiedzy podczas zajęć teoretycznych, poszerzenie praktycznej wiedzy z zakresu chowu i hodowli, dobrostanu zwierząt, przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego oraz nowoczesnych technologii wspierających produkcję zwierzęcą. Ponadto, dają studentom możliwość bezpośredniego kontaktu i dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym potencjalnymi pracodawcami. Studenci kierunku Zootechnika odbywają zajęcia studyjne m.in. w specjalistycznych gospodarstwach hodowlanych (Gospodarstwo rolne w Korabiach – Jakub Paczowski, Gospodarstwo rolne w Tarczach – Dariusz Jasiński, Gospodarstwo rolne w Witówce – Andrzej Abramowski, AgroEko GRAJAN - Grażyna Stelmachowska-Kowalska, Gospodarstwo rolne w Fiukówce), przedsiębiorstwach branży rolno spożywczej (SM w Siedlcach), instytucjach branżowych (MODR oddział Siedlce – Mobilne laboratorium oceny mleka). Interesariusze zewnętrzni wspierają również proces dydaktyczny (zajęcia laboratoryjne) w sposób materialny. Przekazywany przez interesariuszy materiał (mleko, mięso, narządy) umożliwia doskonalenie form kształcenia, osiąganie zakładanych celów kształcenia i rozwijanie praktycznych umiejętności studentów.

IZiR podejmuje również działania które mają ułatwić studentom i absolwentom kierunku Zootechnika odnalezienie się na rynku pracy. Przejawem ich są spotkania organizowane z przedstawicielami pracodawców (np. Drosed S.A., EMIWO Sp.J., Wipasz S.A.).

Stała współpraca IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwia studentom kierunku Zootechnika odbywanie praktyk zawodowych w gospodarstwach produkcyjno-hodowlanych, przedsiębiorstwach z branży rolno – spożywczej, doradztwie rolniczym. Praktyki i staże umożliwiają studentom poznanie najnowszych osiągnięć i technologii stosowanych w szeroko pojętej branży rolnej jak również sprzyjają podnoszeniu kwalifikacji i nabywaniu dodatkowych umiejętności praktycznych, zgodnych z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Praktykodawcy biorą udział w procesie weryfikacji efektów kształcenia nabytych przez studentów w trakcie ich kształcenia. Poprzez ocenę umiejętności i zaangażowania studentów w trakcie praktyk wyrażają opinię na temat ich merytorycznego przygotowania do pracy oraz praktycznych elementów kształcenia.

Inną formą współpracy IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest udział nauczycieli akademickich w charakterze ekspertów w organizowanych przez interesariuszy i inne podmioty zewnętrzne (Fundacja VCC, Instytut ADN Sp. z o.o., Stacja Doświadczalnej Oceny Odmian w Krzyżewie, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, AgroEko GRAJAN - Grażyna Stelmachowska-Kowalska, Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu mięsnego, SM Spomlek, TASOMIX Grupa ForFarmers, Branżowe Centrum Umiejętności w Sokołowie Podlaskim) szkoleniach, warsztatach, wykładach i seminariach zakresu hodowli, żywienia i użytkowania zwierząt oraz produkcji żywności. Pracownicy IZiR prowadzą również panele dyskusyjne i wykłady oraz występują w charakterze jurorów w ramach organizowanych Wystaw Zwierząt Hodowlanych, targów i festiwali branżowych.

Od wielu lat nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku zootechnika współpracują z MODR Warszawa. Współpraca ta obejmuje wsparcie działalności szkoleniowej z zakresu żywienia zwierząt, technologii produkcji i przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego oraz organizowanych przez MODR Warszawa targów i wystaw (np. Krajowe Dni Pola, Międzynarodowe Dni z Doradztwem Rolniczym, Wiosna w Polu i Ogrodzie).

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku zootechnika prowadzą współpracę zarówno z ośrodkami akademickimi jak i podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca pracowników IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym (interesariuszami działającymi w branżach powiązanych z produkcją zwierzęcą) realizowana jest w oparciu o różne formy umów partnerskich, między innymi z: SM SPOMLEK, Podlaskie Zrzeszenie Producentów Bydła, Podlaskim Związkiem Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej w Suchożebach, Zakład Mięśny „Mościbrody” sp. z o.o., Drosed S.A., AgroEko GRAJAN - Grażyna Stelmachowska-Kowalska, Wipasz S.A., Ferma drobiu Jakub Pióro w Trzcińcu, Nasz drób spółka z.o.o., HP2 Odchów i Hodowla drobiu sp. z.o.o., Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt). W ramach współpracy pracowników IZiR z podmiotami zewnętrznymi, wykorzystywany jest zarówno potencjał intelektualny jak i aparaturowy. Dzięki takiemu podejściu, transfer wiedzy jest materializowany m.in. w formie wyników, niezbędnych do rozwiązywania problemów produkcyjnych (np. wyeliminowanie wady marketingowej występującej na serach dojrzewających - SM SPOMLEK). Wyrazem wzajemnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są również zrealizowane w IZiR projekty badawcze („Prawdziwy potencjał mięsa wieprzowego” realizowany w 2019 roku we współpracy z Podlaskim Związkiem Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej z siedzibą w Suchożebach, „Wykorzystanie wieprzowiny pozyskanej ze świń krajowych ras wielkiej białej polskiej i polskiej białej zwisłouchej do wytwarzania wysokiej jakości mięsa i wędlin wysokogatunkowych.” realizowany w latach 2022-24 w konsorcjum z ZM Mościbrody sp. z o.o., „Innowacja technologiczna i produktowa w zakresie wytwarzania produktu wieprzowego o zwiększonych właściwościach prozdrowotnych” realizowany w latach 2024-25 w konsorcjum z ZM Mościbrody sp. z o.o.) publikacje naukowe i komunikaty konferencyjne. Na potrzeby interesariuszy zewnętrznych pracownicy IZiR opracowują również unikalne receptury produktowe (np. schab dojrzewający na surowo - ZRZBPTCH, Kozi ser twarogowy oraz Ser Marszałka kozi dojrzewający - AgroEko GRAJAN - Grażyna Stelmachowska-Kowalska), chronione m.in. wspólnym znakiem towarowym (Kozi ser twarogowy, wspólny znak towarowy nr Z.504012, Świadcstwo Ochronne – Wspólne Prawo Ochronne Nr 329468 na znak towarowy; z Ser Marszałka kozi dojrzewający wspólny znak towarowy nr Z.506768, Urząd Patentowy RP (10-210-2020r) udzielił wspólne prawo ochronne na znak towarowy, oczekiwanie na wydania świadectwa ochronnego). Pracownicy IZiR wykonują również badania usługowe i ekspertyzy świadczone na rzecz podmiotów zewnętrznych (np. usługi realizowane przez Pracownię Oceny Nasienia w ramach projektu UWS/WNR/IZR/projekt/1/UBZ/24).

IZiR prowadzi stałą współpracę z kilkunastoma szkołami branżowymi kształcącymi na poziomie ponadpodstawowym. W ramach tej współpracy, nauczyciele akademicki przy wsparciu studentów kierunku Zootechnika organizują, zarówno na terenie szkół, jak i w siedzibie Instytutu wykłady, zajęcia laboratoryjne i warsztaty z zakresu hodowli, użytkowania zwierząt oraz jakości surowców zwierzęcych. Charakter prowadzonej współpracy, obok aktywizowania studentów, umożliwia przybliżenie potencjalnym kandydatom możliwości studiowania na kierunku Zootechnika.

Wyrazem współpracy IZiR z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest również udział pracowników Instytutu w różnych gremiach instytucji krajowych, np. Polskie Towarzystwo Zootechniczne (członkowie Zarządu Głównego), Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie, Rada Naukowa, Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, Polska Komisja Akredytacyjna, Kolegium Naukowe do spraw Jakości Produktów Żywnościowych programu „Poznaj Dobrą Żywność” - organ doradczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowa Rada Drobiarska – Izba Gospodarcza w Warszawie.

Współpraca Wydziału Nauk Rolniczych, w tym Instytutu Zootechniki i Rybactwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również charakter nieformalny. Jej przejawem są cykliczne, często wieloletnie i bezpośrednie relacje nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi będące platformą wymiany poglądów oraz kształtowania wizji kształcenia z uwzględnieniem potrzeb pracodawców. Współpraca ta ma także charakter społeczny. Organizowane przez Uniwersytet w Siedlcach Festiwal Nauki i Sztuki, Dni Otwarte z Wydziałem Nauk Rolniczych oraz Piknik Naukowy z Wydziałem Nauk Rolniczych, pozwalają nie tylko przybliżyć otoczeniu społecznemu działalność

naukowo – dydaktyczną i infrastrukturę Wydziału i Instytutu, ale pełnią również funkcję edukacyjną. Inną formą nieformalnej działalności Instytutu z otoczeniem społeczno – gospodarczym są wykłady i warsztaty z zakresu wykorzystania produktów zwierzęcych w żywieniu człowieka prowadzone przez pracowników Instytutu dla słuchaczy Uniwersytetu Otwartego.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak	-

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W Instytucie Zootechniki i Rybactwa stale prowadzone są działania mające na celu zwiększenie umiędzynarodowienia jednostki. Aktualnie realizowana jest strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu w Siedlcach (Załącznik do Uchwały Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego nr 64/2018 z dn. 28 listopada 2018 r. <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1dc3bf1b8f72394ec742a>). Proces umiędzynarodowienia dotyczy w szczególności lepszego przygotowania absolwentów do podjęcia pracy nie tylko na rynku polskim, ale i międzynarodowym, w tym zrozumienia aspektów wielokulturowości (szerzej opisane w pkt. 4) oraz specjalistycznej znajomości języków obcych (szerzej opisane w pkt. 3). Przyjęta strategia zakłada stałe zwiększanie kompetencji dydaktycznych i naukowych kadry. Powyższe jest zrealizowane zarówno w oparciu o wymianę akademicką i praktyk studentów w ramach programu Erasmus+, jak i współpracę kadry z jednostkami zagranicznymi (szerzej opisane w pkt. 4). Możliwa do uzyskania w ten sposób wymiana doświadczeń, przekładająca się na stałe zwiększanie kompetencji w sposób bezpośredni przekłada się nie tylko na jakość kształcenia, ale i na promocję Instytutu poza granicami kraju. Co więcej od roku akademickiego 2024/2025 powołano Centrum Współpracy Międzynarodowej, które ma na celu zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia zarówno wśród studentów, jak i pracowników, m.in. przez planowane powołanie Wydziałowych Koordynatorów ds. umiędzynarodowienia w celu zwiększenia aktywizacji studentów oraz kadry.

Studenci kierunku Zootechnika na I i II stopniu studiów (zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej) mają możliwość wyboru języka prowadzonych przedmiotów fakultatywnych (język angielski lub polski). W tabeli 1 i 2 przedstawiono wykaz przedmiotów fakultatywnych z możliwością wyboru języka realizowanych od roku akademickiego 2019/2020 odpowiednio na I i II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Aktualnie studenci mają możliwość uzyskania 13 ECTS w oparciu o przedmioty realizowane w języku angielskim na I stopniu studiów oraz 4 ECTS w oparciu o przedmioty realizowane na II stopniu studiów. Oferta jest stale rozszerzana: od przyszłego roku planowane jest wprowadzenie możliwości wyboru języka dla przedmiotu Bioróżnorodność zwierząt (35 godzin – 10 wykładów i 25 laboratoriów, 3 ECTS na 4 semestrze studiów stacjonarnych i 20 godzin – 10 wykładów i 10 laboratoriów, 3 ECTS na 4 semestrze studiów niestacjonarnych). Docelowo dalsze rozszerzenie oferty przedmiotów

fakultatywnych z możliwością wyboru języka mogłaby przełożyć się na utworzenie specjalności prowadzonej w języku angielskim. Wyżej wymienione przedmioty, oprócz prezentacji treści w języku angielskim przez prowadzących obligują studentów do zapoznania się z terminologią fachową typową dla danego przedmiotu, m.in. w postaci analizy publikacji i artykułów, ich grupowej dyskusji oraz przeprowadzonej formy zaliczenia. Przygotowanie językowe przeprowadzane zarówno w ramach obowiązkowych lektoratów (szerzej opisane w pkt. 3), jak i przedmiotów fakultatywnych z możliwością wyboru języka umożliwia studentom posługiwanie się językiem obcym w stopniu umożliwiającym propagowanie wiedzy na zewnątrz, tj. w trakcie konferencji i seminariów międzynarodowych (Załącznik Kryterium 7).

Przedmiot „Dodatki paszowe” na II stopniu studiów jest możliwy do realizacji w ramach wszystkich dostępnych specjalności na kierunku kształcenia, tj. Hodowli zwierząt, Oceny i wykorzystania produktów zwierzęcych oraz Terapeutycznego i hobbystycznego użytkowania zwierząt.

Studenci kierunku Zootechnika mają możliwość uczenia się języków obcych (angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego) w ramach lektoratów obowiązkowych prowadzonych na I stopniu studiów przez pracowników Centrum Języków Obcych Uniwersytetu w Siedlcach (<https://cjo.uws.edu.pl/>) w łącznym wymiarze 120 godzin dla studiów stacjonarnych – 8 ECTS (po 60 godzin i 4 ECTS na 2 i 3 semestrze) i 64 godzin dla studiów niestacjonarnych – 8 ECTS (po 32 godziny i 4 ECTS na 2 i 3 semestrze – studia niestacjonarne). Ponadto studenci mają możliwość pogłębienia nabytej wiedzy i umiejętności o język obcy specjalistyczny (angielski, rosyjski lub niemiecki) w wymiarze 30 godzin (2 ECTS) i 18 godzin (2 ECTS) na 2 semestrze II stopnia studiów odpowiednio dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Taka forma kształcenia umożliwia uzyskanie umiejętności z języka obcego na poziomie B2+. Założeniami realizacji treści programowych przedmiotu „Język obcy” realizowanych na I oraz II stopniu kierunku jest przygotowanie przyszłych absolwentów do biegłego posługiwania się językiem nie tylko w sytuacjach codziennych, ale również do rozumienia treści obcojęzycznych wymaganych do prawidłowego przygotowania pracy inżynierskiej i magisterskiej (korzystanie z piśmiennictwa obcojęzycznego) oraz udziału w konferencjach międzynarodowych. Co więcej studenci mają możliwość uczestniczenia w dodatkowych kursach oraz przystąpienia do egzaminu o randze międzynarodowej (TOIEC Listening and Reading) i ewentualnego uzyskania certyfikatu biegłości w jego ramach. Zarówno kursy jak i egzaminy prowadzone są przez lektorów Centrum Języków Obcych (autoryzowanego partnera ETS Global Polska) – <https://cjo.uws.edu.pl/certyfikat-bieglosci-jezykowej-toeic>). Studenci kierunku Zootechnika mają również możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym przez nauczycieli uczelni zagranicznych przyjeżdżających w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS (szerzej w pkt. 5).

Zarówno studenci kierunku Zootechnika, jak i pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz administracyjno-technicznymi Instytutu Zootechniki i Rybactwa mają możliwość wyjazdów zagranicznych do uczelni partnerskich lub odbycia praktyk w ramach programu ERASMUS+ oraz CEEPUS. Koordynowaniem programu Erasmus+ od roku akademickiego 2024/2025 zajmuje się Centrum Współpracy Międzynarodowej w porozumieniu z koordynatorem Wydziałowym, który przeprowadza nabór studentów i pracowników w ramach obowiązującego harmonogramu. W celu stałego informowania oraz zachęcania do wyjazdów organizowane są regularne spotkania zarówno z Uczelnianym, jak i Wydziałowym Koordynatorem ds. Erasmus+. Duży nacisk kładziony jest na spotkania bezpośrednio przed każdą zbliżającą się rekrutacją oraz propagowanie idei już od pierwszych roczników studiów. Ponadto, w celu zwiększenia przejrzystości i dostępu do informacji ułatwiających zrozumienie procesu rekrutacji oprócz już istniejącej oddzielnej zakładki na stronie internetowej Uniwersytetu zawierającej wszystkie niezbędne dokumenty, w tym poradnik oraz wyszukiwarkę praktyk studenckich – <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus> zakładkę przekierowującą do tej strony umieszczono na stronie Instytutu (<https://izir.uws.edu.pl/studenci> -> Erasmus+). Ponadto zamieszczanie informacji o zbliżającej się rekrutacji następuje cyklicznie na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych zarówno Wydziału, jak i Instytutu. Informacje o zbliżającej się rekrutacji są również przekazywane opiekunom roczników.

Obecnie studenci i pracownicy mają możliwość wyjazdu do blisko 100 uczelni partnerskich (https://www.uws.edu.pl/images/UPH_2023/pliki/ogloszenia/2024-09/uczelnie_partnerskie_Erasmus.pdf), w tym do uczelni o zbliżonym profilu kształcenia do oferowanego przez Instytut Zootechniki i Rybactwa: Agricultural University – Plovdiv, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Universidad Politécnica de Cartagena, Universidad Politecnica de Madrid, ETSI Agronomos, Aleksandras Stulginskis University ASU, Latvia University of Life Sciences and Technologies, Instituto Politécnico de Santarem, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj Napoca, Slovak University of Agriculture in Nitra, Adnan Menderes University (ADU) oraz IGDIR UNIVERSITY, Munzur University.

Oferta przedmiotów na kierunku Zootechnika dla studentów przyjezdnych obejmuje aktualnie możliwość wyboru 7 przedmiotów realizowanych na I stopniu studiów, tj. Basics of human nutrition (35 godzin – 10 wykładów i 25 laboratoriów, 3 ECTS), Beef cattle (35 godzin – 10 godzin wykładów i 25 godzin ćwiczeń, 3 ECTS), Commodity of raw materials and products of animal origin (60 godzin – 30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń, 6 ECTS), Marketing (30 godzin – 15 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń, 4 ECTS), Pig production (80 godzin – 35 wykładów i 45 ćwiczeń, 6 ECTS), Animals Nutrition and Feed Management (85 godzin – 35 wykładów i 50 laboratoriów, 7 ECTS) i Feed industry (45 godzin – 15 godzin wykładów i 30 godzin laboratoriów, 3 ECTS) oraz 2 przedmiotów realizowanych na II stopniu, tj. Nutritional methods of modification of animal products (30 godzin – 15 wykładów i 15 ćwiczeń, 2 ECTS) i High quality pork production (30 godzin – 15 wykładów i 15 ćwiczeń, 2 ECTS). Łącznie w ramach programu Erasmus+ studenci przyjezdni mają możliwość uzyskania łącznie 36 ECTS (32 na studiach I stopnia i 4 na studiach II stopnia) – <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/ects-course-catalogue>). Należy również wspomnieć, że studenci przyjezdni w ramach programu Erasmus+ posiadający certyfikat znajomości języka polskiego (kursy językowe przeprowadzane są przez Centrum Języków Obcych) mają również możliwość realizacji przedmiotów w języku polskim w trakcie trwania semestru. Ponadto na kierunku Zootechnika w od roku akademickiego 2022/2023 do roku akademickiego 2023/2024 studiowała jedna osoba z Ukrainy, natomiast aktualnie od roku akademickiego 2023/2024 studiuje jedna osoba z Litwy. Studenci przyjezdni przebywający w Instytucie Zootechniki i Rybactwa są pod stałą opieką specjalnie powołanej jednostki w obrębie Uniwersytetu, tj. Welcome Center, której głównym celem jest wsparcie studentów międzynarodowych oraz kandydatów decydujących się na podjęcie studiów na Uniwersytecie (zrealizowane zostały dwa projekty finansowane Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej – Welcome to Poland 2020 i Welcome to Poland 2021 – nr umowy odpowiednio PPI/WTP/2020/1/00139/U/00001 – <https://welcome.uph.edu.pl/pl/welcometopoland2020> i BPI/WTP/2021/1/00030/U/0000 – <https://welcome.uph.edu.pl/pl/welcometopoland2021>). Opieka zawiera m.in. przeprowadzanie warsztatów, spotkań otwartych (m.in. uroczyste przywitanie i pożegnanie studentów), integracji studentów zagranicznych i polskich m.in. w postaci wyjazdów (również szkoleniowych) oraz pomoc w sprawach formalnych (m.in. w postaci filmów instruktażowych). Działania Welcome Center są stale upubliczniane na stronie jednostki (<https://welcome.uph.edu.pl/pl/>). Ponadto w ramach Centrum organizowane są certyfikowane szkolenia dla pracowników, m.in. dotyczące różnic międzykulturowych. Aktualnie przeszkolony został koordynator Wydziałowy ds. Erasmus+ i Welcome Center będący pracownikiem Instytutu.

W ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2024 zrealizowano łącznie 11 mobilności, w tym 10 mobilności pracowników badawczo-dydaktycznych (Staff Mobility for Teaching) oraz 1 mobilność pracownika administracyjno-technicznego (Staff Mobility for Training). W mobilności do Slovak University of Agriculture in Nitra wzięło udział 6 pracowników badawczo-dydaktycznych i 1 pracownik administracyjno-techniczny. Z kolei w roku akademickim 2023/2024 w wyniku nawiązania współpracy z Litewskim Uniwersytem Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health Sciences) mobilność zrealizowało 4 pracowników badawczo-dydaktycznych. Wyżej wymienione nawiązanie bezpośredniego charakteru współpracy z naukowymi jednostkami zagranicznymi jest jedną z zasadniczych strategii umiędzynarodowienia Instytutu. W 2022 roku podjęte próby współpracy naukowej i dydaktycznej z Litewskim Uniwersytem Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health

Sciences) zaowocowały zarówno podpisaniem umowy między uczelniami (dotyczącej wymiany studentów oraz współpracy badawczej), dwukrotnym przyjazdem profesora wizytującego (szerzej opisane w pkt. 5) oraz wspólną publikacją, w której współautorami byli nie tylko pracownicy Instytutu, ale również doktorant. Ponadto w wyniku wskazanej współpracy w konferencji o zasięgu międzynarodowym (4th International Scientific Conference "Livestock Production: Recent Trends and Future Prospects", 26-27 September 2024, Lithuanian University of Health Sciences Faculty of Animal Sciences, Tilžės 18, LT-47181 Kaunas, Lithuania.) wzięło udział dwóch pracowników Instytutu oraz doktorant. Pracownik Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu był również współautorem 3 doniesień konferencyjnych. Powyższe nawiązanie współpracy umożliwiło także wcześniej wspomnianą mobilność 4 pracowników do wskazanej jednostki w 2024 roku.

Współpraca międzynarodowa o charakterze bezpośrednim obejmowała także realizację nie tylko celów naukowych, ale również wymianę doświadczeń dydaktycznych mającą na celu aplikację dobrych praktyk do procesu dydaktycznego realizowanego na Wydziale. Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych w 2023 roku uczestniczył w wizycie studyjnej organizowanej i przeprowadzonej w ramach projektu pt. „Liderzy w zarządzaniu uczelnią” w Technical University of Munich w 2023 roku, która miała na celu poprawienie kompetencji zarządczych dzięki poznaniu dobrych praktyk obowiązujących w jednostce przyjmującej. Ponadto pracownik Instytutu Zootechniki i rybactwa wziął udział w wyjeździe badawczo-dydaktycznym do Nienburg (Niemcy) w ramach projektu „WSPARCIE UCZELNI SZANSĄ NA JEJ ROZWÓJ” w 2019 roku. Aktualnie 6 pracowników Instytutu bierze udział w projekcie ISAGREED (Innowacje w strukturze i treściach programów studiów w zakresie genetyki zwierząt i zarządzania żywnością z wykorzystaniem digitalizacji) w ramach programu Erasmus+ (projekt 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068 – 2022.04.01 – 2025.03.31), w którym partnerami są Slovak University of Agriculture in Nitra (lider), Czech University of Life Sciences Prague oraz Mendel University in Brno.

Efektom międzynarodowej współpracy badawczej jest także szereg publikacji naukowych, których współautorami są pracownicy ośrodków zagranicznych w tym: Slovak University of Agriculture in Nitra, Lithuanian University of Health Sciences i National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Poszerzono również dorobek publikacyjny, w której współautorem pracy jest doktorant.

Pracownicy Instytutu Zootechniki i rybactwa pełnili lub pełnią również liczne funkcje na arenie międzynarodowej, m.in. jako edytorze czasopism naukowych z JCR, w tym w Canadian Journal of Animal Science, Agriculture (Switzerland) SI: "Effects of Dietary Interventions on Poultry Production" (zakończony w 2023 roku) oraz Guest Editor w czasopiśmie Agriculture (Switzerland) SI: "Effects of Dietary Interventions on Monogastric Animal Production" (otwarty) oraz recenzentów m.in. w Revista Brasileira de Ciência Avícola / Brazilian Journal of Poultry, Animals, Agriculture oraz Agricultural and Food Science.

Instytut Zootechniki i rybactwa stara się angażować profesorów wizytujących do przeprowadzania zajęć w języku angielskim w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. W roku akademickim 2022/2023 i 2023/2024 w Instytucie Zootechniki i rybactwa wizytował specjalista w zakresie żywienia zwierząt, paszoznawstwa, jakości i bezpieczeństwa pasz, chowu i hodowli drobiu oraz marketingu premiksów i pasz leczniczych z Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu (Lithuanian University of Health Sciences), który przeprowadził szereg zajęć na kierunku Zootechnika. Założeniem Instytutu jest dalsze zwiększenie liczby profesorów wizytujących zaangażowanych w proces dydaktyczny w najbliższej przyszłości m.in. wskutek bezpośredniego nawiązywania współpracy oraz działalności nowopowstałego Centrum Współpracy Międzynarodowej.

Instytut Zootechniki i rybactwa stale monitoruje proces umiędzynarodowienia gromadząc stosowną dokumentację przez Sekretariat Instytutu, przy czym ocena stopnia wpływu na kształcenie odbywa się cyklicznie w trakcie posiedzeń Rady Dyscypliny (corocznie przeprowadzana jest analiza efektów). Regularnie sprawdzane i korygowane są również sylabusy w języku angielskim. Od roku akademickiego 2024/2025 monitorowanie zarówno współpracy międzynarodowej, jak i mobilności

studentów oraz pracowników Instytutu będzie następowało również ramach Centrum Współpracy Międzynarodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zintensyfikować działania na rzecz mobilności studentów w ramach Erasmus +	Korzystając z opinii ekspertów Zespołu Oceniającego PKA w ramach programu Erasmus+ w celu stałego informowania oraz zachęcania studentów do wyjazdów organizowane są regularne spotkania zarówno z Uczelnianym, jak i Wydziałowym Koordynatorem ds. Erasmus+. Duży nacisk kładziony jest na spotkania bezpośrednio przed każdą zbliżającą się rekrutacją oraz propagowanie idei już od pierwszych roczników studiów. Co więcej od roku akademickiego 2024/2025 powołano Centrum Współpracy Międzynarodowej, które ma na celu zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia zarówno wśród studentów, jak i pracowników, m.in. przez planowane powołanie Wydziałowych Koordynatorów ds. umiędzynarodowienia w celu zwiększenia aktywizacji studentów oraz kadry.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet w Siedlcach oferuje studentom wszechstronne wsparcie, udzielane w zależności od zgłaszanych potrzeb wynikających z bieżącej sytuacji życiowej, realizacji programu studiów lub osiągniętych efektów. Kryteria udzielania wsparcia studentom mają charakter ogólnouczelniany, powszechny, przejrzysty i bezstronny. Podstawowym dokumentem, w którym określono rodzaje wsparcia udzielanego studentom, jest Regulamin Studiów w UwS (Uchwała Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku) (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d86af1b8f72394ec609b/66e1d86af1b8f72394ec609d>).

Studenci kierunku Zootechnika mogą korzystać ze wsparcia materialnego obejmującego różnego rodzaju stypendia i zapomogi oraz niematerialnego w postaci: pomocy edukacyjnej, doradczej, naukowej i psychologicznej. Wsparcie studentów w procesie uczenia się rozpoczyna się od momentu przyjęcia na studia. Z uwagi na zróżnicowany poziom nauczania w szkołach ponadpodstawowych studentom mającym trudności w opanowaniu materiału dydaktycznego proponowane są zajęcia wyrównawcze dofinansowane z programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Istotną rolę w procesie uczenia się pełni Biblioteka Główna Uniwersytetu w Siedlcach. W zbiorach tradycyjnych Biblioteki znajduje się księgozbiór liczący 501815 jednostek inwentarzowych, w tym: 463071 książek, 38744 czasopism, 3239 pozostałych zbiorów niefizycznych i 279 tytułów czasopism bieżących (papierowe). Zasoby elektroniczne obejmują 108 baz danych, w tym: 455 813 książek elektronicznych, 6154 czasopism oraz 2182 innych zbiorów elektronicznych. Studenci mają do

dystrybucji: czytelnie studenckie, w których przygotowano stanowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami, kabiny pracy indywidualnej wyposażone w terminale komputerowe, bezpłatne skorzystanie ze skanera, możliwość wyszukiwania i zamawiania książek i skryptów on-line (również poza Uczelnią), dostęp do tematycznych baz danych związanych ze studiowaną dziedziną, pomoc pracowników Biblioteki, w tym Oddziału Informacji Naukowej. W roku akademickim 2023/2024 został uruchomiony Książkomat, który umożliwia studentom odbiór zamówionych materiałów 24 godziny na dobę.

Ważnym ułatwieniem dla wszystkich studentów na terenie Uczelni jest dostęp do bezpłatnej wewnątrzuczelnianej sieci internetowej EDUROAM oraz możliwość korzystania z komputerów w pracowniach komputerowych. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa znajduje się sala (309) komputerowa, w której studenci mogą korzystać z oprogramowania służącego do bilansowania diet dla zwierząt oraz opracowywania baz danych i obliczeń statystycznych. Istotnym wsparciem w procesie uczenia się jest możliwość korzystania z infrastruktury naukowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa. Studenci pod nadzorem i z pomocą pracowników sprawujących opiekę nad poszczególnymi urządzeniami i pracowniami mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe i uczestniczyć w badaniach.

Jedną z form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego programu studiów. Korzystanie z obydwu form wsparcia szczegółowo wyjaśnia Regulamin Studiów w UwS (Uchwała Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku)

(<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d86af1b8f72394ec609b/66e1d86af1b8f72394ec609d>).

O indywidualną organizację studiów wnioskować mogą studenci z niepełnosprawnością, sportowcy, studentki w ciąży, studenci będący rodzicami oraz osoby szczególnie zaangażowane w działalność społeczną na rzecz środowiska akademickiego oraz lokalnego. Indywidualna organizacja studiów może być powiązana z realizacją części programu studiów w innej uczelni, w instytucji krajowej lub zagranicznej na podstawie indywidualnego programu studiów, w szczególności w ramach porozumień lub programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem. Studenci mogą również ubiegać się o różnego rodzaju urlopy w zależności od sytuacji życiowej.

Podstawową formą dydaktycznego wsparcia studentów są konsultacje realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych przedmiotów. Odbywają się one w zaplanowanych godzinach podanych na stronie internetowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uws.edu.pl/studenci/konsultacje>) oraz podczas zajęć dydaktycznych. Studenci w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia lub on-line (w czasie pandemii COVID-19) uzyskują potrzebne informacje i wyjaśnienia. Realizacja dydaktycznego i naukowego wsparcia studentów to także udział w posiedzeniach otwartych Siedleckiego Koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. Wsparciem dla studentów kierunku Zootechnika są także szkolenia, staże oraz wyjazdy studyjne podnoszące i rozwijające kompetencje oraz kwalifikacje kluczowe niezbędne na rynku pracy.

W ramach międzynarodowego projektu ISAGREED „Innowacje w strukturze i treściach programów studiów w zakresie genetyki zwierząt i zarządzania żywnością z wykorzystaniem digitalizacji - Innovation of the structure and content of study programs in the field of animal genetic and food resources management with the use of digitalization” 2021-1-SK01-KA220-HED-000032068 (Erasmus+ Project)” około 40 studentów kierunku Zootechnika uczestniczyło w wykładach przygotowanych przez nauczycieli akademickich z Slovak University of Agriculture in Nitra (Slovakia), University of Siedlce (Poland), Czech University of Life Sciences Prague i Mendel University in Brno (Czech Republic) w roku akademickim 2023/2024. W tym samym roku akademickim 60 godzin zajęć dydaktycznych ze studentami Instytutu Zootechniki i Rybactwa przeprowadził profesor wizytujący z Lithuanian University of Health Sciences, Veterinary Academy, Faculty of Animal Sciences (Kaunas, Lithuania). Dziesięciu studentów kierunku Zootechnika w ramach projektu „Wsparcie uczelni szansą na jej rozwój” zrealizowało 9-dniowy wyjazd studyjny do Ośrodka Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego w

Rolnictwie - DEULA Nienburg w Niemczech (02-09.06.2019r.). Studenci dwóch roczników kierunku Zootechnika uczestniczyli w Kongresie „Polska Wieś XXI - Europejski Kongres Innowacyjnych Rozwiązań dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich” w Warszawie - wydarzenie organizowane z inicjatywy Ministrów Rolnictwa (19.03.2023r.). W lutym 2024 r. na Wydziale Nauk Rolniczych UwS odbyły się szkolenia nt. „Dobrych Praktyk Wodnych”, zorganizowane we współpracy z Instytutem ADN Sp. z o.o. Sp. k. w Warszawie. Ze szkolenia skorzystali m.in. studenci kierunku Zootechnika, otrzymując certyfikat. Studenci Instytutu Zootechniki i Rybactwa, w tym kierunku Zootechnika mieli możliwość uczestniczenia w wykładach przeprowadzonych przez przedstawicieli firm branży zootechnicznej, m.in. EMIWO Sp. J., WIPASZ. Zapoznali się również z profilem firm i możliwościami zatrudnienia. W chwili obecnej jeden student podjął pracę (na część etatu) w jednej z ww. firm paszowych.

W ramach wyjazdów studyjnych studenci kierunku Zootechnika mieli możliwość uczestniczenia w: Lubelskiej Wystawie i Targach Zoologicznych ZOOPARK (26.10.2024r.); cyklicznie organizowanych wystawach zwierząt hodowlanych w Siedlcach; zajęciach terenowych, m.in. w Drosed S.A. w Siedlcach, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Siedlcach, ekologicznych i wzorcowych gospodarstwach zajmujących się hodowlą i chowem bydła mlecznego i mięsnego (Tarcze), Gospodarstwie ekologicznym „EKO na Szerokim” w Żelkowie specjalizującym się w produkcji i przetwórstwie mleka koziego w ramach RHD, ekologicznej fermie jeleniowatych w Kolonii Wiśniew, Fermie Drobiu w Żebrak, Gospodarstwie Rolnym w Fiukówce i w wielu innych.

Wspieranie studentów w procesie uczenia się uzupełniane jest różnymi mechanizmami wsparcia materialnego. Do najważniejszych należy system stypendialny, którego podstawowymi składowymi są: stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób z niepełnosprawnością oraz zapomogi. Zasady i kryteria przyznawania pomocy materialnej reguluje Regulamin świadczeń dla studentów UwS (Zarządzenie Rektora Nr 82/2024 z dnia 19 września 2024r.) (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66ec00475ac4cd67429ee6dd/6ac8032e-42a0-462e-843bcb0f0dbddaf8>). Akty prawne, procedury i inne niezbędne informacje dotyczące pomocy socjalnej zamieszczone są na stronie internetowej Uniwersytetu w zakładce Studenci → Stypendia (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia>). W Uniwersytecie powołana została Sekcja ds. Świadczeń dla Studentów, która zajmuje się kompleksową obsługą systemu przyznawania świadczeń. Stypendium Rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Przez wyróżniające wyniki w nauce rozumie się średnią ocen, nie niższą niż 4,30 ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów na danym kierunku, uzyskaną za rok studiów w poprzednim roku akademickim. Jednakże parametrem determinującym otrzymanie takiego stypendium jest posiadanie publikacji, wystąpień na konferencjach naukowych oraz ich organizacja. Zdobyte punkty za poszczególne aktywności studentów będących członkami kół naukowych służą również do ustalenia rankingu kół naukowych, co wpływa na wielkość dofinansowania działalności tych kół naukowych z puli środków rektorskich. O stypendium Rektora mogą również ubiegać się studenci przyjęci na I rok studiów I stopnia, tj.: laureaci olimpiad, medaliści w zawodach sportowych (co najmniej o tytuł Mistrza Polski), jeśli spełniają wymogi określone we wskazanych zarządzeniach Rektora UwS. Oprócz świadczeń przyznawanych w Uniwersytecie w Siedlcach studenci mogą również ubiegać się o stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa za znaczące osiągnięcia, którego szczegółowe kryteria i tryb przyznawania regulują odrębne przepisy. O stypendia mogą ubiegać się również cudzoziemcy studiujący w Uniwersytecie, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie świadczeń. Zgodnie z Regulaminem Studiów UwS, Dziekan i Rektor mogą wyróżnić studentów: ustną pochwałą, dyplomem uznania lub nagrodą rzeczową. Powyższe nagrody i wyróżnienia przyznawane są za szczególnie wyróżniającą się działalność naukową, sportową, organizacyjną oraz w zakresie kultury.

Wyjątkową motywacją dla aktywności studentów jest ustanowiona w Uniwersytecie w Siedlcach specjalna nagroda im. prof. Lesława Szczerby dla najlepszego studenta Uczelni. Nagroda ta w wysokości 2000 zł przyznawana jest corocznie przez Stowarzyszenie Przyjaciół Uniwersytetu w Siedlcach (<https://www.uws.edu.pl/universytet/pozostale-informacje/nagroda-improf-leslaw>

[szczyrby](#)). System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej obejmuje m.in. rozpowszechnianie informacji o działalności na Wydziale Kół Naukowych, przede wszystkim Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt podczas spotkań ze studentami.

Wsparciem dla studentów spoza Siedlec i najbliższych okolic jest możliwość zamieszkania w jednym z czterech domów studenckich. Miejsce w domu studenta w pierwszej kolejności może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej. Student studiów stacjonarnych może także otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości z tytułu zakwaterowania w domu studenckim lub innym niż dom studencki obiekcie. W Domu Studenta nr 4 część pokoi została specjalnie wyposażona na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Mają one specjalne przystosowania oraz windę. Dla potrzeb i wygody studentów recepcje w akademikach czynne są całą dobę. Zamieszkanie w domu studenta to wsparcie w postaci bezpłatnych mediów oraz niepowtarzalna atmosfera.

Uczelnia przywiązuje szczególną uwagę do opieki i wsparcia osób z niepełnosprawnościami i studentów ze specjalnymi potrzebami. Uniwersytet w Siedlcach jest pierwszą uczelnią w Polsce, która już w 1989 roku wprowadziła integracyjny system kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. W ramach struktury Uniwersytetu w Siedlcach funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz jest powołany Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością. Głównym zadaniem Centrum jest wielowymiarowa pomoc studentom z niepełnosprawnościami umożliwiająca studiowanie na równych prawach, udział w zajęciach dydaktycznych, życiu naukowym, społecznym, kulturalnym i sportowym. Zadaniem Centrum jest także koordynowanie i organizowanie pracy jednostek wspomagających kształcenie osób z niepełnosprawnościami oraz dbanie o realizację zajęć zgodnie z indywidualnymi potrzebami studentów. Studenci zarejestrowani w Centrum mają możliwość skorzystania z systemowo zaplanowanej opieki, w tym m.in. opieki osobistego asystenta oraz pomocy w dojeździe na uczelnię, sporządzaniu notatek, wypożyczeniu książek z biblioteki - dla osób z wadą wzroku, uczestnictwie w zajęciach sportowych, w lektoratach - dla osób z dysfunkcją słuchu, konsultacjach logopedycznych i psychologicznych oraz w zajęciach z hipoterapii.

Nieocenionym wsparciem dla studenta z niepełnosprawnością jest pomoc asystenta wspierającego, którego zadaniem jest umożliwienie wykonywania wszystkich czynności związanych z procesem kształcenia oraz funkcjonowaniem w uczelni (<https://cwn.uph.edu.pl/asystenci>).

Nauczyciele akademicy są uwrażliwiani na konieczność pogłębiania wiedzy osób z niepełnosprawnościami i innymi trudnościami, oferując zainteresowanym wszelką pomoc. Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami systematycznie organizuje bezpłatne kursy języka migowego, w których mogą brać udział zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci. Ponadto ramach realizowanego na Uczelni projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” prawie wszyscy pracownicy Instytutu Zootechniki i Rybactwa ukończyli szkolenie „Świadomość niepełnosprawności”, a część nauczycieli akademickich także szkolenie „Jak to się robi w bibliotece: zasady tworzenia i adaptowania materiałów dla osób niewidomych i niedowidzących”. W budynkach Uczelni, gdzie prowadzone są zajęcia dydaktyczne zainstalowano podjazdy dla wózków inwalidzkich, działają windy oraz przystosowano toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na drzwiach budynków Uczelni zamieszczone są tabliczki oznakowujące pomieszczenia z funkcją czytania językiem Braille’a.

Studenci kierunku Zootechnika mogą korzystać z naukowych i dydaktycznych wyjazdów zagranicznych. Wymiana międzynarodowa studentów odbywa się przede wszystkim w oparciu o zasady programu Erasmus+. Uczelnia realizuje program CEPUS – Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej umożliwiający wyjazdy na studia, staż i praktyki zawodowe.

W 2021 roku zostało utworzone Welcome Center – Biuro Obsługi Studentów Międzynarodowych, które ma za zadanie wsparcie w procesie adaptacji studentów w okresie pierwszych dni na naszej Uczelni, organizację warsztatów międzykulturowych i szkoleń.

Studenci kierunku Zootechnika mogą zgłębiać wiedzę i rozwijać swoje zainteresowania, a także poznać ciekawych ludzi w kołach naukowych działających na Wydziale Nauk Rolniczych.

Funkcjonowanie kół naukowych uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami zapewniając tym osobom pełne korzystanie z ich działalności. Każde koło ma opiekuna/opiekunów, którzy odpowiadają za merytoryczną jakość prowadzonych badań naukowych oraz spotkań referatowo-dyskusyjnych. Członkami kół mogą być studenci Wydziału Nauk Rolniczych z każdego roku studiów oraz studenci innych Wydziałów Uniwersytetu w Siedlcach. Obecnie około trzydziestu studentów z Instytutu Zootechniki i Rybactwa poszerza wiedzę i doskonalą umiejętności w Studenckim Kole Naukowym Sympatyków Zwierząt (SKNSZ), które prężnie działa przy Instytucie Zootechniki i Rybactwa. Studenci zrzeszeni w SKNSZ chętnie prezentują swoje wyniki badań i dyskutują z innymi studentami na konferencjach naukowych, sami także organizują takie spotkania/prelekcje m.in. współpracując z Siedleckim Kołem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. Wymiana wiedzy, doświadczeń, a w efekcie rozwój naukowy, zawodowy i społeczny studentów odbywa się także w ramach organizowanych webinarów. Działalność Studentów zrzeszonych w Kole jest doceniana i zauważana nie tylko w macierzystej Uczelni, o czym świadczy szereg nagród i wyróżnień. W 2024 roku Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt (SKNSZ) uzyskało status „Najlepszego Koła Naukowego UWS 2023” działającego na Uczelni. SKNSZ zostało uhonorowane pucharem uznania współpracę przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w trakcie XXX Międzynarodowych Dni z Doradztwem Rolniczym i XVIII Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych (7-8.09.2024r.). Studenckie Koło Naukowe Sympatyków Zwierząt otrzymało Dyplom uznania za organizację hobby horse pod czas Jubileuszowego Pikniku Naukowego na Kampusie Uniwersyteckim (18.05.2024r.) (<https://izir.uws.edu.pl/>).

Studenci kierunku Zootechnika mają możliwość poszerzania swoich zainteresowań biorąc udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych prezentując wyniki swoich badań naukowych w formie ustnej prezentacji lub posteru. Dodatkowym bonusem jest również możliwość otrzymania punktów do stypendium, m.in. do stypendium rektora. Wśród sukcesów studentów kierunku Zootechnika wymienić należy, m.in.: III miejsce za wystąpienie na XXVIII Międzynarodowej Konferencji SKN Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (25-26.04.2024r.); I miejsce za najlepszy artykuł zaprezentowany w trakcie XXI Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych UWS (09.09.2024r.); wyróżnienie za wygłoszone doniesienie w trakcie Sesji Młodych Naukowców na LXXXVIII Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (11-13.2024r.) w Uniwersytecie w Siedlcach (<https://izir.uws.edu.pl/>).

Koło naukowe w ramach działalności organizacyjno-dydaktyczno-naukowej wspierane jest materialnie oraz niematerialnie przez Uczelnię (np. dofinansowanie lub zorganizowanie wyjazdów na konferencje, wyjazdy studyjne, udostępnianie sal na działalność kół). System wsparcia motywuje studentów do kreatywnych działań, tj. organizacji konkursów, warsztatów i pokazów. Uniwersytet w Siedlcach ma wieloletnią tradycję organizacji Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych oraz pasjonatów nauki. Odbywa się ona we wrześniu, jest wydarzeniem jednodniowym, dającym studentom szansę zaprezentowania swych zainteresowań naukowych i osiągnięć kół na forum środowisk różnych uczelni. Jest to doskonała okazja, aby wymienić poglądy, podzielić się doświadczeniami z przedstawicielami innych kół, a także nawiązać współpracę. Konferencja ma charakter interdyscyplinarny i odbywa się w równoległych sesjach, grupujących referaty o zbliżonej tematyce. Na ostatniej XXI Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych „Nauka i sztuka młodych wobec wyzwań współczesnego świata” student kierunku Zootechnika zdobył I miejsce za najlepszy zaprezentowany artykuł.

Wsparcie naukowe studenci uzyskują od opiekunów Koła Naukowego oraz innych nauczycieli akademickich zaangażowanych w aktywność naukową osób działających w kołach naukowych, jak i od opiekunów nadzorujących realizację prac dyplomowych. Nauczyciele akademicy pomagają studentom merytorycznie, wspierają realizację prac badawczych, opracowywanie wyników i ich prezentację podczas konferencji, seminariów lub wspierają proces przygotowywania publikacji naukowych. Efektem wspólnie przeprowadzonych badań było opublikowanie około 150 prac, w tym: w czasopiśmie z listy JCR, artykułów popularno-naukowych, rozdziałów w monografiach

konferencyjnych oraz doniesień konferencyjnych na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Od 2019 roku 8 prac dyplomowych – magisterskich zostało nagrodzonych lub wyróżnionych w Konkursach na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne (https://izir.uws.edu.pl/images/2024/NAGRODZONE_PRACE_MAGISTERSKIE_I_DOKTORSKIE_2024.pdf).

Wsparcie dla studentów we wchodzeniu na rynek pracy stanowi funkcjonujące w Uniwersytecie w Siedlcach Biuro Karier. W Biurze Karier student/absolwent może liczyć na pomoc w postaci przygotowania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej (symulacja rozmowy z pracodawcą), rozmowę doradczą, testy kompetencji/predyspozycji, informowanie o dostępnych ofertach pracy, stażach, praktykach. Skorzystanie ze wsparcia w wyszukiwaniu ofert pracy wymaga rejestracji w serwisie Akademickich Biur Karier (serwis z ofertami pracy, stażu, praktyk, które udostępniają pracodawcy z całej Polski). W serwisie Biura Karier codziennie dostępnych jest kilkadziesiąt aktualnych ofert (<https://biurokarier.uws.edu.pl/menu-oferta-biura-karier/student>). Również bezpośrednio na Uczelnię/Wydział trafiają oferty pracy, które zamieszczane są na tablicach ogłoszeniowych i stronach internetowych. Ważną formą wsparcia dla studentów jest Ogólnopolski Tydzień Kariery (OTK). Ostatni, piętnasty OTK „Talent i praca – to się opłaca” i odbył się od 16 do 22 października 2023 roku. Studenci na terenie Uczelni mogą również uczestniczyć w corocznej Uniwersyteckiej Giełdzie Pracy, w trakcie której mają możliwość spotkać się z potencjalnymi pracodawcami i zapoznać z ich ofertą. W spotkaniu uczestniczą systematycznie studenci ostatniego semestru studiów inżynierskich i magisterskich kierunku Zootechnika.

W wejściu na rynek pracy wspierani są także studenci z niepełnosprawnością, udziela go Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz Biuro Karier. Na stronie Biura Karier zostały zamieszczone informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia dla osób z niepełnosprawnością dzięki uczestnictwie w projekcie „Nowa szansa na pracę”, współfinansowanym ze środków PFRON w ramach programu „Absolwent” realizowanym przez Stowarzyszenie Edukacja i Nauka. Projekt ma na celu podniesienie kompetencji oraz zatrudnienie uczestników.

W rozwoju sportowym, artystycznym i kulturalnym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie: Akademickiego Związku Sportowego (AZS), Centrum Sportu i Rekreacji, Ośrodka Jeździeckiego, Uczelnianego Ośrodka Kultury, Chóru Akademickiego UWS, Uczelnianego czasopisma studenckiego "Kuryer Uniwersytecki" oraz Duszpasterstwa Akademickiego. Każdego roku około 15 studentów z Instytutu Zootechniki i Rybactwa w ramach programu studiów w Ośrodku Jeździeckim UPH realizuje zajęcia z wychowania fizycznego. Klub Uczelniany AZS umożliwia realizację zainteresowań sportowych i reprezentowania Uczelni w zawodach sportowych. Od listopada 2021 roku do czerwca 2022 roku realizowano projekt pod nazwą "Uniwersytet Sportowy" w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, dofinansowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Celem projektu była promocja sportu i aktywizacja sportowa środowiska Uniwersytetu w Siedlcach (<https://us.uws.edu.pl/o-projekcie>).

Rozwój różnych dziedzin życia studentów umożliwia Parlament studencki, którego zadaniem jest dbanie o dobro społeczności akademickiej. W porozumieniu z samorządem studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące m.in.: kwestii socjalno-bytowych, opiniowania projektów wewnętrznych aktów prawnych UWS dotyczących spraw studenckich. Studenci mają swoich przedstawicieli, którzy reprezentują ich w Senacie i innych gremiach uczelnianych (komisjach i zespołach). Parlament studencki jest organizatorem/współorganizatorem wielu imprez kulturalnych. Współpracuje z Uczelnianym Ośrodkiem Kultury, Kuryerem Uniwersyteckim, kołami naukowymi, czy Radami Mieszkańców Domów Studenta. Ważnym ogniwem pracy Samorządu jest Komitet Organizacji Jackonaliów, który rokrocznie skupia najaktywniejszych studentów.

W trakcie studiów studenci kierunku Zootechnika włączani są również w działalność społeczną. Istotnym elementem wsparcia w rozwoju aktywności organizacyjnej jest udział studentów we współorganizacji warsztatów, seminariów, konkursów, wyjazdów studyjnych, itp. Wraz z

pracownikami Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz doktorantami w ramach akcji „Dni Otwarte”, „Festiwal Nauki”, „Piknik Naukowy Wydziału Nauk Rolniczych” studenci współorganizują zajęcia dla miłośników zwierząt i nie tylko. W ramach wieloletniej umowy Uniwersytetu w Siedlcach i Gospodarstwa Ekologicznego Grajan w Rososzy k/Cegłowa produkującego ekologiczne mleko i sery kozie w ramach MOL Studenci współuczestniczą w przeprowadzanych warsztatach z okazji Dnia sera, Dnia ekologa, Dnia dziecka. Studenci z własnej inicjatywy włączają się akcje charytatywne, a przykładem może być aktywny udział członków Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt w Finałach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (31.01.2022r., 29.01.2023 r.) (link do ostatniego: <https://izir.uph.edu.pl/homepage/aktualnosci/687-studenckie-kolo-naukowe-sympatykow-zwierzat-zagralo-dla-wielkiej-orkiestry-swiatecznej-pomocy-w-31-finale-2023>), czy zbiórce darów dla zwierząt potrzebujących przybyłych z Ukrainy (marzec/kwiecień 2022r.), które zostały przekazane Fundacji Judyta.

Uniwersytet w Siedlcach stworzył struktury i procedury zapewniające pomoc naukową, dydaktyczną i materialną, co sprzyja rozwojowi naukowemu, zawodowemu i społecznemu studentów. Informacje o dostępnych formach wsparcia: stypendiach, trybie i zasadach przyznawania akademików, ubezpieczeniach i opiece zdrowotnej, pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami itp. są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni w zakładce Studenci (<https://www.uws.edu.pl/studenci>). Informacja o systemach wsparcia studentów w zakresie materialnym, działalności naukowej, praktyk studenckich, mobilności zagranicznej, aktywności sportowej, artystycznej, aktywizacji zawodowej, pomocy psychologicznej i innych odbywa się z wykorzystaniem internetowych kanałów komunikacyjnych oraz portali społecznościowych (zakładka dla studentów na stronie uczelni, wydziału, Facebook), jak również poprzez umieszczanie materiałów informacyjnych i ogłoszeń na tablicach informacyjnych w budynku Wydziału i przez bezpośredni kontakt z pracownikami dziekanatu, opiekunami roku, Dziekanem, kadrą dydaktyczną, samorządem studentów, starostami roku. Informacje dotyczące systemu wsparcia, w tym pomocy materialnej, zamieszczane są również na stronie USOSWeb (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia/stypendia-dla-studentow>). Informacje dotyczące możliwości zamieszkania w domach studenckich dostępne są na stronie internetowej uczelni oraz pod adresem <https://domystudenckie.uws.edu.pl>. O terminach składania wniosków studenci są powiadamiani oddzielnymi ogłoszeniami. Szczegóły dotyczące pomocy materialnej dla osób z niepełnosprawnościami można znaleźć na stronie CWN (<https://cwn.uph.edu.pl/materialne>).

Na Wydziale organizowane są na początku każdego roku akademickiego spotkania ze studentami pierwszorocznymi, w trakcie których omawia się system wsparcia i zasady przyznawania pomocy materialnej. Na bieżąco, w zależności od potrzeb kluczowe tematy dotyczące wsparcia studentów (informacje na temat konferencji, kursów i różnego typu akcji) przekazywane są studentom w trakcie bezpośrednich spotkań m.in. z opiekunami roczników i Koła Naukowego. Opiekun ds. praktyk spotyka się ze studentami w celu przedstawienia oferty miejsc praktyk, zasad i sposobu ich realizacji oraz zaliczania.

Istotną rolę w procesie kształcenia studentów odgrywają powoływani przez Dziekana opiekunowie roku. Zobligowani są oni do organizowania regularnych spotkań ze studentami, podczas których przekazują informacje dotyczące procedur i procesu dydaktycznego. Wspólnie z władzami Wydziału przeciwdziałają nieprawidłowościom w procesie kształcenia i dbają o właściwe relacje studentów z nauczycielami i pracownikami administracyjnymi Wydziału. Są oni również osobami pośredniczącymi w rozwiązywaniu sporów i sytuacji konfliktowych. Każdy student ma możliwość udać się na cotygodniowy dyżur Dziekana. W Uczelni funkcjonują również Rzecznicy Dyscyplinarni, którzy mogą uczestniczyć w wyjaśnianiu sytuacji spornych.

Rozstrzygnianiem konkretnych spraw spornych zajmuje się Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów powoływana przez Senat. Rozstrzygnianiem spraw dotyczących przewinień dyscyplinarnych nauczycieli akademickich zajmuje się, powoływana

przez Senat Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, w składzie której znajdują się pracownicy Uczelni i studenci. W zakresie rozpatrywania wniosków i skarg studentów pomocna jest także ankieta zajęć dydaktycznych, wypełniana anonimowo i dobrowolnie w odniesieniu do każdego nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne. Ankietyzację przeprowadza się drogą elektroniczną w systemie USOSweb. Jej formularz umożliwia nie tylko odpowiedź na pytania zamknięte w skali punktowej (1-5), ale także pozostawia miejsce na dodatkowy komentarz (pochwałę lub skargę). Informacje dotyczące wyników ankiet, oceny jakości kształcenia, realizacji praktyk zawodowych oraz wyników okresowych przeglądów wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia omawiane są na posiedzeniach Komisji Programowej przy udziale studentów.

Wszyscy członkowie społeczności akademickiej, w tym studenci zobowiązani są do postępowania zgodnego z zapisami Regulaminu Studiów i Statutu UwS. Każdy student składając ślubowanie w czasie immatrykulacji zobowiązuje się do dbania o godność studenta i dobre imię Uniwersytetu w Siedlcach oraz odnoszenia się z szacunkiem do członków społeczności akademickiej.

Istotnym aspektem uwzględniania wniosków studentów jest otwarta postawa kadry w zakresie ustalania terminarza sesji egzaminacyjnych. Wszyscy studenci Wydziału, w tym kierunku Zootechnika mają zapewnioną kompleksową i profesjonalną obsługę administracyjną ze strony osób zatrudnionych w Dziekanacie. Dziekanat dostępny jest dla interesantów od poniedziałku do piątku w godzinach zarówno przed, jak i popołudniowych. Pełni również dyżury w soboty, w trakcie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych. Bezpośrednią obsługą studentów kierunku Zootechnika zajmuje się jeden pracownik Dziekanatu. Informacje dotyczące podstawowych danych kontaktowych dla studentów kierunku Zootechnika dostępne są na internetowej stronie Wydziału (<https://wr.uws.edu.pl/studenci/diekanat-wanz>). Do kontaktu mailowego dla studentów, a także interesariuszy zewnętrznych służą służbowe adresy mailowe pracowników dziekanatu oraz adres mailowy dziekanatu (wr@uws.edu.pl). Bieżące uwagi dotyczące funkcjonowania dziekanatu studenci mogą przekazywać pośrednio lub bezpośrednio, sygnalizując propozycje zmian lub ewentualne problemy.

Obsługa procesu dydaktycznego wspomagana jest systemami informatycznymi USOSweb i Archiwum Prac Dyplomowych (APD) <https://www.uws.edu.pl/studenci/serwisy-uczelniane>. W systemie USOSweb zamieszczane są informacje dotyczące spraw bieżących, ogłoszenia, formularze ankiet studenckich, a przede wszystkim wyniki weryfikacji efektów uczenia się. Służy on do wyboru przez studentów przedmiotów. Wdrożona również została procedura elektronicznego składania wniosków o stypendia. System APD odgrywa ważną rolę w procesie dyplomowania. Dostęp do informacji o programach studiów i procedurach toku studiów realizowany jest poprzez zamieszczanie odpowiednich dokumentów na stronach internetowych Wydziału i Instytutu oraz na tradycyjnych tablicach informacyjnych.

W trosce o studentów, podejmowane są działania informacyjne i edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W ramach programu studiów studenci odbywają obowiązkowe ogólne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Przystępując do realizacji praktyk zawodowych studenci są szkoleni przez praktykodawcę. Na Wydziale organizowane są wykłady i szkolenia. Rektor UPH ustanowił Pełnomocnika ds. przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji, którego zadaniem jest m.in. rozpatrywanie skarg dotyczących braku równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz wszelkich innych form dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, wiek, rasę, wyznanie, religię, niepełnosprawność czy orientację seksualną.

Za fizyczne bezpieczeństwo studentów w trakcie zajęć, w sposób bezpośredni odpowiedzialni są prowadzący zajęcia. W przypadku zajęć laboratoryjnych prowadzący zobligowani są do zapoznania studentów z obowiązującymi zasadami BHP i nadzorowania ich przestrzegania. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa przeszkolonych jest 13 pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się na poziomie wydziałowym oraz ogólnouczelnianym. Realizację działań monitorują zgodnie z kompetencjami: Dziekan, Władze Instytutu Zootechniki i Rybactwa, opiekunowie roczników, opiekunowie Kół

Naukowych. Kadra wspierająca proces kształcenia (obsługa dziekanatu) podlega ocenie studentów w anonimowej ankiecie w systemie USOSweb. W sposób ciągły sprawdzany jest stan bazy socjalnej dla studentów. W budynku przy ul. Prusa 14 uruchomiona została Strefa Studenta, w której między innymi zlokalizowany jest punkt gastronomiczny i strefa relaksu.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	W celu doskonalenia form wsparcia i motywowania studentów zaleca się stworzenie formalnego systemu ewaluacji funkcjonujących form wsparcia dla studentów.	Uwzględniając cenne zalecenie Zespołu Oceniającego podjęto działania, w ramach których Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych nałożył na opiekunów poszczególnych lat obowiązek składania pisemnych sprawozdań ze spotkań odbytych ze studentami. Wspieranie przez pracowników IZiR Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt zaowocowało uzyskiwaniem nagród i wyróżnień na konferencjach naukowych oraz zajęciem pierwszego miejsca w konkursie Najlepsze Koło Naukowe UwS w 2023 r. Efektem wsparcia studentów było wyróżnienie ośmiu prac magisterskich studentów kierunku zootechniki w konkursach Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w latach 2019-2024.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach obejmuje wiele działań realizowanych za pośrednictwem stron internetowych Uczelni, Wydziału i Instytutu, portali społecznościowych oraz bezpośredniego kontaktu ze studentami. Publiczny dostęp do informacji obejmuje między innymi:

- publikowanie programu studiów (opisu programu studiów wraz z sylabusami) w Biuletynie Informacji Publicznej UwS w Siedlcach (<https://bip.uws.edu.pl/>);
- publikowanie elementów programu studiów (opisu efektów uczenia się, planów studiów i sylabusów) oraz rozkładów zajęć na stronie internetowej Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uws.edu.pl/>);
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce kandydaci (<https://www.uws.edu.pl/kandydaci/>) publikowane są informacje dotyczące między innymi kierunków studiów, dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji, aktów prawnych, akademików i informacje dla osób z niepełnosprawnościami, znajduje się tam także interaktywny przewodnik rekrutacyjny;
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce studenci (<https://www.uws.edu.pl/studenci/niezbednik-studenta>), Wydziału (<https://wr.uws.edu.pl/>)

Instytutu (<https://izir.uws.edu.pl/>) publikowane są wewnętrzne akty prawne dotyczące jakości kształcenia, wymagania dotyczące prac dyplomowych i studenckich praktyk zawodowych, wzory wniosków studenckich i innych dokumentów, kontakty do opiekunów roku, regulamin studiów, informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, terminów i godzin obsługi studentów w dziekanacie oraz dyżurach Dziekana, procedur ubiegania się o pomoc materialną i zdrowotną;

- w celu ułatwienia komunikacji każdy student ma swoje indywidualne konto w systemie USOSweb oraz konto mailowe z domeną uws.edu.pl;
- udostępnianie programów szczegółowych poszczególnych modułów/przedmiotów ujętych w programie studiów (sylabusów) w systemie USOSweb (<https://usosweb.uws.edu.pl/>);
- udostępnianie bieżących informacji dotyczących realizacji programu studiów na stronie Wydziału i Instytutu odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku studiów oraz za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook (<https://www.facebook.com/WANZ.UPH.Siedlce>; <https://www.facebook.com/Instytut.Zootechniki.Rybactwa>);
- prezentowanie na stronie internetowej Uniwersytetu oferty kształcenia oraz informacji dotyczących warunków i zasad postępowania rekrutacyjnego (<https://www.uws.edu.pl/kandydaci>);
- udostępniane oferty kształcenia na stronie Wydziału Nauk Rolniczych (<https://wr.uws.edu.pl/>) oraz na stronie Instytutu Zootechniki i Rybactwa (<https://izir.uws.edu.pl/>);
- udostępnienie oferty kształcenia oraz informacji o programie studiów na stronie głównej Uniwersytetu (<https://www.uws.edu.pl/>);
- informacje dotyczące kierunków studiów oraz rekrutacji zawarte w Informatorze dla kandydatów na studia przekazywane są także podczas organizowanych na Uczelni i poza nią spotkań i targów o charakterze promocyjnym takich jak Dni Otwarte Festiwal Nauki, Pikniki Naukowe, Targi Edukacyjne; informatory z ofertą kształcenia przekazywane są także bezpośrednio do szkół;
- oferta kształcenia, program studiów oraz warunki jego realizacji i sposób osiągania i weryfikacji efektów uczenia się prezentowane są również na spotkaniach z opiekunem roku; ponadto każdy nauczyciel akademicki ma obowiązek poinformować studentów o treściach programowych danego przedmiotu, polecanej literaturze i o sposobach weryfikacji osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się na pierwszych zajęciach z przedmiotu/modułu;
- najważniejsze informacje z życia Wydziału i Instytutu zamieszczane są na stronach internetowych tych jednostek, na stronie głównej Uczelni oraz w mediach społecznościowych.

Wszystkie informacje dostępne na stronie internetowej Wydziału i Instytutu są na bieżąco aktualizowane i pogrupowane w odpowiednich zakładkach, umożliwiającym sprawne wyszukiwanie. Weryfikacja publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach prowadzona jest w sposób ciągły. Przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym studentów, mogą zgłaszać uwagi, zastrzeżenia i propozycje w zakresie dostępu do informacji u opiekunów roczników studenckich, w sekretariacie Instytutu Zootechniki i Rybactwa oraz kierownikowi Dziekanatu Wydziału Nauk Rolniczych za pośrednictwem strony internetowej Instytutu (<https://izir.uws.edu.pl/>; izir@uws.edu.pl) i Wydziału (<https://wr.uws.edu.pl/>; wr@uws.edu.pl).

W UWS funkcjonuje również Uniwersytecki System Obsługi Studenta (USOS) a także Mobilny USOS UWS. Poprzez system studenci rejeszują się na wybrane zajęcia przewidziane programem studiów, mogą składać podania, załatwiać podstawowe sprawy w dziekanacie, kontaktować się z prowadzącymi zajęcia, sprawdzać oceny, wypełniać anonimowo ankiety oceniające prowadzących itp. Każdy student dysponuje własnym hasłem dostępu. Przepływ informacji uwzględnia przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników Uniwersytetu.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak	-

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uniwersytetu w Siedlcach (<https://bip.uws.edu.pl/artukul/plik/6698fc68645dcf0b73ec4161/63402d7d-4b10-4b7f-bf76-be1ef3c3c48e>) Dziekan Wydziału kieruje m.in. działalnością dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną przez jednostki organizacyjne Wydziału, koordynuje działania sprzyjające rozwojowi dziedziny nauki w ramach której, prowadzone jest kształcenie oraz badania naukowe na Wydziale, a także podejmuje decyzje dotyczące studentów i uczestników innych form kształcenia, zgodnie z postanowieniami obowiązujących regulaminów w tym zakresie. Dyrektor Instytutu odpowiada m.in. za przygotowanie i realizację programów studiów, a także powierza nauczycielom akademickim Instytutu obowiązki dydaktyczne. Do podstawowych obowiązków pracowników dydaktycznych lub badawczo-dydaktycznych należy m.in. kształcenie i wychowywanie studentów. Realizacja poszczególnych zajęć/modułów na kierunku Zootechnika odbywa się zgodnie z sylabusami, nad którymi nadzór sprawują koordynatorzy modułów/przedmiotów.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu (Zarządzenie Rektora Nr 77 z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UwS (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d2ddf1b8f742340c66d5/88d98b75-0bce-4445-bb76-eadc4a7d786f>) Rektor powołuje Prorektora ds. studiów, który jest prorektorem właściwym do spraw studenckich. Prorektor ds. studiów nadzoruje m.in.: organizację, funkcjonowanie i realizację kształcenia w Uniwersytecie we wszystkich jego formach, z wyjątkiem kształcenia w Szkole Doktorskiej; sprawy związane z prowadzonymi przez Uniwersytet studiami i innymi formami kształcenia, w tym także dotyczące uprawnień do ich prowadzenia; tworzenie programów studiów, w tym opisów efektów uczenia się; działalność w zakresie tworzenia nowych kierunków studiów; organizację i przebieg rekrutacji na studia; realizację ustalonego wymiaru zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich; funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia, systemu świadczeń dla studentów, samorządu studentów, a także studenckiego ruchu kulturalnego i sportowego.

Według postanowień w/w regulaminu Wydział jest jednostką organizacyjną, której zadaniem jest m.in. kształcenie na kierunkach studiów przypisanych do dyscyplin naukowych należących do jednej dziedziny nauki oraz prowadzenie badań naukowych w ramach tych dyscyplin. Wydziałem kieruje Dziekan, który: kieruje działalnością dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną przez jednostki organizacyjne Wydziału; zapewnia prawidłową organizację toku studiów i procesu kształcenia, w tym wnioskuje o utworzenie kierunku studiów lub specjalności na kierunku studiów i o wprowadzenie zmian w programach studiów na istniejących kierunkach oraz prowadzi sprawy z tym związane — po wcześniejszym uzyskaniu opinii wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia; podejmuje decyzje dotyczące studentów i uczestników innych form kształcenia, zgodnie z postanowieniami obowiązujących regulaminów w tym zakresie; sprawuje nadzór nad zgodnością programów studiów z obowiązującymi przepisami prawa, wypełnianiem obowiązków dydaktycznych przez pracowników

prowadzących zajęcia dydaktyczne, organizacją studenckich praktyk zawodowych, organizacją egzaminów dyplomowych, prowadzeniem dokumentacji przebiegu studiów studentów kierunków przypisanych do wydziału; składa rektorowi roczne sprawozdania z działalności wydziału w zakresie prowadzonego kształcenia; powołuje i rozwiązuje stałe oraz doraźne komisje dziekańskie i zespoły. Przy realizacji zadań związanych z organizacją i koordynacją procesu kształcenia na Wydziale, Dziekan współpracuje z Prorektorem ds. studiów. Na Wydziale funkcjonuje Zespół ds. jakości kształcenia.

Jednostkami organizacyjnymi Wydziału są Instytuty, których zadaniem jest m.in. realizacja procesu dydaktycznego. Kierunek Zootechnika prowadzony jest na Wydziale Nauk Rolniczych w Instytucie Zootechniki i Rybactwa. Instytutem kieruje Dyrektor, do zadań którego należy m.in.: kształtowanie polityki kadrowej Instytutu; sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem działalności badawczej przez pracowników badawczych oraz badawczo-dydaktycznych Instytutu oraz nad upowszechnianiem ich osiągnięć naukowych; odpowiedzialność za przygotowanie i realizację programów studiów, a także za ewaluację jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Instytut, powierzanie nauczycielom akademickim Instytutu obowiązków dydaktycznych. Zarządzenie Nr 16/2019 Rektora UPH z 14 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia (<http://www.bip.uph.edu.pl/12768,28195/28195/art26351.html>), reguluje szczegółowe zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. Dotyczy to między innymi sposobu opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia, trybu uchwalania programu studiów oraz terminów dotyczących uchwalania programów studiów.

W projektowaniu programu studiów, zgodnie ze Statutem Uniwersytetu, kluczową rolę odgrywa Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i II stopnia) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I i II stopnia), w skład którego wchodzi m.in. koordynator akredytowanego kierunku studiów, członek Senackiej Komisji ds. jakości kształcenia, studenci oraz interesariusze zewnętrzni. Procedura zatwierdzania programu studiów przez Senat Uczelni uruchamiana jest na wniosek Dziekana, który po zasięgnięciu opinii Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo, wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz Samorządu Studentów, przekazuje projekt programu Prorektorowi ds. studiów. Prorektor ds. studiów przekazuje projekt programu do oceny przez Senacką Komisję ds. jakości kształcenia, a następnie kieruje do zatwierdzenia przez Senat Uczelni. Wprowadzane zmiany w programach studiów obowiązują zawsze od nowego cyklu kształcenia.

W Uniwersytecie w Siedlcach funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, który stanowi zespół dążeń i działań środowiska akademickiego do doskonalenia procesu dydaktycznego, z uwzględnieniem specyfiki uczelni i przyjętej strategii Uniwersytetu, którego celem jest umocnienie poczucia odpowiedzialności za jakość kształcenia wszystkich uczestników systemu, w szczególności interesariuszy wewnętrznych m.in. kadry akademickiej, studentów, doktorantów oraz kadry administracyjnej i technicznej (https://www.uws.edu.pl/images/UPH_2021/pliki_pdf/dzial_rozwoju/dostepne_cyfrowo/Strategia_Uniwersytetu_do_roku_2026_dc.pdf) oraz interesariuszy zewnętrznych – Uchwała Nr 133/2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwaly_2023/US-133-23.pdf). W w/w Uchwale podano czynności i działania podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, zakres monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia, zakres oceny jakości zajęć dydaktycznych, organy nadzorujące i monitorujące jakość kształcenia.

Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia pełnią zespoły i komisje powołane przez Dyrektora Instytutu (<https://izir.uph.edu.pl/pracownicy/komisje>):

- Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia oraz Zoopsychologia z animaloterapią studia stacjonarne I i II stopnia,
- Komisja ds. weryfikacji prac dyplomowych na kierunku Zootechnika,

- Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się i analizy sylabusów na kierunku Zootechnika,
- Komisja ds. opiniowania tematów prac dyplomowych.

Od dnia 01.10.2024 r. zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 77 z dnia 23 sierpnia 2024 r. Dyrektor Instytutu powołuje tylko Zespół ds. programów studiów i Radę Dyscypliny oraz tworzy zespoły i grupy badawcze. Pozostałe zespoły powołuje Dziekan. Zarządzeniem Rektora UPH Nr 76/2021 z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie ustalenia zasad monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się określa zasady okresowej kontroli programów studiów. Na mocy zarządzenia koordynatorzy przedmiotów, po zakończeniu każdego semestru studiów, zobowiązani są do sporządzenia raportów, na podstawie których przeprowadzana jest weryfikacja efektów przyjętych dla każdego modułu/przedmiotu ujętego w programie studiów. W raportach koordynatorzy potwierdzają osiągnięcie i weryfikację założonych efektów lub wskazują te, które nie zostały osiągnięte lub zostały osiągnięte z trudnością. W sytuacji stwierdzenia przypadku trudności w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się (powyżej 50% końcowych ocen dostatecznych i niedostatecznych uzyskanych w ramach zaliczenia modułu/przedmiotu) koordynator modułu/przedmiotu zobligowany jest do wskazania zmian w zakresie osiągania efektów uczenia się. Może to dotyczyć korekty metod dydaktycznych, treści programowych, udziału samodzielnej pracy studenta oraz sposobu weryfikacji osiągania efektów uczenia się. Do chwili obecnej koordynatorzy nie zgłaszali problemów z osiągnięciem efektów uczenia się, jednak w przyszłości wskazane w raportach ewentualne mające na celu usunięcie zgłaszanych problemów będą podlegały ocenie Zespołu ds. programów studiów, a następnie za pośrednictwem Dyrektora Instytutu zostaną przekazane Wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia.

Okresowy monitoring programów studiów na kierunku Zootechnika uwzględnia również informacje i opinie pochodzące od potencjalnych pracodawców i interesariuszy zewnętrznych. W Instytucie Zootechniki i Rybactwa została powołana Rada Interesariuszy Zewnętrznych, której działalność opiera się na systematycznej współpracy pomiędzy sferą nauki i praktyki, ponadto stanowi bazę podmiotów, w których studenci mogą realizować zawodowe praktyki studenckie, odbywać staże, oraz znaleźć potencjalne miejsca zatrudnienia. Opinia interesariuszy zewnętrznych jest ważnym głosem w projektowaniu programów studiów i przydatności przyjętych efektów uczenia się z punktu widzenia rynku pracy. Monitoring zawodowych losów absolwentów systematycznie odbywa się za pośrednictwem Biura Karier UwS, funkcjonującego w Dziale Promocji i Komunikacji UwS. Losy absolwentów monitorowane są do pięciu lat od zakończenia kształcenia.

W ramach działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia, Zespół ds. programów studiów na kierunku Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia i II stopnia) oraz na kierunku Zoopsychologia z animaloterapią (studia stacjonarne I i II stopnia) okresowo dokonuje przeglądu programu studiów. Uwzględniając opinię zarówno koordynatorów przedmiotów, opiekunów roczników studentów, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, zespół rekomenduje działania w zakresie doskonalenia programu studiów. W przypadku zmian w programach uwzględniane są sugestie i uwagi zamieszczone w ankietach studenckich (dostępnych w systemie USOSweb) w zakresie jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Na Wydziale Nauk Rolniczych, powołany jest wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia, którego przewodniczącym oraz członkiem powołuje i odwołuje Dziekan (<https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/zespoły-i-komisje-wydzialowe>). Zadaniem Zespołu jest m.in. opiniowanie projektów programów nowych kierunków studiów oraz projektów zmian w programach kierunków studiów dotychczas prowadzonych na Wydziale. Na poziomie uczelni rolę tę pełni Senacka Komisja ds. jakości kształcenia (<https://www.uws.edu.pl/universytet/struktura-uczelni/komisje/komisje-senackie>). Zespół ds. jakości kształcenia po zakończeniu każdego semestru opracowuje sprawozdanie z przebiegu hospitacji, a po zakończeniu roku akademickiego sprawozdanie z monitorowania i weryfikacji osiągania efektów uczenia się przyjętych dla prowadzonych na Wydziale kierunków studiów oraz raport z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (<https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>), zgodnie z:

- Uchwałą Nr 133/2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d8fff1b8f72394ec6404/66e1d8fff1b8f72394ec6405>);

- Zarządzeniem Nr 76/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie ustalenia zasad monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d3eaf1b8f742340c6b33/66e1d3eaf1b8f742340c6b34>);
  - Zarządzeniem Nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie sposobu przeprowadzania oraz dokumentowania hospitacji zajęć dydaktycznych <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d3ebf1b8f742340c6b35/66e1d3ebf1b8f742340c6b36>).

Raport z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jest przygotowywany na podstawie:

- analizy raportów Dyrektorów Instytutów, którzy wcześniej dokonują analizy osiągniętych efektów uczenia się z zajęć/modułów zrealizowanych po zakończeniu roku akademickiego na poszczególnych kierunkach studiów (m.in. Zootechnika I i II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne) na podstawie raportów nauczyciela akademickiego – koordynatora zajęć/modułu kształcenia z weryfikacji i stopnia osiągnięcia przyjętych efektów uczenia się, złożonych w sekretariacie Instytutu Zootechniki i Rybactwa po zakończeniu semestru;
- analizy raportów z podsumowania wyników oceny weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych opracowanych na podstawie protokołów z analizy i oceny weryfikacji efektów uczenia się, przedłożonych przez Komisje ds. weryfikacji efektów uczenia się i oceny sylabusów na właściwych kierunkach studiów; w/w raporty Komisja przygotowuje po zakończeniu realizacji danych zajęć/modułu (semestru);
- analizy protokołów z posiedzenia Komisji ds. oceny sylabusów oraz weryfikacji efektów uczenia się, prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych na kierunku Zootechnika I i II stopnia, z analizy sylabusów, w których dokonano oceny wybranych sylabusów przedmiotów realizowanych w nadchodzącym roku akademickim na ocenianym kierunku studiów, w/w Komisja dokonuje oceny wybranych (minimum 1/3) sylabusów zajęć/modułów przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, w którym będą one realizowane zgodnie z programem i planem studiów;
- analizy wybranych informacji, ważnych w procesie kształcenia, przedłożonych m.in. przez Dyrektora Instytutu Zootechniki i Rybactwa, Dziekanat Wydziału Nauk Rolniczych oraz Dział Promocji i Komunikacji, dotyczących np.: planów i protokołów hospitacji zajęć dydaktycznych zaplanowanych i przeprowadzonych w semestrze zimowym i letnim w każdym roku akademickim, analizy programów studiów, oceny procesu dydaktycznego w świetle wyników ankiet wypełnianych przez studentów po zakończeniu realizacji danych zajęć/modułu kształcenia w określonym semestrze, rozwoju kadry i infrastruktury dydaktycznej, losów zawodowych absolwentów.

Raport z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz z analizy sylabusów wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia przekazuje Dziekanowi Wydziału Nauk Rolniczych. Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych przedkłada w/w sprawozdanie Prorektorowi ds. studiów. Zarządzeniem Nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie sposobu przeprowadzania oraz dokumentowania hospitacji zajęć dydaktycznych <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d3ebf1b8f742340c6b35/66e1d3ebf1b8f742340c6b36>).

W myśl jego postanowień Dyrektor Instytutu przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych, w terminie do 30 września przed semestrem zimowym i 15 lutego przed semestrem letnim, danego roku akademickiego, sporządza projekt planu hospitacji zajęć dydaktycznych (według wzoru określonego w załączniku) z zajęć i modułów prowadzonych na kierunkach studiów, za które Instytut odpowiada. Na Wydziale Nauk Rolniczych hospitacje obejmują wszystkich nauczycieli akademickich, przeprowadzane są przez nauczycieli z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego; z przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia, który przechowuje się w dziekanacie. Po zakończeniu zajęć dydaktycznych, odpowiednio w semestrze zimowym oraz letnim, plany i protokoły z hospitacji zajęć przekazywane są Wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia, który sporządza sprawozdanie z przebiegu hospitacji. Sprawozdanie przekazywane jest Dziekanowi Wydziału. Za organizację hospitacji zajęć dydaktycznych na wydziale oraz wykorzystanie wniosków wynikających z tych działań odpowiada Dziekan Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Podjęcie działań aktywizujących udział studentów w procesie ewaluacji, a tym samym w ocenie i doskonaleniu realizacji procesu kształcenia tak, by stali się oni świadomymi uczestnikami powyższych procesów.</p>	<p>Uwzględniając cenne zalecenie Zespołu Oceniającego PKA podjęto działania, mające na celu aktywizację studentów. Studenci mają swoich przedstawicieli w gremiach Uczelni, Wydziału i Instytutu. Mogą podejmować dyskusję, brać czynny udział przy opracowywaniu programów studiów oraz układaniu rozkładu zajęć. Dokonywane zmiany w programach studiów są przedstawiane studentom Samorządu Studenckiego w celu ich zaopiniowania. Studenci Zootechniki są członkami Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt, w których mają możliwość rozwoju naukowego poprzez włączanie się w proces badawczy realizowany w Instytucie, udział w konferencjach, seminariach, warsztatach, dzięki czemu nabywają dodatkowe kompetencje.</p>
2.	<p>Poprawa działań informacyjnych związanych z systemem zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia poprzez udostępnianie na stronie internetowej Wydziału rocznych raportów działania WSZJK oraz wdrożonych na ich podstawie działań naprawczych.</p>	<p>Uwzględniając zalecenie Zespołu, informacje związane z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia są zamieszczane na stronie internetowej USOS, stronie Wydziału. Przed rozpoczęciem roku akademickiego dokonywana jest weryfikacja sylabusów przez Komisję ds. weryfikacji efektów uczenia się i analizy sylabusów na kierunku Zootechnika. Analizowane i oceniane sylabusy są na bieżąco zmieniane przez koordynatorów przedmiotu.</p>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał badawczo-dydaktyczny stanowi kompetentna, stale doskonaląca się kadra, o odpowiednim dorobku naukowym i dużym doświadczeniu dydaktycznym, co gwarantuje wysoki poziom zajęć oraz prawidłową realizację treści programowych przypisanych do konkretnego modułu/ przedmiotu. 2. Programy kształcenia przygotowane zgodnie z wytycznymi KRK, misją i strategią Uniwersytetu, a także regulacji przyjętych na poziomie Uczelni, uwzględniający zainteresowania studentów, potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. 3. Otwarcie na różne grupy studentów w tym studentów z różnymi niepełnosprawnościami. Uniwersytet jest pierwszą uczelnią w Polsce, która rozpoczęła kształcenie studentów z niepełnosprawnością. 4. Wyjście naprzeciw potrzebom studentów, angażowanie ich w działalność naukową i organizacyjną Instytutu, aktywne uczestnictwo Studenckiego Koła Naukowego Sympatyków Zwierząt w działaniach promocyjnych na rzecz Uniwersytetu oraz współpraca z placówkami edukacyjnymi. 5. Dobra infrastruktura badawcza do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz stopniowa jej modernizacja uwzględniająca potrzeby pracowników i studentów w aspekcie sprawnego i efektywnego realizowania programu	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mała aktywność międzynarodowa zarówno kadry naukowej, jak i studentów. 2. Niska skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych z NCN i NCBiR oraz projektów międzynarodowych. 3. Baza dydaktyczna w zakresie kierunku Zootechnika wymaga systematycznego udoskonalania i uzupełniania, co się wiąże z wysokimi nakładami finansowymi. 4. Ograniczone możliwości zatrudniania młodej kadry.

	<p>studiów, a także nowoczesna baza biblioteczna.</p> <p>6. Ugruntowana pozycja w skali regionu i kraju w zakresie edukacji zootechnicznej i badań naukowych oraz dobre relacje z interesariuszami zewnętrznymi oddziałujące na życie i rozwój regionu.</p>	
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca liczba placówek, w których studenci i absolwenci kierunku Zootechnika mogą doskonalić swoje umiejętności praktyczne, zaś w przyszłości dających im szanse na zatrudnienie. 2. Wzrost zapotrzebowania na specjalistów z wyższym wykształceniem zootechnicznym. 3. Zwiększająca się rola zwierząt wykorzystywanych w życiu człowieka m.in. w zooterapiach. 4. Wzrost aktywności pracowników Instytutu Zootechniki i Rybactwa w nawiązywaniu współpracy z jednostkami edukacyjnymi, samorządowymi, administracją państwową, przemysłem rolno-spożywczym stanowiące potencjalny rynek pracy dla absolwentów w zakresie dostosowywania programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz możliwości odbywania przez studentów praktyk zawodowych. 5. Sąsiedztwo z krajami Europy Wschodniej, które stanowi szansę na pozyskanie studentów zagranicznych. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nasilający się niż demograficzny wpływa na zmniejszenie liczby kandydatów na studia. 2. Zróżnicowany poziom przygotowania kandydatów na studia stanowi zagrożenie w osiągnięciu wymaganych w programie efektów uczenia się. 3. Stale wzrastająca liczba uczelni oferujących kierunki pokrewne z Zootechniką. 4. Polityka zatrudnienia i relatywnie niski poziom wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, zwłaszcza młodej kadry naukowo-dydaktycznej, nie motywuje do podejmowania pracy w uczelni.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	12	12	11	19
	II	14	16	-	-
	III	7	-	12	14
	IV	-	11	-	11
II stopnia	I	9	15	-	-
	II	-	-	-	-
Razem:		42	54	23	44

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024	15	14	-	-
	2023	14	6	12	12
	2022	-	-	-	-
II stopnia	2024	-	-	23	25
	2023	-	-	-	-
	2022	12	7	15	15
Razem:		41	27	50	52

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

ZOOTECHNIKA I STOPNIA	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	7 semestrów, 212 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2295 – studia stacjonarne 1367 – studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	110 – studia stacjonarne 60 – studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Dyscyplina: Zootechnika i rybactwo – 167
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	61
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	10
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	8 tygodni – 320 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ nie dotyczy
ZOOTECHNIKA II STOPNIA	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3 semestry, 91 ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	880 – studia stacjonarne 567 – studia niestacjonarne
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	46 – studia stacjonarne 30 – studia niestacjonarne
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Dyscyplina: Zootechnika i rybactwo – 79
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	24
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁷	nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ nie dotyczy 2./ nie dotyczy

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	
--	--

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁸

ZOOTECHNIKA I STOPNIA				
Nazwa zajęć/grupy zajęć		Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Lp.	Dyscyplina zootechnika i rybactwo			
1.	Genetyka zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 38	5
2.	Genetyka molekularna	wykt., ćw. lab.	35 / 30	3
3.	Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo	wykt., ćw. lab.	85 / 30	7
4.	Metody hodowli zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 34	4
5.	Rozród zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 30	5
6.	Chów i hodowla bydła	wykt., ćw. lab.	80 / 43	6
7.	Chów i hodowla trzody chlewnej	wykt., ćw. lab.	80 / 43	6
8.	Chów i hodowla owiec	wykt., ćw. lab.	55 / 37	5
9.	Przemysł paszowy / Feed industry	wykt., ćw. lab.	45 / 25	3
10.	Pszczelarstwo	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
11.	Chów i hodowla koni	wykt., ćw. lab.	50 / 35	4
12.	Chów i hodowla drobiu	wykt., ćw. lab.	65 / 40	5
13.	Higiena i dobrostan zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 30	5
14.	Chów i hodowla zwierząt futerkowych	wykt., ćw. lab.	45 / 30	5
15.	Towaroznawstwo surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego / Commodity of raw materials and products of animals origin	wykt., ćw. lab.	60 / 30	6
16.	Optymalizacja produkcji wieprzowiny	wykt., ćw. lab.	60 / 40	4

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

17.	Optimalizacja produkcji mleka i bydła mięsnego	wykl., ćw. lab.	65 / 45	4
18.	Technologia produkcji drobiarskiej	wykl., ćw. lab.	50 / 35	3
19.	Etologia zwierząt	wykl., ćw. lab.	25 / 20	2
20.	Chów i hodowla kóz	wykl., ćw. lab.	40 / 25	4
21.	Ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej	wykl., ćw. lab.	30 / 20	3
22.	Ocena i wykorzystanie produktów drobiarskich	wykl., ćw. lab.	60 / 40	4
23.	Ocena i wykorzystanie mięsa	wykl., ćw. lab.	60 / 50	4
24.	Ocena i wykorzystanie mleka	wykl., ćw. lab.	60 / 40	4
25.	Produkty od małych przeżuwaczy	wykl., ćw. lab.	45 / 30	4
26.	Bioasekuracja w fermach zwierząt	wykl., ćw. lab.	130 / 80	7
27.	Diagnostyka chorób zwierząt	ćw. lab.	60 / 40	5
28.	Epidemiologia zwierząt	wykl.	20 / 10	2
29.	Biomonitoring genetyczny zwierząt	wykl., ćw. lab.	45 / 30	4
30.	Alternatywne użytkowanie zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
31.	Gospodarka łowiecka	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
32.	Hodowle amatorskie	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
33.	Kynologia	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
34.	Metody doskonalenia pasz	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
35.	Bioróżnorodność zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
36.	Innowacyjne technologie w produkcji trzody chlewnej	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
37.	Udomowienie i behavior ptaków	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
38.	Bydło mięsne	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3

39.	Problemy intensyfikacji produkcji mleka	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
40.	Środowiskowe uwarunkowania zdrowia zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
41.	Zoopsychologia	ćw. lab.	35 / 20	3
42.	Problemy domestykacji zwierząt i nazewnictwa zootechnicznego	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3
Razem:			2075 / 1249	164

ZOOTECNIKA II STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć		Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Lp.	Dyscyplina zootechnika i rybactwo			
1.	Intensywna produkcja zwierzęca	wykl., ćw. lab.	60 / 28	5
2.	Metody badań na zwierzętach	wykl., ćw.	30 / 25	3
3.	Diagnostyka genetyczna	wykl., ćw. lab.	40 / 30	4
4.	Zagrożenie środowiska produkcją zwierzęcą	wykl., ćw. lab.	25 / 20	2
5.	Dodatki paszowe / Feed additives	wykl., ćw. lab.	40 / 30	4
6.	Zarządzanie fermą zwierzęcą	ćw.	10 / 10	1
7.	Planowanie i organizacja pracy hodowlanej	wykl., ćw.	45 / 20	4
8.	Proekologiczne metody chowu zwierząt gospodarskich i wolnożyjących	wykl., ćw. lab.	40 / 20	4
9.	Obrót produktami pochodzenia zwierzęcego i przetwórstwa	wykl.	20 / 16	2
10.	Systemy kontroli jakości i prawo żywnościowe	wykl., ćw. lab.	20 / 16	2
11.	Rekreacja konna	wykl., ćw. lab.	45 / 20	4

12.	Wybrane elementy produkcji mleka	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
13.	Genomika w hodowli zwierząt	wykt., ćw. lab.	45 / 20	4
14.	Hodowla zwierząt wolnożyjących	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
15.	Żywnienie a jakość produktów zwierzęcych	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
16.	Restytucja zwierząt ginących i zagrożonych	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
17.	Produkcja wieprzowiny wysokiej jakości	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
18.	Alternatywne użytkowanie ptaków	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
19.	Metody oceny produktów zwierzęcych	wykt., ćw. lab.	45 / 20	4
20.	Normalizacja i standaryzacja produktów zwierzęcych	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
21.	Surowce drobiarskie i możliwości ich wykorzystania	wykt., ćw. lab.	45 / 20	4
22.	Żywieniowe metody modyfikacji jakości produktów zwierzęcych	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
23.	Genetyczne uwarunkowania produkcji mięsa i mleka	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
24.	Pozazywieniowe czynniki środowiskowe wpływające na jakość produktów zwierzęcych	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
25.	Przetwórstwo ryb i owoców morza	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2
26.	Opakowania i znakowanie żywności	wykt., ćw.	30 / 20	2
27.	Psychologia i tresura zwierząt towarzyszących z animaloterapią	wykt., ćw. lab.	75 / -	4
28.	Żywnienie zwierząt towarzyszących	wykt., ćw. lab.	35 / -	2

29.	Profesjonalna hodowla i pielęgnacja psów i kotów	wykl., ćw. lab.	60 / -	4
30.	Akwarystyka i terrarystyka	wykl., ćw. lab.	30 / -	2
31.	Drób ozdobny w hodowlach amatorskich	wykl., ćw. lab.	30 / -	2
32.	Profesjonalne hodowle i pielęgnacja gryzoni	wykl.	15 / -	2
33.	Higiena i dobrostan zwierząt towarzyszących	wykl., ćw. lab.	30 / -	2
34.	Hodowle zwierząt in-situ ex-situ	wykl.	15 / -	2
Razem:			1160 / 535	91

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁹

ZOOTECHNIKA I STOPNIA					
Lp.	Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹⁰
1.	Genetyka zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 30	5	Dr hab. Ewa Wójcik, prof. uczelni
2.	Genetyka molekularna	wykt., ćw. lab.	35 / 30	3	Dr hab. Katarzyna Andraszek, prof. uczelni
3.	Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo	wykt., ćw. lab.	85 / 30	7	Dr hab. Alina Janocha, prof. uczelni
4.	Metody hodowli zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 34	4	Prof. dr hab. Stanisław Socha, dr inż. Dorota Kołodziejczyk
5.	Rozród zwierząt	wykt., ćw. lab.	60 / 30	5	Prof. dr hab. Stanisław Kondracki, dr hab. Anna Wysokińska, prof. uczelni
6.	Chów i hodowla bydła	wykt., ćw. lab.	80 / 43	6	Prof. dr hab. Piotr Guliński, dr inż. Ewa Salamończyk
7.	Chów i hodowla trzody chlewnej	wykt., ćw. lab.	80 / 43	6	Dr hab. Halina Sieczkowska, prof. uczelni, dr inż. Andrzej Zybert, prof. uczelni, dr inż. Krystian Tarczyński
8.	Chów i hodowla owiec	wykt., ćw. lab.	55 / 37	5	Dr hab. Roman Niedziółka, prof. uczelni
9.	Przemysł paszowy / Feed industry	wykt., ćw. lab.	45 / 25	3	Dr hab. Anna Milczarek, prof. uczelni
10.	Pszczelarstwo	wykt., ćw. lab.	30 / 20	2	Dr inż. Dorota Kołodziejczyk

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹⁰ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

11.	Chów i hodowla koni	wykl., ćw. lab.	50 / 35	4	Dr inż. Agata Danielewicz, dr hab. Krzysztof Młynek, prof. uczelni
12.	Chów i hodowla drobiu	wykl., ćw. lab.	65 / 40	5	Prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga, prof. dr hab. Dorota Banaszewska
13.	Higiena i dobrostan zwierząt	wykl., ćw. lab.	60 / 30	5	Prof. dr hab. Stanisław Kondracki
14.	Chów i hodowla zwierząt futerkowych	wykl., ćw. lab.	45 / 30	5	Prof. dr hab. Stanisław Socha, dr inż. Dorota Kołodziejczyk
15.	Towaroznawstwo surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego / Commodity of raw materials and products of animals origin	wykl., ćw. lab.	60 / 30	6	Dr hab. Krzysztof Młynek, prof. uczelni
16.	Optymalizacja produkcji wieprzowiny	wykl., ćw. lab.	60 / 40	4	Dr hab. Andrzej Zybert, prof. uczelni, dr inż. Krystian Tarczyński
17.	Optymalizacja produkcji mleka i bydła mięsnego	wykl., ćw. lab.	65 / 45	4	Prof. dr hab. Piotr Guliński, dr hab. Krzysztof Młynek, prof. uczelni, dr inż. Ewa Salamończyk
18.	Technologia produkcji drobiarskiej	wykl., ćw. lab.	50 / 35	3	Prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga
19.	Etologia zwierząt	wykl., ćw. lab.	25 / 20	2	Prof. dr hab. Stanisław Socha, Dr inż. Dorota Kołodziejczyk
20.	Chów i hodowla kóz	wykl., ćw. lab.	40 / 25	4	Dr hab. Roman Niedziółka, prof. uczelni
21.	Ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej	wykl., ćw. lab.	30 / 20	3	Prof. dr hab. Stanisław Kondracki
22.	Ocena i wykorzystanie produktów drobiarskich	wykl., ćw. lab.	60 / 40	4	Prof. dr hab. Dorota Banaszewska
23.	Ocena i wykorzystanie mięsa	wykl., ćw. lab.	60 / 50	4	Dr hab. Andrzej Zybert, prof. uczelni, dr hab. Halina Sieczkowska, prof.

					uczelnia, dr inż. Krystian Tarczyński
24.	Ocena i wykorzystanie mleka	wykl., ćw. lab.	60 / 40	4	Dr hab. Krzysztof Młynek, prof. uczelnia
25.	Produkty od małych przeżuwaczy	wykl., ćw. lab.	45 / 30	4	Dr hab. Roman Niedziółka, prof. uczelnia, dr inż. Elżbieta Horoszewicz
26.	Bioasekuracja w fermach zwierząt	wykl., ćw. lab.	130 / 80	7	Prof. dr hab. Piotr Guliński, prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga, dr hab. Halina Sieczkowska, prof. uczelnia, dr hab. Roman Niedziółka, prof. uczelnia
27.	Diagnostyka chorób zwierząt	wykl., ćw. lab.	60 / 40	5	Lek. wet. Krzysztof Korolczuk, lek. wet. Marta Rzepniewska-Korolczuk
28.	Epidemiologia zwierząt	wykl., ćw. lab.	20 / 10	2	Dr hab. Anna Wysokińska, prof. uczelnia
29.	Biomonitoring genetyczny zwierząt	wykl., ćw. lab.	45 / 30	4	Dr hab. Ewa Wójcik, prof. uczelnia
30.	Alternatywne użytkowanie zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga, prof. dr hab. Dorota Banaszewska
31.	Gospodarka łowiecka	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr hab. Elżbieta Bombik, prof. uczelnia
32.	Hodowle amatorskie	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Prof. dr hab. Stanisław Socha, dr inż. Dorota Kołodziejczyk
33.	Kynologia	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz
34.	Metody doskonalenia pasz	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr hab. Alina Janocha, prof. uczelnia
35.	Bioróżnorodność zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr inż. Krystian Tarczyński
36.	Innowacyjne technologie w produkcji trzody chlewnej	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr hab. Halina Sieczkowska, prof. uczelnia, dr inż. Krystian Tarczyński

37.	Udomowienie i behavior ptaków	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga, prof. dr hab. Dorota Banaszewska
38.	Bydło mięsne	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr hab. Krzysztof Młynek, prof. uczelni
39.	Problemy intensyfikacji produkcji mleka	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Prof. dr hab. Piotr Guliński, dr inż. Ewa Salamończyk
40.	Środowiskowe uwarunkowania zdrowia zwierząt	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr hab. Elżbieta Bombik, prof. uczelni
41.	Zoopsychologia	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Dr inż. Elżbieta Horoszewicz
42.	Podstawy oceny sanitarnej surowców zwierzęcych	wykl., ćw. lab.	45 / 30	4	Dr hab. Krzysztof Górski, prof. uczelni
43.	Problemy domestykacji zwierząt i nazewnictwa zootechnicznego	wykl., ćw. lab.	35 / 20	3	Prof. dr hab. Piotr Guliński
	Razem:		2120 / 1279	168	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Studia I stopnia stacjonarne					
Studia I stopnia Język obcy 1	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/ niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Język obcy 2	Ćwiczenia audytoryjne	trzeci	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/ niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Przemysł paszowy	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	czwarty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Marketing	Wykład, ćwiczenia	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Towaroznawstwo surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia II stopnia stacjonarne					
Studia II stopnia Język obcy specjalistyczny (angielski, niemiecki, rosyjski)	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru języka (angielski/ niemiecki /rosyjski)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia II stopnia Dodatki paszowe	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	pierwszy	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Studia I stopnia niestacjonarne					
Studia I stopnia Język obcy 1	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	niestacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/ niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Język obcy 2	Ćwiczenia audytoryjne	trzeci	niestacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/ niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Przemysł paszowy	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	czwarty	niestacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Marketing	Wykład, ćwiczenia	piąty	niestacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Towaroznawstwo surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	piąty	niestacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia II stopnia - niestacjonarne					
Studia II stopnia Język obcy specjalistyczny (angielski, niemiecki, rosyjski)	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	niestacjonarne	w zależności od wyboru języka (angielski/ niemiecki /rosyjski)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia II stopnia Dodatki paszowe	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	pierwszy	niestacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

**Uniwersytet
w Siedlcach**